

JOKKMOYKS FORSAMLING

SÁLMAGIRJE

SVERJI SAMIIDA

Gånågasa mierredime mil'de

ålgusvaddetum

1958

SÁLBMAGIRJI

RUOTA SAMIIDE

Gånagasa mærrádusa miel'de

ålgusad'dujuvvun

1958

A. JUBMELA (JUBMELA)	
1. Jubmela hievedus (rån)	3- 21
2. Goalmakiesvuoda (Gálmák'talašvuoda) sál-	
mah	24- 27
3. Jubmela häringvuotta (här'váavuotta) Kris-	
tusin	32- 37

B. GIR'KO BASSE BIEIVEN (BÄIVIT)

1. Adventa	41- 48
2. Jáv'la / Juov'la	50- 63
3. Áddájbíel'vo / Áddájagebál'vi	66
4. Ráttáábíel'vo / Leap'páábá'vi	67- 69
5. Gier'damus-ál'ge	70- 96

UPPSALA 1958

Almqvist & Wiksells Boktryckeri AB

6. Bässázah	102- 112
7. Állge májge	118- 124
8. Kristusa al'mái-vuol'gema bíel'vo	125- 127

SAABMAGLETTI

RUOTA SAMMIDE

Öljyjen ja rasvojen myynti

Aluehallintokeskus

1938

UPPSALA 1938

Almquist & Wiksell's Boktryckeri AB

C. GIBRISKONNOISAD

ak'tan sálmai nummarii

A. JUBMELA MAJESTÄTA JA HÄRLUGVUOTTA (HÄR'VÁSVUOTTA)

Nr

1. Jubmela hievedus (rámadus) 3- 21
2. Goalmaktesvuoda (Gálmák'talašvuoda) sál-
mah 24- 27
3. Jubmela härlugvuotta (här'vásvuotta) Kris-
tusin 32- 37

B. GIR'KO BASSE BIEIVEH (BÄIVIT)

1. Adventa 41- 48
2. Jäv'la / Juov'la 50- 63
3. Áđajakbiei've / Áđdajagebäi'vi 66
4. Rättátbiei've / Loap'pášbäi'vi 67- 69
5. Gier'damus-ái'ge 70- 96
6. Bässázah 99
7. Ái'ge maŋŋel bässázii 101-112
8. Kristusa al'mái-vuol'gema biei've 118-124

H. MAJEMUS OAMEH

1. Viessoma (älin) dāš'šanibme ja ikkälāš-
vuoda al'va 540
  2. Kristalaš doai'vo jābmema āvdān 549–584
Gā mánna jābmā 582
Nuorra almaža hāv'dādimen 584
  3. Bajásčuož'želibme, duob'mo ja ikkeve iel-
lem 586–595
-
- Hiei'temsál'ma / Loappatansál'bma 600

EFTERSKRIFT (MAJELDUSČÁLA)

Nás'temärkain (*) läh dah sál'mavärsah mier'kitum,
maid čoa'gulvis bier'ri lāv'lot čuož'žot. Gächah vil
majeldusčállagav.

A. JUBMELA MAJESTÄTA JA HÄRLUGVUOTTA (HÄR'VÄSVUOTTA)

1. *Jubmela hievedus (rámádus)*

3(L) *7. Šiv'njádah ja vár'ljal mijáv Ja čuov'gih
ármuin árudijav Du fuolke baddjel ráfiinat.
Dábbe sittap lāv'lomiina Ja dábbe áiles njuok'ča-
miina Du namav rám'pat almiinat Ak'tan du Keru-
bim Ja ak'tan Serafim. Hosianna! Sån fábmogis Ja
ár'jogis Lā áiles Jubmel ikkevis.

S. J. Hedborn (1812), G. E. Rhen. H. Grundström (1956).

3(N) *7. Dān min siv'dnit ja min vár'ljal Ja árb-
moinat min visut doar'ljal, Du muotto báil'tus
middjiide. Dábbe namat sittat lāv'lot Ja dábbe agá-
lažžat mái'dnot, Gā boattit lusat almiide, Du Keru-
bimaiguin Ja Serafimaiguin. Hosianna! Sån vuomis-
tis Ja árbmostis Lā bassi Ibmil almistis.

G. Gripenstad (1956).

4(L) *1. Áiles, áiles, áiles Här'ráme gáikvieskes!
Ádā bie'ive šuollala, de mii du hievedip. Áiles,
áiles, áiles, ármodievas, vieskes, Jubmel ja Áč'če, mii
du rákkálip.

*2. Áiles, áiles, áiles láv'luh áí'lesah, mah Guod'dih gáll'lekrávnáidisa alla tráv'násit. Buolvai nala gač'čih kerubah, serafah, Gábmerdih alla árudiddjasit.

*3. Áiles, áiles, áiles! Allag, ják'sámat'tá Lä du härlogvuotta, maid ii vuoine sud'dogis, Gieresvuotta, ár'mo du lä nákkámat'tá. Gái'kásaš buorre läh dân ikkevis.

*4. Áiles, áiles, áiles Här'ráme gáikviekseš! Almii, ädnama baddjela väl'dát vii'dána. Áiles, áiles, áiles, ármodievas, viekseš Läh ham dân Här'rá alme, ädnama.

R. Heber (1826). J. A. Eklund (1934). H. Grundström (1956).

4(N) *1. Bassi, bassi, bassi Här'rá Ibmilämet! Dudnje iditbáddos lät dal giito guod'dimin. Bassi, bassi, bassi, ár'bmo Ibmilämet, Du rákkadallat, Ibmil, Áč'či min.

*2. Bassi, bassi, bassi áv'dogasat láv'lut, Gud'det gáll'leruvnaid dudnje här'vás truv'dnusat. Du maid gábmárdallat stuorra en'geljoavkot, Dân ák'ta bisot väl'degáddistat.

*3. Bassi, bassi, bassi! Allat, vuoi'temätton Lä du čuov'gatvuotta, maid ii oaine suddulaš. Árbmos, rákkisvuodas dân lät nákkamätton. Dân Buorre gäččat mánáid ädnamlaš.

*4. Bassi, bassi, bassi, Här'rá Ibmilämet! Dân lät váldi ädnamis ja almiin adninin. Bassi, bassi, bassi, ár'bmo Ibmilämet, Du rákkadallat, Ibmil, Áč'či min.

G. Gripenstad (1956).

8(L) *1. Áb'bá văráld ávvudallis Árrat, váimo vuodonis, Härrá áv'dái láidástallis Gutt val viesu littonis; Báttis áv'dái ávuina Gii'tis Härráv lávluina.

*2. Sån lä mijái šiv'njedid'dje Ja su ál'mug middja läp. Sån lä mijái räi'nuhid'dje, Ja su álo mii ai läp; Sittá mijáid láil'distit, Alme ávvui dálvudit.

*3. Gii'tit su ja gudnev vad'dit Mijái Här'rái gárdenis. Juok'ka háres čákkanađ'dit Gudih läppit hál-donis. Jutte sån lä lib'bogis, Ikkálažžat ják'kogis.

J. Franck (1653). J. Svedberg (1694). H. Grundström (1956).

8(N) *1. Ábba máil'bmi Härrá gii'tus Árrat, álles váimostis. Guk'kin juokke báikis báttus Gii fal lä su littostis. Mannet ávdas mái'dnomin, Härrá gud'nái láv'lomin.

*2. Sån lä allasis min dakkan Vákkanis ja sáv'zanis. Láp'pun mánáid sån lä gáv'dnan, Doar'jo min su vekkiinis. Viimat ad'dá middjiide Bássat illui almiide.

*3. Bártaid sisa dal Dii mannet Huodnahistes gii'ti-min. Juokke báikis dei'ke báttet, Gáč'čimet dal mái'dnomin. Sån lä buorre, árbumulaš, Agálažžat áškáldas.

G. Gripenstad (1956)

11(L) *1. Rám'pit Härráv al'melaš! Juok'ka siello vuollegaš. Juok'ka njuovčav ávonis Rám'pis Härráv viesonis.

*2. Gáik lä čieppet dagatum, Mi lä suste bargatum, Ja su vuokke härlogis Dat lä árrum ikkevis.

*3. Juok'ka báddá rámpit su Vuorrasubbuh,

nuorabuh Láv'lomiin ja árjaina Cymbaliin ja har-paina.

*4. Juok'ka häg'ga, vuoi'hanis Gác'cájis ja badd-jánis, Rám'pis Härráv Jehova, Rám'pis su: Halleluja!

J. Svedberg (1694). J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1956).

11(N) *1. Gii'tet Härrá almálaš! Juokke siello
vuollegaš, Juokke álmuš ilostis Gii'tus su
dal gir'kostis.

*2. Imašlažžat, stuor'ráat lät Bargot du, min Här'-
rámet, Här'vásvuotta imašlaš Bisso áigái agálaš.

*3. Gii'to lekkus Ibmilii Álles váimos, jidnusii.
Virsaiguin ja urguiguin Láv'lut álu gudni su.

*4. Buot mi állá ádnamis Lekkus gárvis sajistis,
Gii'tus Härrá Jehova, Máid'nus su: Halleluja!

G. Gripenstad (1956).

12(L) *1. Dal gii'tit Jubmelav, gáik ál'mug,
váimo ávos, Ja sunji hievedus dal šad'dus
fär'tat dáfos. Gidd iedne häggas sán lä middjii mārā-
tam Gáik maide dárbaHIP ja mijáv doarjotam.

*2. Dat Ármoboan'dá ieš sán vad'dus middjii
jákkov, Vai mii su jägadip ja anetip su bágov. Sán
árrus mijáigum gáik bieviid lib'bogis, Ja ik've ielle-
mav sán vad'dus ár'mogis.

*3. Gáik ádnam rám'pus du, Jubmelav Šiv'njedid'-
djev, Ja ak'tan Bárninat ai mijá Jaskatid'djev.
Goalmaktes Jubmel läh dān árrum ikkevist, Á Áč'čē,
Vuoi'hanis ja Bár'ne, Jesu Krist!

*M. Rinkart (1636). J. Svedberg (1694).
P. Högström, H. Grundström (1956).*

12(N) *1. Dal gii'tet Ibmila, Dii buokkat duotta
váimos, Gii buriid juogada ja ad'dá mid-
dj'de ár'bmos. Sán čada áigi lä min láid'en láddásit
Ja fuollan middjüide, mii vái'lo, rák'kásit.

*2. Dat buorre Ibmil ain dal buori rádi adnus
Min sielos, rubmašis, sán fámo, ár'bmo ad'dus, Vai
váimo ráfiin mii ja iloin váddjulit Dan rivtis bál'gá
miel' su lusa almiide!

*3. Min Áč'čái, Ibmilii, dal lekkus giitos, rábmi!
Ja bár'dnái, Vuo'gnii maid dal lekkus máid'non,
gud'ni! Gálmákt'laš Ibmil dus ii ál'go, loap'pa lät,
Du áid'no Ibmil mii dal gii'tit, rámidit!!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

16(L) 1. Mu siello, giiteh Här'rá, Mu njuovčav,
rámpah su namav, Sán gutti mu lä lár'am
Su áiles lágav, sidodav. Sán jaskat surgulažžaid Ja
háviid dálkuda, Sán mārāt aktukažžaid Ja gáikaid
divuda. Sán nuorravuodav viekket Lágotis ávuina
Ja vuorasvuodav gieppet Ja dāv'dá mijáv ármuina.

3. Gá áč'čē ár'molas'tá Ja gát'tit unnakažžaidis,
Náv Jubmel árkálas'tá Ja luoi'tá middjii án'dagis.
Sán diet'tá, mii lāp rašeh Gá máil've ádnamin. Mii
šad'dap degā rāseh Ja juo lāp buol'namin. Gā čoas'-
kem lakkanad'dá, Gieddjekav dāš'šāda; Náv almaš
dāš'šānad'dá, Su fāv'rudakka gāduda.

4. Men Härrá ár'mo bissu Ikkeven áigái dāš'šanik
Gutti val suina viessu, Su dievnon árru malsudik.
Su trāv'nā čuož'žu bad'djen, Sán čák'kái čuov'gasin
Men gáč'čā middjii vuol'len Dan váives ádnamin.

Äŋ'gelah ávos mielain Lávludih giitosa, Almažah alla jienain Su áiles namav lál'lusa.

*J. Gramann (Polkander) (1540). J. O. Wallin (1816).
P. O. Grönlund. H. Grundström (1956).*

16(N) 1. Mu sillun! Máinu Härrá Ja giite Härrá aive fal, Gäs buotšlai buorre boattá Su dagoid muite iloin dal! Mu suddoid sán buot sik'ko, Mu háviid dálkasta, Sán ällimii mu gáč'čo Ja ár'bmui fátmasta. Sán áppiid munje ad'dá Ja dárvasmat'tá mu. Sán giedastis mu guoddá Ja akkám bajásdoallá nu.

3. Må áč'či árbumuštallá Su rákkis uccakažžaidis, Nu Ibmil árkálmas'tá Min juokke báivi ármostis. Sán diettá mii lát häjot, Lät degå suoivanat Ja vássit degå negot, Lät nugå rásážat, Maid biegl'ga vuolás njái'dá Ja áibas duš'sada. Nu buot min ällin nákká Ja mis dal oaz'ži guoccaga.

4. Mut' Ibmil ládisvuotta Sin vuostá bisso nanosin, Gät bál'valit su riek'ta Ja adnet váimos rákkisin. Sán ieš sin almis gázit Ja gát'te bures rat. Dii en'gelat gät leppet Su fábmui vittanat, Gät dakkabettet iloin, Maid gáč'čo Jehova, Dii ák'tan basiid joavkoin Dal gii'tet agi Ibmila!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956). Bar'gujuvvun 1957.

21(L) 1. Härlug lä ädnam, Härlug Härrá al'me, Čáb'be lä sieloi vántartim. Ädnama riikai Čada lä väd'dja, Al'mái mii mannap lál'lomin.

2. Áiegh val báttih, Áiegh vas vássih, Buolvah buolvaid dal guoratih. Ii goas'seg šávvuneh Al'melaš lál'lom, Gå sieloh al'mái vántartih.

3. Äŋ'gelah dav lál'lun Vuostak räi'nuhid'djiida. Sielos siellui dat čuoddjalii: Almaš, á ávvuseh, Lånes-tid'dje l boattám Ráfev sán almes ráddjam lä.

B. S. Ingemann (1850). Dáro járg. 1894(?). O. Lindgren (1949).

21(N) 1. Háv'ski lä ädnan, Háv'ski lä maid al'bmi, Sielot váz'zilit allelii. Ädnamiid čábba Čada mii váz'zit Láv'lomiin paradiassii.

2. Áigit vel báttet, Áigit gal'get vássit. Ságat ságaid lät čuovvomin. Álu gáit skáddjá Almálaš nuot'ta, Sillumet illoláv'lagiin.

3. En'gelat lál'lu Báimaniida vuost dan. Sielos sillui dat skájaidii. Álmuš, dal illot, Jesus lä boattán; Ráfi sán buvtii ädnamii.

G. Gripenstad (1955).

21(S) 1. Hearluoh lea eadneme, Hearluoh Áččien álmie. Sealuoj pilgrimbebálgesne Čirreh daj čábbies Eadnemen rijkij Párádijsese vázz'ebe.

2. Ájgieh dah boadieh, Ájgieh gálgieh vás'edh, Buolveh vitt'h buolvij miŋŋ'elen. Ij gieletuoveh Lávlume álmien, Sealuoj lávlume ávuden.

3. Äŋ'gleh vuostegh Lávluojin dab jijjen Røjne-šájijde lávlumeb. Almeže ávudh, Bærn'ijne bód'ij Ráfie bijre gájk' eadnemeb.

G. Hasselbrink (1956).

2. *Goalmaktesvuoda (Gålmåkt'talašvuoda) sálmah*

24(L) *1. Aktuk gáikviekses Jubmeli Mii guod'-
dep giitov váimos Gáik buorre vuoda ávdás,
mi Lå midd'ji šad'dam ármos. Šån ráfev vaddi
ádnami Ja stuorra ávov almašii; Náv læ su buorre
sidot.

2. Du, Áč'če, sittap hievidit Ja agev rákkádallat,
Du áiles namav gud'nedi, Du ávdån gábmárdallat.
Du vuollái gáik læ biejatun, Duste ii mige čiegatun.
Buorre gutti du ballá.

3. Å Jesu, Bár'ne Jubmela, Gutt mijá lusa báttih,
Árnotih mijá baddjela Ja mijáin árrögáttih. Dån
stuorra gieresvuodainat Guoratah láp'pum sávzaidat
Ja doalvoh sávzagoattái.

4. Å rái'na Lib'ba Jubmela, Gutt värron iežat
vad'dih, Dån aktuk mijáv lánestah, Gutt Lánestid'-
djen šad'dih. Dån mijá ái'na sálugvuot Ja mijá ái'na
jaskavuot Låh dån, å Här'rá Jesu.

5. Å áiles Vuoi'hanis, dagah Mu jubmelbalulaž'žan,
Mu váimov sád'násit rabah, Mu dagah jákkulaž'žan.
Dån mijáv surgon jaskatah Ja siebžesvuodan viekke-
tah Dälle ja agev. Amen.

*N. Tech (Decius) (1525). Dáro jårg. 1567. J. O. Wallin (1816).
P. O. Grönlund, H. Grundström (1954).*

24(N) *1. Aiv' almi riikas Ibmi Mii gal'gat
váimos giitit Ja lāv'lot sudnje mái'dnoma
Su stuorra ármo ávdas. Šån ráfi sád'dii ádnami, Šån
ilo ad'dá ál'bmuide, Šån buorre læ ja rákkis.

2. Du här'väsvuoda ávdas mii, Å Áč'či, gábmár-
dallat, Ja rákkisvuodat ávdas mii Du giitit, rákka-
dallat! Du fámoín buot læ siv'dnidun, Du vuollái
buot læ bid'djuun Dus gal'get buokkat ballat.

3. Å Jesus, Bár'dni áccálaš, Gi čák'kát Áč'či lut'te
Dån Adam mánáid lánistit, Min Här'rá, soabahád'dji!
Du varain ja du jábmimiin Dån čáv'det suddo välgis
min Ja rappet almi uvsa.

4. Dån ieš min ái'dno bäs'ti læt Gi állin mid'je
addát; Dån læt dat oaffarlábbis, gi Min ávdas jáb-
min gir'det; Dån Ibmiin min soabahat Ja jábmimis
min lánistat Ja áv'dogassan dagat.

5. Du duoji bák'te, Bassivuoign', Mii gáv'dnat
čuov'gas, ilo. Dån soadis giev'ran dagat min, Vai
mát'tit vuoto vuoi'tit. Dån Satan vuos'tái väkkehat
Ja vái'bmui ásko siv'dnidat Min Jesus ala. Amen.

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

24(S) *1. Jubmieliss' ájneš álm'esne Mijjen hiev'e-
des šáddá Dan kieresvuoden ármuste, Máb
oleh mijjes' vaddá. Lea stuore ávuo šiddeme, Dástie
máb mijjes' vaddeme Jubm'elen buörievuode.

2. Die dadneb rukkedallebe, Gean čirreh gájke
šiddij, Duv nymmeb áj hieviediebie, Dástie máb
ármuo vidd'ij. Gieččh, gájke lea duv fámusne, Ij dad-
neste lea čeagusne Vij suokkenes vij doajvuo.

3. O, buörie Bánie Jumb'elen, Gie vöjn'ih sealuon
niereb, Jih ármugs mijjen bijj'elen Ih sporeme duv
hieggebe! Duv iecc'eme jih jám'eme Leah jaskedes jih
jiel'eme, Disse lea mijjen doarvuo.

4. Dadn' ájneħ Ludniestäjjä leah, Gutt' älmieħ rippesħ mijjes' Jubm'elen rájnes Lámbe, gie Čöŋk'h boastud' árnuob tije's'. Dán ájgien ájneħ solegsvuod' Jih ákķedájgien seadduovuod' Leah dadne, Jesu Kriste.

5. O, dárjuoh, Ájlies Vuojŋenes, Ájl'ene mijjen sealuob, Rájnesinie gájkh uššelmassh Jih jálune duv ealuob Áččien säjtudeb dárjumen, Jesusen nill'e jákk'emen Dálieħ jih akķed'. Amen!

Dáruon gielese járgestuoveme 1567. J. O. Wallin (1816).
G. Hasselbrink (1956).

26(L) *1. Jubmela nala ják'ķep mii Ğudin bákķo fábmogis lä, Man bak'tu gáikaid šiv'njedii. Middjii vil ai ár'mogis lä. Middjii áčč'en sittá árrot, Ja, náv lä su buorre sidot, Mijáv gáikaid suddos gáddjot Ii sán goas'seg mijáv hieite. Su čal'me agev vár'daha, Su fámmo agev bissaha.

*2. Ja Bárne nala ják'ķep mii, Jesus Kristus, Lánestid'dje, Gutt rái'na nieidas riegádii, Mijá ávdás'vástedid'dje. Dábbe ádnamin sán vázzi, Álbeduvai, biineduvai, Mijá ávdás kruos'sai jámii, Sus'te jábmem oaitetuvai; Dal Áčče älges bielen lä, Ja gáikaid duobmižit sán lä.

*3. Mii ják'ķep Vuoi'ŋ'na nala ai, Gutti ĝir'kos čuožžáldat'tá Ja vuoi'ŋalaš vaddáldagai Jákkulažžaid nanustat'tá. Kristalažžaid gáikaid čoaķ'ki, Sán daid jaskat ja daid viekket, Sán daid lái'di ja daid čuov'gi, Rievtes jákkon bajás anet. Sán vad'dá jákkulažžaida Ikķeve ávov gáikaida.

M. Luther (1524). Olaus Petri (1530).
G. E. Rhen. H. Grundström (1955).

26(N) *1. Ávt' Ibmił ala áš'ķot mii, Ğii lä ieš min buokķaid áčč'i. Sán almi, ádnan siv'd-nidii Ja min buokķaid gávas miel'de. Middjiide sán biebmō ad'dá Ja min ávdas mārraš adná, Sán min sielo rubmaš bális Vár'jal eret vaddos, hādis Sán buorre lä ja ár'bmogis Ja viisis ja buotvāgalaš.

*2. Ja Bárdni ala, Jesus Krist, Hārrá, Bās'ti ala áš'ķot, Ğii Bassivuoŋas sakkani, Marjas šaddai, ĝil'lái ĝivsi Rus'sii jámii, hāv'dáduvvui Vuolás manai jāb'miid ri'ķii, Bajás likķai, al'bmái manai Čāk'kát Ibmił ál'ģeš bállái, Ğās rád'de sán ja boattá fas Buot el'liid, jāb'miid dubmet ákt'.

*3. Mii áš'ķot Vuoiŋa ala maid', Ğutte Áččis, Bárdnis boattá. Sán bassin dakká buokķaid daid Ğuđet áš'ķut Kristus ala. Sán min oappis ja min čuv'ģe Ja min jeđ'de ja min lái'de. Sán su ĝir'kos nanusmat'tá Ja min buorrái áppásmat'tá. Sán áš'ķui nan'ne váimo mis, Vái ällin ár'bit almi sist'.

Ğir'kosál'bmagir'ji (1956).

27(L) *1. Jubmeli ják'ķep, Gáikviekses, Sán gáí'ka šiv'njet báģuinis, Sunji áskeldip, Áčč'en ĝuđ'nedip. Áiles, áiles, áiles lä Hār'rá Jubmel.

*2. Sán Bárnēs rájai ármōstis, Gutt gájoi mijáv jábmemis, Mijáv lánestii, Hārráin sábatii. Áiles, áiles, áiles lä Hār'rá Jubmel.

*3. Su Vuoi'ŋ'nis mijáv áppata, Ál'mugin ul'muid aktita, Mijáv čuovģata, Áččái viekketa. Áiles, áiles, áiles lä Hār'rá Jubmel.

B. Jonzon (1919). O. Lindgren (1949).

27(N) *1. Ibmilli ják'kit agálaš, Gi luovai sániin vuomálaš, Min suoddjalus Ja Áč'či buoremus. Bassi, bassi, bassi lá Ibmil min.

*2. Sãn Bárdnis sád'dii middjiidi, Gi suddos, hädís lánistii Ja jábmimis, Gululaš Áč'čásis. Bassi, bassi, bassi lá Ibmil min.

*3. Sãn dakká Bassi Vuoiñainis Min álbmuidd bassi väkkanis, Vai gul'dalit Ja sánis illodit. Bassi, bassi, bassi lá Ibmil min.

G. Gripenstad (1956).

3. Jubmela härlugvuotta (här'vásvuotta) Kristusin

32(L) 1. Dal guovsoinás'te ittám lá Mav Jubmel ármuin sittam lá Ádnamav čuov'gagoattet. Davida giera lib'bogis, Mu váimo ir'ge iec'celis, Vai luhuh ruvva boattet. Fáv'ro, Fáv'ro Läh ja stuorre, Ái've buorre, Dievas ármos, Du mæn äccáv gáil'kat váimos.

3. De čuovgah dân mu váimo sin, Dân šärä jaspis ja rubin, Mu iec'celid'dje alla. Mu bájah árrot lattasin Du čoag'gulvasa ädnamin, Mi dunji dárvestallá. Lusat, Lusat Áččadavva, Áccálavva Bajeduvvat Ja mu ir'giin akt'ituvvat.

4. Hievedum lákkis Jubmel mu, Gutt viekket, jaskat, vár'jal mu Ja almes munji gáč'čá. Á Jesu Krist, du Vuoiñanis, Du báikko ja du čoag'gulvis, Mu vái'mo daid dal äc'čá. Gieseh, Gieseh Mu du fár'mái; Rabas al'mái Sidav gáč'čat Ja du vuoiñas-tibmái raččat.

5. Áv'dál gá vārāld šad'dam lá, Á Áč'če, dân mu äc'čám läh Bárnát, Jesusa bak'ti. Mu bájah ruvva állitit Mannulagav ja jávsátit Du lusa al'mái akt'iti. Galgav, Galgav Dievalažžat Ikkálažžat Gallituvvat Ja su ávdán hier'vituvvat.

8. De lá dat mune doaivotis Att dân, mu ái'na jaskatis, Ih galga muvva guodet, Att Här'rá stuorra ármonis, Návga lá játtám bágonis, Mu gal'gá al'mái guod'det. Amen, Amen, Boadeh, Här'rá, Gieres ir'gám, Mæn du vuordáv. Ávon vārāldis mæn vuolgáv.

Ph. Nicolai (1599). J. L. Runeberg (1857).

P. J. Angermannus (1604). H. Grundström (1955).

32(N) 1. Dál allagasas ittán lá Ákt' guovsunás'ti čuov'gat rat, Dievv' ármos, duottavuodas. Dân David Bár'dni, Här'rážan, Mu gánagassan, irgážan, Mu sagga ávvodattát. Dân lát Ládis, Buorre, rákkis, Stuooris, här'vás, Riggis ármos, Du sis' mus lá ällin, čuovgas.

3. Dân rák'kásamos Bäs'tážan! Á gálgat vái'bmovuddusan Du buol'li rákkisvuodat, Vai mæn buot vái'bmovuodostan Du gud'nejattán, rákkistan Mæ dus län rákkistuvvun! Dudnje Lekkus, Rákkis Jesus, Giitos, gud'ni, Gá mu bes'tet Suddo, mærráš sis'te eret!

4. Mu siello ávvot Ibmil sis' Gá munnje gáččat láddásit Du rákkisvuodat čalmiin. Á Jesus Kristus, Bäs'tážan, Gi sániin, ážžiin, varainat Mu sielo valljit biebmat. Válde Mu dál Árbmo fát'mái, Lieggat vái'bmun Árbmo Vuoiñain! Dudnje áskeldan mæn iecčan.

5. Á ládis Ibmil, Áččážan, Gi agálažžat rákkistan Mu lát du Bárdnát sis'te. Du rákkis Bár'dnát ir'gán

lä, Ja mån su rákkis moar'si län, Sån ällimii mu bestii. Duodai, Duodai, Sån min väkket, Vai mån bäsan Illoviissui Ibmil lusa här'vás dillái.

8. Dál ilos län ja dár'vulaš, Mu Bäs'ti ál'go, loap'la lä, Sån doal'vo iloin ávoin Mu al'bmái, paradiassii Dan ilmi hediid, váddoid sis' Ja mårraš dilis eret. Amen, Amen! Boade Jesus, Rákkis Bäs'ti, Ale áddján, Å du man'gai vái'bmun gáik'ká!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

37(L) 1. De ávvudalah, kristagis, Stuor ávvo lä dal šad'dam. Jubmel lä middjii ár'mogis, Lä middjii viekkev vad'dám. Sån sár'num lä dav gáikaida, Att suddo niedas lánesta Bárnas, Jesusa, čada.

2. Satana vuollái fán'gitum Iv mát'tám ieččam luov'vit; Ai suddo báddiin čanatum Iv mát'tám dav ge boar'kit. Mu oamedáb'do duob'midii, Mu doalvoi guok'tástallamii, Ja helvit rap'pot čuožžoi.

3. Men Jubmel dalle ármestii, Gå vuoinii daggar niedav; Mu baddjel sádná mårástii Ja gál'gii iežas giedav. Náv munji, almaš suddulaš, Lii sádná Áč'če ármulaš, Mu nala ájatalai.

4. Bár'násis návte jättii sån: Daid váiván fángaid muiteh; Manah dakk sud'dolán'dai dån Ja fán'ga-vuodas luoiteh. Daid čovdeh suddo viessomis Náv ai ikkálaš jábmemis Ja bájah duina viessot.

5. De Bár'ne Áččes jágadii, Mu lusa diekki bádii. Sån rái'na nieidas riegiidii, Mijáigum árrogadii. Sån gieresvuodas vuosetii, Gå mu gáik das'te lánestii, Maid mánná luluv gier'dat.

6. Sån divras varas gál'gátii Ja häggas izzii árjo, Náv duobmos sån mu mázertii Ja lii mu nanos vár'jo. Mu ávdás sádná vás'tedii Ja sud'dovielgev gádottii; Náv sálugin mån šad'div.

7. Sån al'mái bajás manai vast Ja bádii Áččes lusa, Vai Vuoi'hanasav ráddjá das't, Mi vad'dá jaskatusav. Mu váiven gal'gá viekketit Ja siebžesvuodan doar-jotit, Gáik sád'násin nu láit'dit.

M. Luther (1523). Olaus Petri (1536). S. Ödman (1819). P. Fjellström. H. Grundström (1954).

37(N) 1. Dal illot, ávvot váimostat Dån, Här'rá sár'vegád'di, Ja gii'tal sagga Ibmilat, Gi dudnje väk'kin bádii Ja ár'bmogasat bestii min Buot hädís ja buot mårrašís Su rákkisvuodas bák'te.

2. Vuoi, áššálaž'zan jábmimii Mån šaddan suddo dittii, Ja sud'do bijai vekkusi Mu bär'galaga gittii; De čiednjalassii vud'djun ja In mát'tán däv'dat Ibmila, Mån leddjen fámotábme.

3. De árkálmastii Ibmilan, Gå áiniid daggar hádi, Ja vái'bmoládis hutkai dan, Máv't sån mu gáddjogáđii, Mu bállái váimos jár'galii, Ii sás'tán sån dan däv'vir, mi Lai sudnje rák'kásamos.

4. Su Bárdnázásas celkii sån: Gáč', dál lä vuogas ái'gi! Dan dittii dákku vuolge dån Ja daida giedat geige, Gát lóp'pun lát, Ja báste sin Buot duomo dállanjuok'čamiin, Sin divte duina állit.

5. Ja Bár'dni áččis jágadii, Mu lusa dei'ke bádii; Sån buttis nieidas riegiidii Ja váividuvvugáđii; Su fámos anii čikkusi, Dat gáit ge lai su dakkamis Dan gärbmaš oaivi cuv'kit.

6. »Mu varra gäl'gá ädnamii, Ja rus'sii náv'lejuv-vun Län bes'tujubmin buokkaide, De lät dân soaba-tuvvun Mu Ibmiin, ja ällin lä Dus, vielljažan; ii äk'tage Du galga dubmui doal'vot.»

7. »Män al'bmái bajás mannan län Ja boattán äč'čán lusa, Vai dudnje Vuoiņa vuolgatan, Gi gas'ko ádestusa Du jed'de, ja gi čil'ge mu Ja alelassii oappis du Buot Ibmiil duottavuttii.»

Salbmagirje (1928). Bar'gjuvuvun 1957.

B. GIR'KO BASSE BIEIVEH (BÄIVIT)

1. Adventa

41(L) 1. Kristusa moar'se dal Gáik váimos áv-vudall'; Gáš, Jubmel sittá boattet, Gáik buorev vad'degoattet. Ávvuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

2. Ii krávnáin váz'zele, Ikka gánágis lä. Gáik hárvav dás'sen adná, Jábmemá fámov čadna. Ávvuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

3. Sune lä lăjesvuot Ja stuorra sálugvuot. Daina sán dalle boattá Ja moar'ses hier'vigoattá. Ávvuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

4. Sunji váimut rabah Ja gár'vásin dagah; Kris-tusav lusat gáččoh, Vai dân su guos'sen oážžoh. Ávvuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

5. De dal de čuož'zeleh Ja ávdáld váz'zeleh: Siona oai've boattá Ja riikav vál'degoattá. Ávvuheh, Jub-mela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

6. Čuolah pálmávsiid dal Ja luobboh bál'gá nal! Gáik ál'mug guod'dus pálmaid Ja lávelus ávvosál-maid! Ávvuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

7. Ai njamme mánázah Ja gáik'a hiednigah Jub-melav rámp'at ál'gih Ja ávuin čuor'vot gal'gih: Áv-vuheh, Jubmela mánná, Ja láveloh: Hosianna!

Danskalaš lávlutis (1632). Dáro járg. 1642.

S. J. Hedborn (1812). J. O. Wallin (1819). P. Fjellström.

P. O. Grönlund. H. Grundström (1954).

41(N) 1. Dän, Kristus moar'si, dál Á ávvot Ib-mil sis! Su ár'bmo lä du lakka, Maid ei-nustan lä profet. Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

2. Su ávdal mana dál Ja ávvot váimostat! Sän, buokkaid ráč'dejäd'dji, Lä maid min bál'valäd'dji. Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

3. Äkt' ásen guod'dá su, Gi hárráid Här'rá lä, Su fábmó áro uc'cin, Sän dadde vuoi'tá jábmin. Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

4. Sän buorre, ládis lä Ja láddji, vuollegaš, Sän arbmo mieldis buk'tá Ja moar'sásis dan ad'dá. Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

5. Du váimut rabas juo Ja válde vuostái su! Sän guos'sin dudnje boattá Ja ällin dudnje buk'tá. Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

6. Su bál'gá čijat dál Dän pálbmeávsiiguin! Buot ál'bmuid gud'dus pálmaid Ja lávelus ávvosálmaid! Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

7. Buot mánát, vuorrasat Su gud'nejat'tuset! Buot ál'bmuid ádnatvuotta Dál ávoin lável'lot gal'gá: Dál illot, Ibmiil mánná, Ja lávelu: Hosianna!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

41(S) 1. Die ávudh vâjmuste Jesusen bruvrese. Duv Jubm'ele d'lie boadá, Suv ármuob vâddiegoadá. Hosianná! Gäjtuó, earuo Dan gângá-samme veáruo.

2. Ij guóddieh kruvneb, die Dan veld'e vánies lea. Gujt ditte gângá sádná Jám'emeb vidn'edh máttá. Hosianná! Gäjtuó, earuo Dan gângásamme veáruo.

Dánskelazze lávlume 1500-lákkuste (pr. 1632).
Dáruon gielese járgestuoveme 1642. *S. J. Hedborn* (1812).
J. O. Wallin (1819). *G. Hasselbrink* (1956).

43(L) 1. Dii váreh, vuollánad'dit, Dii liegeh, jal-gudit, Dii fuolkeh, lakkanad'dit Ja gäinov gárvetit! Siona oai've boattá, Mijáigum árrogoattá. De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum!

2. Du lusa, Härrá fuol'ke, Dal boattá gånágis. De háp'peliit du juol'ge Su áv'dái láidástis! Dal bákko állituvvá Ja ját'to dievdetuvvá. De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum.

3. De rabah uvsaid vii'da, De rabah Kristusii, Vai gáik'a ál'mugiida Lánástus šaddalii. Gáik ädnam hád'ditallis Ja ávuin lávludallis: De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum.

4. Ii boade doarrofuovain, Ii ge stuor hárvaína, Men dárro lăjesvuodain Ja vuoi'ŋ'laš fámuina. Sãn bal'dá bahudagav Ja gáik su gievrudagav. De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum.

5. Boattám läh čuolo-bállái Dãn suddo bál'gá nan; Gáš, hár rávuotta vällai Su áiles álgii nan. Su rii'ka labudikke Galg' bissot dăššánikke. De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum.

6. Su tráv'ná čuož'žu čav'ga, Ikkeven áigái lä. Su viel'de dăššá čuov'ga Ja gieresvuotta lä. Dah mánáh ádă mielain Su rám'pih lăŋ'his gielain: De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum!

7. Jerusalema alla Ái'lesah jábmám läh. Dah gádu-dam läh šalla, Dan támpel slábmam lä. Men Härrá rii'ka áv'dán, Ád'ne ienebut vii'dán. De lákkis šiv'njedum Sãn gutt lii játtetum.

F. M. Franzén (1812, 1817). *H. Grundström* (1955).

43(N) 1. Dãn vág'gi, Här'rái baddján! Dãn duod-dar, vuollán dal! Sãn boattá, nugá dad-djan Lăt profetat juo gal, Min Kristus Lánistäd'dji, Vánhurskis jed'dejäd'dji. Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

2. Dal duorgas, Sion, pálmiiid, Gå boattá gånagas, Ja läbbu sudnje gáv'tiid, Gi lä maid áskáldas! Dal sádni dev'dujuvvu, Ja ilos láv'lujuvvu: Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

3. Dal viidit bártaid Här'rái Ja här'vásvuottasis. Sãn boattá juokke vekkii Áv'dogasvuodainis. Nu gullá ábba máil'bmi Su vâga lávludáme: Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

4. Ii boade soattejoavkoin Sãn, ii ge här'vásit Mutt' bahá ák'tan goargoin Sãn njuv'dá háp'pilit. Sãn soattá Vuoiŋa mikkiin Ja vuoi'tá gierdadeddiin. Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

5. Dãn hárát lăt dal guodđán, Dãn vákka suddu-láš, Gå máilmis it lăt guod'dán Su márka almálaš. Ii jier'bmáin gáv'dnamus lăt, Ii gievrain vuoi'timus lăt. Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

6. Sãn truvnos al'de čak'ká, Mi gal lä bissome. Su vál'di dušše čuov'ga Ja rákkisvuotta lä. Dal mánat áv'vus mielain Su mái'dnut ávtain jienain: Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

7. Jerusalem lä slábman, Dan tempel hävvanan, Dan báppat lát dal jábmán, Dan toardnat ravgadan, Mutt' Härrá vál'di áv'dán, Ja állo dat ain vii'dán. Dal giitos Jesusii, Gi boattá middjiidi.

G. Gripenstad (1955).

45(L) 6. Jáb'melažžaida sãn buk'tá Ármov, duodav, länestimev, Ja su Vuoi'janis daid bák'tá, Bar'gá siján áilestimev. Alemusa Bár'ne boattá, Rái'na nieidas riegiáduvvá, Mijá gaskan árrogoattá, Almažiigum ak'tituvvá.

7. Mannam álesubmusa sis Lä sãn muvva ai čoavdestam Ja mu, fán'gitum väráldis, Suddois luovvasin länestam, Vai mán, sunji gii'togassan, Gal'giv luoddaida su čuovvot, Gidda gáččái ják'kogassan Agev jubmelažžat viessot.

8. Sálug dat gutt dáb'dutallá Jubmel Áččev Šiv' njedid'djev Ja su Bárnev dáb'dástallá, Mijá divras Länestid'djev: Jesus, sádnesevuotta, gäi'no, Middjii iellemin dagatum, Ja ii iežá namma gáv'nu Almen, ädnamin namatum.

J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1956).

45(N) 6. Här'rá buk'tá jábminvuttii Árbmo, ráfi, duttudaga, Vihat váimo buttisvuttii, Dakká Vui'gnji áruhaga. Álmušluondoin ák'tanad'dá Härrá Ibmiel här'vásvuotta, Nieida bár'dni middjii šad'dá Buttástusa oaffar duotta.

7. Sãn lä mannan basimussii, Luovosvuoda munnje vuoi'tán, Ráfái lä ja lánástussii Mu nai suddulažža luoi'tán, Vai mán jákkos áskulaž'žan Luoddaidis dal váz'zit galgan, Vai mán máilmis rehelaž'žan Jámán, Här'rái állit álgán.

8. Ávdogas dat, gutte ják'ká, Dáv'dá duotta Ib-milämet Ja su Bárdni, gutte dakká Litto middjii Áččiinämet. Jesus Kristus, dán lát ák'tu Gäi'dno, állin, duottavuotta; Ii gáit iežá nama bák'te Lánis-tuvvu álmušvuotta.

G. Gripenstad (1956).

48(L) 1. Manná gáit dag'gu dal áv'dálii Jesus Nasaredis Návga dälén, goas'se dálkudii Skippasiid iekkedis: Almerii'ka lä lakka.

2. Häjoida vad'dá sãn boan'dudagas, Háviida dál-kasav, Čanatum sieloida lánástusas, Čalmiida čuov-gasav: Almerii'ka lä lakka.

3. Rabah dán váimut dal rákkusiin Váni balo taga, Gärgah dal gávnadit Kristusiin, Buorádusav dagah: Almerii'ka lä lakka.

A. Frostenson (1935). H. Grundström (1955).

48(N) 1. Jesus min gaskas lä váz'zime Ain dábbe Ádnamis, Häppadis, suddos lä bäs'time, Ráfaii lä lakkasis Ibmiel váld'degád'di.

2. Gefiid sãn valljit maid rig'goda, Buorida vahá-gis, Váividun sielo sãn lánista Iloin lä lakkasis Ib-mila váld'degád'di.

3. Rabas du váimo dal gáttavaš, Állo lä čikkusis. Rabas dan Jesusii ár'bmogas. Áskoin lä lakkasis Ibmiel váld'degád'di.

G. Gripenstad (1956).

48(S) 1. Jesus lea almežij gaskesne Dálie guh dál'lene, Sådđujste luajtá jih skámuste Fámujne, ræff'ijne: Likke lea álmien rijke.

2. Geff'ijde durje má boandene, Dálkute hæv'ijde. Sealuob, gie jell'ij dan syjlene, Ávujne jaskede: Likke lea álmien rijke.

3. Vojmeseb rippeth jih dabdesteh Bäckuges váj-mujne. Jubm'elen Bárnib die duostuteh Jákk'ijes mielijne: Likke lea álmien rijke.

G. Hasselbrink (1956).

2. Jáv'la / Juov'la

50(L) 1. Lånestibme lä šad'dam: Jubmel ieš Bárnies lä Lånestid'djen dal vad'dám; Á almaš, ávvuhev! Sån lä dat idetnás'te, Mi čuovgain ár'molas'te Mu čuov'gi šiev'njedin.

2. Sån almažin dal šaddai: Akt ái'ge ármotum Ádnamii lakkanaddai, Návga lii játtetum. Lä jábmem dāš'iduvvum Ja sud'do sábatuvvum Ja al'me rabatum.

3. Ármotah, Kristus, mijáv, Vai jákko sinne mii Gáč'čap du árudijav, Boattep du sád'násii. Du lusa vái'mo áččat, Värálda stuimes gáččat Riekt'sfär'dug-vuottasit.

4. Du Áč'če dunji ak'tu Gáik vaddii giedaida, Vai vaddáh jákko bak'tu Iellemav gáikaida. Náv árбу-lážžaid ásah Mah, dunji jákkogasah, Du riikav ár'bijih.

5. Mav Áč'če vaddii dunji, Ih sida láp'pet dav Men buk'tet gáikaid sunji Ja doar'jot vái'basav. Vai liime mii dal mát'tet Väráldav vajáldat'tet Ja duvva doarredit.

Elisabet Cruciger (1524), Olaus Petri (1526),
J. Åström (1816), P. Högström, P. O. Grönlund,
H. Grundström (1956).

51(L) 1. Akt ruv'so luorkiidam lä Davida mād'-dagis. Dan áigái bácciidam lä, Hievedum mād'dariis. De jávlaiekkedin Dat njuorra ruv'so ittá Gaskija šiev'njedin.

2. Dat čábba ruv'so ái'na, Náv dáluš bákko lii, Riegádam nieidas rái'na Väráldav lānestii. Dav Här'rá ieš dagai, Náv vuoin profeta javlai; Oavdos lii dat imai.

3. Dat čábba ruv'so njuorra, Mi hapsiid njálgukit, Šiev'njedin čuovgain stuorra Bái'tá náv šárradit. Lä jubmelalmaš dal, Daid almažiid lānestit Suddos sån mát'tá gal.

4. Á Jesu, niedalažžaid Viekkiinat jaskatah, Ja gáikaid surgulažžaid Ávvusit dālvudah. Vil mijáv riikanat Bájah dal ikkát árrot Sálugisvuodanat.

V. 1, 2, 4 duskalaš katolikalaš jáv'lávlutisa mil'de (1599).

V. 3 dābdāk duskalaš (1831). Tekla Knös (1867).

H. Grundström (1955).

51(N) 1. Lä ádn'e ruv'so šad'dan Davida mād'-dagis. Dás einustus lä daddjan Min bassi Čállagis. Dat ruv'so rákkislaš Dan sev'dnjes gas'kaija Lä ái'dnun imašlaš.

2. Dan ruvso birra äk'te Lā daddjan Jesaja, Sān riegát nieida bāk'te, Lānista ādnama. Dan ārbmo-ibmaša Lā Här'rā dakkan middjii, Gā dajai profeta.

3. Dan čabba ruvsos boattá Maid háddja áv'dogas. Dat säv'dnjadis maid báit'tá Dan máilmis vašálaš. Sān Ibmil, ālmuš lā, Jābmimis, suddos sāt'tá Min āl'bmuid lānistit.

4. Ā Jesus, daid gāt vāi'det Dan lāgis mārrašā Dān vekkiinat dās lāi'det Dal illui Ibmila. Vel Āččát huodnahis Du agālažžat gii'tut Dan šerres čuov'gasis.

G. Gripenstad (1956).

51(S)

1. Lea ruvse bācciedamme Jessen māddegistie, Māb buolveh vuardášamme Duvleže tijj'ijste. Juv gājgā dālv'lege Jih čuavgā šievnjiedisnie Jājteme jijjene.

2. Guh doajvutij profet'e, Lea dālie šiddeme: Lea Mārjá māj'n'ets niejde Dab ruvseb vāddeme. Jubm'elen rār'este Lea mánáb reagádamme Juv jijjen gaskesne.

3. Ruvsēze rájnes vāddá Hāpsuobse njálgede. Dan giijgiemistie šāddá Čuovgs jijjen šievnj'ede. Lea Jubm'el-almeže, Gie almezijdie luajtá Gājkijde sād-ujste.

4. O Jesu luojmejijdie Dān vājvien vāgg'esne Dār-juoh vuarbálažžijdie Duv Āččien ālm'esne. Die Āččien goad'esne Duv earuob hieviediebie Ikk'uves ávusne.

V. 1, 2, 4 tyskelazže katolikelažže jávlelávluen minn'elde (1599).
V. 3 uv-oappies tyskelazže čáliejistie (1831). G. Hasselbrink (1956).

53(L)

1. Ā, dav härlugis, Ái've sálugis Jávlabasev dal basotip! Kristus lā boattám, Vā-ráldav čuav'dám. Ávvuheh, ja, ávvuheh, ā kristakis!

2. Ā, dav härlugis, Ái've sálugis Jávlabasev dal basotip! Rabas lā al'me. Āng'ela njál'me, Gāč'ču dālle: Ávvuheh, ā kristakis!

3. Ā, dav härlugis, Ái've sálugis Jávlabasev dal basotip! Vaddáldagais, Āžžulvasais Ávvuheh, ja, ávvuheh, ā kristakis!

J. D. Falk (1819). Dáro járg. 1859.

Sami laulotasah (1911).

V. 3 H. Grundström (1955).

53(N)

1. Ā dān áv'dogas, Ā dān ár'bmogās Juovlabäi'vi du iloinat! Här'rāi dal gud'nin Lakka ja guk'kin En'gelat almohit ibmašat.

2. Sān lā riegádan Ja min lānistan, Kristus, Davida gáv'pugis. Boattán lā ráfi, Almálaš áigi Dal āl'lahuvvan lā ādnamis.

3. Lāt addáldagat Sār'dnomättomat, Maid lā ārbmoinis ad'dán sān. Kristusii giu'to! Ādas lā lit'to. Ristalaš illot, ja illot dān.

G. Gripenstad (1956).

55(L)

*1. Ā idet, čuov'gis, imálaš, Maste sár'ne profetalaš Lā middjii diedov vad'dám! Dān biei've stuorra vuorbálaš, Gā buorre lii'kum al'melaš Lā almažiida šad'dam! Nuorra Fuovva Baddjánad'dis, Čakkanad'dis Vuorrasiigum, Láv'lus ak'tan rāi-nariigum.

2. Jubmela gāvvā sād'nán lā Ja almašbár'ne ak'tan lā, Vai bāssap mii su lusa. Sān boattá stuorra

därvuina Ja sittá middjii ármuina Dal vad'det lánás-tusav, Mijáid Gáikaid, Vánakažžaid, Vašulažžaid, Ak'tii buk'tet, Ádå iellemii dal båk'tet.

3. Sån bies'tet gal'gá gadnjaliid Ja diettet mijá dár'bagiid Su vuoi'hanisa fámuin, Gulatit middjii Áččestis Maid sån lä sittam rádenis Mijáigum dakkat ármuin, Gier'dat, Gillat Suddo vielgev, Garra nielgev, Jábmemváivev, Vai mii gáv'nap rabas almev.

4. Sån mijáv gáddjot háliida Ja ármo bieivev cak'kita, Ii galga das vuollánit. Sån sittá mijáv räi'-nuhit Ja mijáv gáikaid dálvudit, Vai äp lulu čáddjánit. De dal Mii val, Juogu iellep Jala jábmep, Iežái-duvvp, Su lágázin dagatuvvp.

J. O. Wallin (1819), H. Grundström (1955).

55(N)

1. Å juovlabåd'do ilulaš, Mas dálužis pro-fetalaš Einustus lä gul daddjan! Å bái'vi, stuorra, áv'dogas, Gå dát'to buorredåkkalaš Lå álb-muid lusa njieddjan! Nuorra Vækka Boarrásiiguin Gul'lujuvvu Väi'sidåme, Härráid Härrá giit'alåme.

2. Sån Ibmila lä lákkásaš Ja min nai álb'muid ságalaš. Su lusa siello háliid. Sån boattá middjii árbmoinis Ja sittá álu vekkiinis Jur áccat várdnohe-miid, Låk'tet, Buk'tit Us'tiblažžaid, Vašálažžaid Rákkisvuttii, Láp'pun bárdniid buttisvuttii.

3. Sån gadnjaliid maid gaččaha Gå mii, ja min ai väkkeha Su bassi Vuoiņas vuimiin. Sån Áččis dátto almoha, Agålaš árbmo sár'dnida Min ávdas máraš-teddiin. Soattá, Gier'dá Jábmin váivi, Ad'dá ráfi Dal min vái'bmui, Rappá árbmo uvsaid illui.

4. Sån suddulažžaid lánista, Ja árbmo bái'vi bad-djána, Mi vuollánit ii galga, Sån sittá sávzaid láii'-destit, Att mii su gal'gat čuvudit Ja váz'zit baskis bál'gá. Állit, Jábmit Dárvulaž'žan, Áskulaž'žan Lå mis hálo, Oai'dnit Härrá muoðoid álu.

G. Gripenstad (1955).

63(L)

1. Almes akt äŋ'gel boattám lii Ja ávos ságav sár'nedii: »Stuor ávov gullat gal'ga-bet. Mav buorist mit'tit bier'ribet.

2. Bár'ne 1 dan bieiven riegádam, Náv lii ham Jubmel mierredam. Riegádam rái'na nieidas lä Sån gutt lä Lånestid'djeme.

3. Jaskatussan dan ädnamin, Ja čuov'gan, viek'ken almažin Sån árrot gal'gá: sálug dal Dat gutt su nala dārvustall'.

5. Mit'tit dal riek'ta märkav de, Vai gáv'nabettit gånne lä: Sån biejatam lä krubbo sis, Gutt adná gáikaid fámonis.»

6. De bier'rip gáikah ávvuhit Ja ak'tan mannat gáččazit, Maid Jubmel middjii dakkam lä, Gå ái'na Bárnas vad'dám lä.

7. Gáš, gā lä dat gutt vällaha, Dan krubbo sinne vuoinasta? Jubmel ja almaš ak'tan lä; Ii stuoráb imai šad'dam lä.

8. Buoris boadeh dal, Härrážam, Å Jesu, gieres guossážam! Dån hājos vuogen riegádih, Vai almaš lānestuvvulii.

10. Ikka vārāld vil stuoráb lii Ja hārlugub'bo vuoi'-nulii, Ii āb'bā lik dat vuogas lii Att dunji gierkan ārulii.

11. Men dân, â Här'rá Jesusam, Dan häjosvuoda lážo nan Läh mijái dietti vällaham; Gáik middjii buorren állitam.

13. Mu jienav, Jesusam, gulah Ja lážov vái'musam dagah; Mu váimon ároh, Jesu buor'! De dal mán anáv ávov stuor.

14. Aleh, â Här'rá, bája mu Vil goas'leg vajál-dut'tet du. Du namav rámp'pat sidav mán. Dasa vil ármov vaddeh dân!

*15. De lákkis gud'ne Jubmeli, Gâ ái'na Bárnas vad'delii! Dast äŋ'gelah ai ávvuhih Ja alme Här'rái lávludih.

M. Luther (1535). Olaus Martiní (1617?). S. Ödman (1816). J. O. Wallin (1817). P. O. Grönlund. H. Grundström (1954).

63(N) 1. En'gel dal daddjá almistis; »Manin Dii leppet mårrašis? Mán stuorra ilo almohan, Mi ál'bmuide lä lakkanan.

2. Lä äd'ne mánná riegádan, Gâ Ibmil ieš lä mår-ridan. Su äd'ni buttis niei'da lä, Ja mánná Ibmil Bár'dni lä.

3. Su bák'te lä dis jed'dehus Ja väk'ki, čuovgas buoremus. Sån sielo bahás lánista, Vai Här'rásis dat dárvašta.

5. Dat lä dal mår'ka diddjiidi, Gâ goas'tabettet gáv'pugii. Dat mánná krubbás vuoiŋada, Gi ábba máilmi oamasta.»

6. Nu juokkehaš dal illodus Ja máná gäch'at váz'il-zilus, Gån Ibmil addii middjiide Su árbmoskän'kan ál'bmuide.

7. Mu vái'bmo gäch'a, dâvdat gâ Dan, gutte krub-bás vällá nu? Sån álmuš ja maid Ibmil lä. Ii stuorit imaš gáv'dnu ge.

8. Ä, bures dei'ke boattimin, Gii lát dal šad'dan guos'sin min! Dân gäfivuoda gár'vudat, Ja Ibmiliin min soabahat.

10. Vaik' máil'bmi vela sturušii Ja gállí, helmuid anášii, Dat ii gáit dudnje soabaše Du saddjinat, ii állenge.

11. Mutt' stuorra gäfivuodastat Dân väll'jet krubbá saddjinat. Nu báttet dân, min gánagas Ja Lánistäd'dji vägalaš.

13. Ah, gula, Jesus, jiena mu: Mu rad'dái daga vieso du. Dân biso, läge váimostan, Nu dárvo, ráfi oamastan.

14. Mu väk'ket du maid muišašit Du nama álu gii'talit. Du nama iloin máinudan, Ja adde árbmo väk'kinan.

*15. Dal lekkus giitos Ibmilii, Gi Bárdnis sád'dii middjiidi! Das en'gelat maid illodit Ja Här'rái gud'nin lávludit.

G. Gripenstad (1955).

63(S) 13. O Jesu, guvlh muv rukkel'sseb: Muv mielg'se cegg'h duv templeb, Jih árruoh die muv vájmusne, Die veasuob ávuos ájmusne.

14. O Jesu, állieh manneb bájh Gusk' oajáldátt'edh dadneb máj. Duv nymmeb oleh hiev'edeb. Váddieh diss' ármuob, rukkeleb.

*15. Die earuo Jubmielisse nuv, Gie vídd'ij diegie Bárneb suv! Almežij gieleh, æng'eleh D'lie Álmien Áččieb hiev'edeh.

G. Hasselbrink (1956).

3. *Ädåjakbiei've / Äððajagebäi'vi*

66(L) 1. Gäš, Jesus hāv'skes namma lä, Sån gáikaid bieiviid sämmá lä. Jesusa čada oaz'žop mii Ármov ja boattep iellemii.

2. Jubmela Bár'ne, Jesu Krist, Čoavdeh dân mijáv jábmemist. Dân mijáv niedan viekketah Ja gáč'čalu-sain doarjotah.

3. Duste gáik riektesfär'dugvuot Lä ja gáik ráfe, sálugvuot. Gutt dárvos bieddjá nammasit, Sån vissa gall'gá gáddjusi.

*4. Gii'to iellema bágostat, Gástatusas ja bievdes-tat! Vaddeh dân ráfev ädnamin Ja viimag ávov alme sin.

B. Förtsch (1609), J. Boëthius (1694).
P. Fjellström, P. O. Grönlund, H. Grundström (1956).

66(N) 1. Gä, Jesus-namma dárvulaš Lä hädis middjii áskáldas. Sån ad'dá árbmo vall-jogas Ja nävvo álu dárbašlaš.

2. Dân Bár'dni ái'dnariegádan, Mus eret sikku suddoidan. Dân hädistämet väkkehat Ja áš'kumet dân nannodat.

3. Vánhurskisvuotta lä maid dus, Áv'dogasvuotta, lánástus. Gii dárvesta du nammasat, Dat lánistuvvu vuimiinat.

*4. Dal giitos árbmo bävdistat Ja gástastat ja sánistat! Dân adde ráfi áigálaš Ja viimat ilo agálaš.

G. Gripenstad (1955).

66(S) 1. Jesusen hávskies nymmesne Lea jasked's gájken nieresne. Jesusist' árnuob oazžube Jih rárieb, viekkieb gávnebe.

2. Jubm'elen ájneš Bárneže, Gie lih guh mijjieh almeže! Várjeleh mijjeb sáddujste Jih luójtieh mijjeb lájguste!

3. O, gájken ráffien gætt'eje, Solegesvuoden vâdd'eje! Gean jaskedes lea dadneste, Dab luajtáh gájken báhheste.

*4. Gájtuo löks dudnjien báguste, Gástedisstie jih skálluste! Duv ráffieb vâddieh tijj'esne Jih jiel'emeb duv álm'esne!

G. Hasselbrink (1956).

4. *Rättátbiei've / Loap'pášbäi'vi*

67(L) 1. Gå Här'rá Kristus riegádii, Halleluja. De nás'te al'mái baddjánii. Halleluja! halleluja!

2. De diettin lulle-vii'sásah, Halleluja, Att čálugah läh sád'násah. Halleluja! halleluja!

3. De Betlehemii mannin sii, Halleluja, Gås' nás'te sijáv lái'distii. Halleluja! halleluja!

4. Sii guod'din Här'rái vad'dásiid, Halleluja, Dal gállev, myrrav, suovvasiid. Halleluja! halleluja!

5. Mii bier'rip sämmálakkái ai, Halleluja, Här'ráme giit'et ikkevai. Halleluja! halleluja!

*6. De läkkis Áč'čái hievedis, Halleluja, Ja Bár'nái, Vuoi'h'nii giitulvis. Halleluja! halleluja!

*7. Goalmaktes Jubmeli dal mii, Halleluja, Gii'tome guod'dep ál'lásii. Halleluja! halleluja!

Laurentius Jonæ Gestritius (1619).
J. O. Wallin (1816), H. Grundström (1955).

67(N) 1. Gå Här'rá Kristus riegádii, Halleluja, De nás'ti al'bmái baddjánii. Halleluja! halleluja!

2. De Nuor'ta-vii'sát ár'vide, Halleluja, At' Kristus vuolás boattán lä. Halleluja! Halleluja!

3. De Betleheibmii manne sii, Halleluja, Sin nás'ti dákku oappistii. Halleluja! halleluja!

4. De oaffarušše Här'rái sii, Hallelujá, Dal gälli, myrra, suovvasiid. Halleluja! Halleluja!

5. Mii oaffaruššat ber'ret maid, Halleluja, Min Här'rái giitsoaffariid. Halleluja! halleluja!

*6. Dál Áč'čái lekkus rámuš! Halleluja! Ja Bár'd-nái, Vui'gnii giit'alus! Halleluja! halleluja!

*7. Dan gálmaák't'laš Ibmiili, Halleluja, Dál giitos lekkus ál'lásii! Halleluja! halleluja!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956). Bar'gujuvvun (1957).

68(L) 1. Å Sion, de dal čuož'želah Ja gånågasat hievedah. Nástev su dân gäččah: De lāvloh alla jienaina. Šärradit dat cäccá, Ja báit'á alme čuovgaina: Här'rá, gäv dân äccáh, Boattá ármuina.

2. Dat šärra nás'te labuda Ja Betlehemii dälvuda. Čuovvop vii'sásiigum Du, Här'rá Jesu, rámpažit Áiles bak'simiigum Ja árudijat gäččäžit. Mijá vad'l-dásiigum Boattep lusasiť.

3. Å Här'rá, duostoh ármuina Maid vad'dep dunji ávuina. Ii dat árrot galga Val myrra, gäl'le, suovvasah. Du buoremus bál'ká Läh mijá váimo vad'dásah. Ieš dân dav val algáh Ja dav állitah.

4. Vai báikko, Jesu, šaddalii Dat nás'te mi mu čuovgalii. Áiles äppat bájah Dal mijáv lái'dit väráldin.

Čuovgav, fámov rájah, Gå mii läp dábbe oai'bomin. Åroh ráfe ája, Gå läp jábmemin.

5. Dân šärra nás'te lib'bogis Dal čuovgah middjii härlugis. Juok'ka buol'va sáddjus Gå Jesus hoallá ár'mogis, Juok'ka almas rákkus Su naman váimos vuollegis, Juok'ka vái'mo buollus Gieresvuodastis.

J. O. Wallin (1819). P. O. Grönlund, H. Grundström (1956).

68(N) 1. Dân čuož'žil, Sion, lāvudit: Du Lānis-tād'dji mánudit. Násti su dal gäčča! De lāvlu bassi ilostat. Dudnje dal dat daddjá, Att boat-tán jed'dehussanat Lā du ármo Här'rá Dudnje väk'kinat.

2. Dat jättá čiel'ga čuovgainis. Mii čuovvot šel'ges luoddaidis, Čuovvot vii'sásiiguin Du, Här'rá Jesus, giit'alit Bassi bak'samiiguin, Du gäč'čomiida vuol-lānit, Ja du rák'kásiiguin Árbmut ánohit.

3. Dân válde, Här'rá, árbmostat, Maid guod'dit dudnje skän'kanat. Dat äi galga läkkit Fal gäl'li, myrra, suovvasat, Mutt' mii gal'gat ad'dit Min váimo Bár'dnái Ibmiila, Att mii ál'git ják'kit, Vuoi'tit állima.

4. Du sādni lekkus, Här'rámet Dat nás'ti, maid mii oai'dnán lät. Divte bassi oappat Min čuovvot dábbe ädnamis, Ad'dit vuomát, čuovgat Dal middjii állin mārrašis Ja min váil'bmui ráfát Viež'žat jáb-mimis.

5. Dân, bassi nás'ti stuorimus, Dus Härrá čuov'ga bied'ganus. Visut buolvat sáddjuset Min Härrá jied-nai árbmulaš, Visut maidái čur'vuset Min Jesus nammii dārvulaš, Visut ál'bmūt adnuset Miela rák-kislaš.

G. Gripenstad (1956).

69(L) 1. De vid'ni doai'vo kristalaš: Dän, guov-
soinás'te ävdulaš, Mi dábbe bad'djen ittih,
Davida viessui ganugih, Ja fuolkeh dasi čakkanih;
Du čuovvot mielast sittih. Stuurra, Šarra Čuov'ga
boattá, Čuov'gagoattá, Biei've ál'gá, Mi väráldav
čuov'git gall'gá.

2. Dal ármón, sád'nán ármomin Lā mijá Jubmel
ádnamin, Värálda Lānestid'dje. Su hārlugvuodav
ár'vedip, Gā ái'na Bárnēs gāččadip, Mi lā mu Čoav'-
dalid'dje. Vái'mo, Máinoh: Hār'rá 1 vad'dám, Bákko
1 šad'dam Miján oaz'žen, Gieresvuotta su mu oassen.

*3. Dan diet mu siello šamudis, Att rabas lā dat
paradis, Man uvsav sud'do 1 dap'pam, Att mu bad-
djel sán ármotii, Dav littov muina ádástii, Maid mán
lāv doaddjám, lāp'pám. Rám'po, Fábmo Hār'rái al-
men. Ároh šamen, Hājos siellum: Jubmelin lā buorre
lii'kum.

S. J. Hedborn (1811). J. O. Wallin (1819).

G. E. Rhen. H. Grundström (1956).

69(N) 1. Lā doai'vo dev'dujuvvumin, Gā baddján
en'gelláv'lagiin Dat guovsunás'ti šel'ges.
Davida vissui čuožzata, Ja Hār'rá vākka čoag'gana
Dan čuov'gasii nu šer'res. Čábba Čuov'ga Middjii
šāl'go, Guovso vuoddjo, Iddja nákká, Mi lā hāv'skis
ádda sákka.

2. Dal duottavuodas, árbmos lā Min gaskas Ibml
árrome, Min Lānistád'dji ái'dno. Su hār'vásvuoda
fuomašit, Gā rákkis Bárdni gāččastit Ja guod'dit
sudnje máino, Att lā Sádni Oaz'žin šad'dan, Middjii
ad'dán Hār'vásvuoda Ja su stuorra rákkisvuoda.

*3. Á siello, lāvlu gud'ninis, Lā rabas dudnje para-
dis, Maid gidda bijai sud'do. Lā Ibml dudnje ár-
mulaš, Sán ádasnut'tá áččalaš Dus dād'djujuvvun
litto. Giit'ut, Mái'dnut Hār'rá áidno, Bassi dát'to,
Illo, ráfi Lekkuset su stuorra lāhji.

G. Gripenstad (1956).

5. Gier'damus-ai'ge

70(L) 1. Mannup bajás Jerusalemii Ja gāč'čup
gāk Lānestid'dje Lā sávzajis ávdās jámá-
žit Gā buorre rāi'nuhid'dje.

2. Mannup bajás Jerusalemii. Gutt Kristusiin gāc-
cet hikká Ja, náv gā Gáikvaksáka sidot lā, Dav
váiválaš gálkav jukká?

3. Mannup bajás Jerusalemii Lānestid'dje kruossa
lusa, Gā Jubmela Lib'ba värroduvvá Ja állita lánás-
tusa.

4. Mannup bajás Jerusalemii, Dan al'melaš stádai
alla. Lānestid'dje middjii jāt'tám lā, Att mannup
mii suina šalla.

P. Nilsson (1906). H. Grundström (1955).

70(N) 1. Mannut mii dal Jerusalemii, Dal bassi
lā fás'toái'gi, Gā sud'dumet ditte Jesus
Krist Dal gier'dá garrasit váivi.

2. Mannut mii dal Jerusalemii. Gii vāddjá gā
Hār'rá gāccit Ja Ibmla dātto dāv'dimin Maid jáb-
mima gāra mái'stit.

3. Mannut mii dal Jerusalemii, Su ruossa ja givsi
bái'ká, Gā oaffaras buk'tá Lábbis min Nu middjii
gā ábba máil'bmái.

4. Mannut mii dal Jerusalemii, Min gáv'pugii här'väs, čuv'gis. Lā middjii min Här'rá daddjan nu, Att suina mii årrot almis. *G. Gripenstad (1955).*

74(L) 1. Nāv allagit dân äc'ám läh Daid váiván almažiid, Att mijá lusa boattám läh Väráldav čoavdážit.

2. Dat kruos'sa mas'te gaccasih, Dan váivev gierdadiin, Dat vittan lä, dân vid'nijih Iellemav jámediin.

3. Du gieresvuotta stuore lä, Vil baddjelmärrášaš, Dän gutti váimos buorre läh Läh munji ármulaš.

4. Du fár'me lä agev rabas, Mu oag'ge dat ham lá, Ja namav, stuoráb fárt namas, Du kruos'sa vad'dám lá.

5. Dân guod'dih suddoid almažii, Gáik váivev dáddjadah. Ja kruossa bál'gáv vázzažih; Mu dav ai áppatah.

6. Á dân gutt vuoi'tih kruossa nan, Vid'nih dân mijáv ai, Dasag iellema bál'gá nan Du gäč'čap ikkevai.

G. Robson (b. 1900). Siri Dahlquist, f. Jonsson (1924).

H. Grundström (1955).

74(N) 1. Du rákkisvuotta ál'bmuide Du náv'lii ruos'sasat, Mutt' lusat gäi'dno middjiide Rappasii hávdistat.

2. Mutt' ruos'sa, oaffaráltar du, Lā mār'ka duodalaš, Att middjii ad'dá jábmin du Állima agálaš.

3. Du rákkisvuotta ál'bmuide Truv'dnonat šad'dan lä. Dân ruossat rákkistäd'djiide Dal addát árbmut ge.

4. Du rákkisvuoda salla min Allasis gäsoha. Ja namain, mi lä gáddjomin, Du ruos'sa namaha.

5. Dân máilmi suddoid guoddát gal Ja dāvdat bahámet. Dân rákkisvuodat adde dal, Vai guod'dit ruos'samet.

6. Dân ruossa nal'de vuoi'tán lät, Min vuote ád'ne nai. Du rákkisvuotta, Láb'bámet, Lā lákka máil'bmái.

G. Gripenstad (1955).

74(S) 1. Duv kieriesvuode veareld'se Šiddij duv kruossene. Vearelden vájvieb áj annje Gödd'ih duv gráveste.

2. Men kruosse, gusnie bualeme Duv ájlies jiel'eme, Vihneste viel', máb mijjese Vidn'ij duv jám'eme.

3. Duv kruosse, máb leah guaddeme, Šiddij duv truvnene; Duv kruossen uvd'e sujete Buolvijde iec'eme.

4. Duv fárhmie ripp's lea gájkijde Ikk'uvesvuodesne, Jih nymmij nymmeb kruosseste Leah dadne ožžeme.

5. Vearelden sádduoj gödd'ije, Gie guargáh væjv'ijde, Lijr'h mijijide duv dállijne Dân kruossen geajnusne.

6. O dadne, kruossen vidn'ije, Vidn'eh áj mijijide, Disse guh šáddá iec'eme Eadnemen lágene.

G. Hasselbrink (1956).

76(L) *8. Du dal giitáv váimo vuodos, Jesu, ádna niedastat, Håjesvuodastat ja biinos, Jábmestat, kruossastat, Gáikas maste váivástuvvih Mijá diet ja biinástuvvih. Giit'o, gud'ne sisjelist Lákkiš dunji, Jesu Krist!

E. Homburg (1659). E. Norenus (1675).

P. Edin. H. Grundström (1956).

76(N) *8. Ábba váimos mán du giitán, Jesus, stuorra hädistat, Duskistat, maid dān lāt gier'dan, Jábmmistat, ruossastat, Gā dān adnet ádis-tusa, Gud'det suddo rángáštusa. Dudnje giitos agálaš Lekkus, Jesus árbmulaš.

G. Gripenstad (1956).

77(L) 1. Jesusam, du divras varra, Gier'damui ja jábmem du Jaskatus lä váiven garra Ja lä áil'na dār'vo mu. Jus mán sud'dui gáččadav, Biinut nala ušudav. Das'te máttáv ár'vádallat: Ii val sud-duin stágadallat.

2. Jus dal oaz'že hamustallá, Bahás ustoi háliida, De mu siello muitutallá, Gāk du bivas ruopsiida. Jus vil satan gáččala, Du án'sitim vár'jala Mu, ā Här'rá ármodievas, De mán vasti šaddav luovas.

3. Jus mu vái'mo gidotuvvá Gäino nala värálda, Gānne siello ráfetuvvá, Gáččav gāk dān vājaldah Garra lássis vái'vásit, Gazostuvah kruos'sasit, De mán šaddav jiermálaž'žan, Dunji áil've vuollegaž'žan.

4. Váiku mii mu váimov váivet, De du háveh viek-ketih Ja, gā vái'mo iežas vuolet, Suddo háviid sav-vedih. Du jaskatus dálkuda, Sur'gomielav gāp'poda. De dān varrudagav vad'dih, Gā jábmema vuollái šad'dih.

5. Du nala mán dārvustalav, Du lusa mán báttarav, Ja gáik váimos ávvudalav, Att dān oai'tih jábmemav. Dunji oasálaš lāv mán, Doar'ja, varrudak lāh dān. Niedan dān mu ar'vadattáh, Jábmemis dān čuožžáldattáh.

6. Jus mán anáv du váimonan, Dān mi buorre-vuotta lāh, Ii das vái've lä sielonan, Ii ráfetisvuotta ge. Här'rá, gā mán anáv du, Ii mige de balde mu. De dal, Jesu, āroh mu sin, De gáik buorev anáv du sin.

J. Heermann (1644). E. Norenus (1675).
P. O. Grönlund, H. Grundström (1955).

77(N) 1. Jesus, hávit čiednjälāmos, Givsit ja maid jábmin du Jeđ'dehus lä njál'gasāmos Rub-mašii ja sillui mu. Jās mán sud'dui járralan, De du givsi jurdašan. Das mán lān maid dāv'dastallan, Att lān suddoin dukkurdallan.

2. Sittaba jās āllit ráfis Oaz'ži, varra suddulaš, Mui'tán bivastagat ruk'sis Ja lān buorremielalaš. Jās mu satan gáččala, Váimo gal'ban bissána Án'so du, mu árbmihād'dji, Ja mus gáid'á sār'bmejād'dji.

3. Jās máil'bmi vái'bmun láil'de Gei'dnusi, man miel'de dat Ráfi, doaivo sieloin riv've, Gáččan gik'se-bál'gásat, Oainán lánjá bas'tilis Ja du ruossa biinoi-nis, Ibmilbalulaž'žan bison, Gáid'adan mus bahá hibmun.

4. Vaiku mii dal váivi deal'vo, Hávit du mu vāk-kehit. Gā daid sisa vái'bmo vuoddjo, Varrarávnjit dálkastit. Nu du buorre jeđ'dehus Millii mu lä nanos-tus. Dān lāt dāl'vun buorádusa, Gier'dan jábmin-rángáštusa.

5. Dábbe gal mán dudnje luottán, Dān lāt suoddji āllima. Jábmimiinat dān lāt vuoi'tán Jábmima, dan vahága. Lān mán dudnje oasálaš, Dārvaš ja maid dārvulaš. Dān mu hādis virkudattát, Jábmimis mu čuožžáldattát.

6. Jäs du váimo sis'te anán, Buorrevuoda ája dân, Ii gal vái'vi dädde miellan, In lät ráfehábme mán. Här'rá, gá mán anán du, Ii lät iežá dárbaš mu. Gii lä visut du sis gáv'dnan, Sán lä áv'dogassan jábmán.

G. Gripenstad (1955).

86(L) 1. Dân vārrolib'ba ráinas Golgata vārrai vázzáh, Vai almaš Jubmeliinas Gávnat ja suddois mác'cá. Dân guoddáh mijá váivev Ja gájoh mijá váimov. Du hievedav, á Jesu!

2. Gá suddoh mijáid died'din, Dân sag'ga alvatuv-vih, Gá ul'muh álu mied'din, Dân váimos váivástuv-vih. Men gieresvuodas middjii Dân váiviid gil'lat vieddjih. Du hievedav, á Jesu!

3. Dân buoristšiv'njádusain Dai garrodimmiid svárruh. Dân sájáh jábmenniedain, Du gállos gál'gá varra. Dân moaregáikav duostoh Ja jukkat dav ai duostah. Du hievedav, á Jesu!

4. Vaik' äŋ'gelfuovaid oážžoh Viek'ken gá rákká-dalah, Vaik' almetrávnáid gáččoh, Gá giedain säivá-dalah, Dân báddev duos'tot higah Ja noadev guod'det gišah. Du hievedav, á Jesu!

5. Vaik' Jubmel ii du árjo, Sán suddovielgev luoi'tá, Su ár'mo lä mu vár'jo, Su gieresvuotta guoi'tá. Mán váimov dunji vaddáv Ja sváinan dunji šaddav. Du hievedav, á Jesu!

C. C. Sturm (1780?), J. O. Wallin (1816).
O. Lindgren (1949).

86(N) 1. Á Ibmilämet Lábbis, Lät buttis, vigihaga, Min gájot dân nu ládis, Gät dáb' lät ib-milhaga. Du vái'bmo guod'dá váivi Ja middjii ad'dá ráfi. Das dudnje giitos, Jesus.

2. Dân ái'dnet garra báddiid, Du vuorbi gáfestusa. Du vuoi'gŋa däv dai váiviid, Jábmima ádestusa. Du likkahii min väd'do, Att nágai givsát däv'do. Das dudnje giitos, Jesus.

3. Gá siv'dnidit min dátto, Dân garrodusa oážžot. Nu ded'dujit du hár'dot, Du gállos varra goai'ko. Dân jugat moari gára, Dân ák'tu lät dan vára. Das dudnje giitos, Jesus.

4. Vaik' väk'kin eŋ'geljoavkoid Dân oážžot rák-kadusain, Vaik' máttát al'bmetruvnoid Dân gáč'čot ájáhusain, Dân váldát gäit du báddi Ja guoddát maid du noadi. Das dudnje giitos, Jesus.

5. Vaik' Ibmil du ii säs'tán, Sán ad'dá án'dagassii, Mu váimo sán lä bäs'tán, Lä muina ák'tilassii. Mu váimo dudnje addán, Du oabmin agás šaddan. Das dudnje giitos, Jesus.

G. Gripenstad (1956).

89(L) 1. Dân guod'dih kruossat, Jesu mu, Gá jábmembál'gáv báttih Váráldav čoavdá-žit, mi du Doarrádalai, vašotii. Á gieresvuot! Á gier-desvuot! Dân vardáh gád'dii ávdás.

2. Dân guod'dih kruossat. Ak'tan ai Dân guod'dám läh mu suddov. Ja giitotimmii gaskan ai, Gäida buoredimmuddov Ain vaddáh dân, Läv ai dal mán: Du gieresvuot lä stuorre.

3. Dân guod'dih kruossat. Gud'ne du Mi hieveduvvá almiin Ja sárnotikke fábmó du Dat däs'še lii du čalmiin. Náv vuosetah: Gáik ážžuda Dat gieresvuot mi gier'dá.

4. Dän guod'dih kruossat, Jesusam, De äppatah mu vuoi'tet. Ja áiles kruos'sabál'gánam Värálda vuolov luoi'tet. De siello mu Lä gäččon du, Du gieresvuodas viessu.

E. G. Geijer (1819). P. O. Grönlund. H. Grundström (1955).

89(N) 1. Dän gud'det ruossat, Jesusan, Dan váiviid gierendediin, Vai lánistit dän máilmi dán, Mi suttai bil'kideddiin. Dän rákkistat Ja vardašat Du doarrádalliid ávdas.

2. Dän gud'det ruossat, Jesusan. Mu guorbmi maid dän gud'det. Vaik' giitemättonvuodastan In muite, maid dän gir'det, Gáit oainán mán: Mu ázat dän Du rákkisvuodat miel'de.

3. Dän gud'det ruossat, Jesusan, Gå nullet här'vásvuodat, Maid en'gelat lát máinudan, Ja vál'det ál'b-muhámát. Dän čájehat: Buot vuoi'tá dat, Gi rákkisvuodain gier'dá.

4. Dän gud'det ruossat, Jesusan. Mu, Vuoi'to-Sán'gár, oappat, Vai ruossa gäino váz'zilan Ja básan mán al'bmásat. Dább' siello mu Lä suojis du, Du rákkisvuodas ällá.

G. Gripenstad (1955).

92(L) 1. Báttit gáikah, gäččastallit, Gák lá Jesus váivedum. Čierrut, luoddjut, vái'gudallit, Gák'te sán lá biinedum. Návga vái've Jesusa. Ii lá gänge ieččáda.

2. Gietta, juol'ge ráigatuvvum, Lattasah läh vana-tum. Oai've, sag'ga sár'jituvvum, Guov'dat, varran, sájátum. Návga vái've Jesusa Ii lá gänge ieččáda.

3. Váivenis sán lág'ni jienav, Maņemus šuok'kani-sav: »Áč'čám, giedaidisat vaddáv Ruop'tot dal vuoi'ņanisav.» Návga vái've Jesusa Ii lá gänge ieččáda.

4. Juo dal Jesus nákkágoattá. Áv'dágábžás gai'l-kána, Várre luoddan, šiev'ņjet boattá. Vái'mo, ih gus njuorrana? Návga vái've Jesusa Ii lá gänge ieččáda.

5. Anáh gus dän oamedábdáv, Áccáh gus dän Jesusav, De dal sud'dovielgev dábdáh; Dan diet gier-dai jábmamav. Gieresvuoda jubmelaš Ii lá gáv'num lákkásaš.

J. Qvirsfeld (1682). F. M. Franzén (1814). P. Högström. H. Grundström (1955).

92(N) 1. Geč'čet visut, gäččastallet, Jesusis mávt váivit lát. Vái'dalekket, čirudekket, Gå sán guod'dá sud'dumet. Nugá Jesus gier'dan lá, Ii lát gier'dan ák'tage.

2. Sii lát rái'gan giedas, juolgis, Vanahallan lattoid su. Hávvádan maid varran oavis Bas'tilis vel lánjái-gu. Nugá Jesus gier'dan lá, Ii lát gier'dan ák'tage.

3. Viimat šuok'ká alla jienain Ja maid rákkadallá sán: »Áč'čei, válde dän du giedain Vuoi'ņņan, gá dan addán mán.» Nugá Jesus gier'dan lá, Ii lát gier'dan ák'tage.

4. Maņimus su bád'do boattá, Áv'daloavda gai'l-kána. Bák'ti luod'dan, sevņjutgoattá. Čal'bmi, bál'ļi njuorrana. Nugá Jesus gier'dan lá, Ii lát gier'dan ák'tage.

5. Anát gá dän, álmuš, váimo, Rákkistat gá Jesusa, Dávda sud'dovälgát fámo, Mi su rus'sii bajida. Nugá Jesus gier'dan lá, Ii lát gier'dan ák'tage.

G. Gripenstad (1955)

94(L) *Jubmela Lib'ba rái'na, Gutt kruos'sai njuovatuuvih, Jubmela Bár'ne ái'na, Gutt sag'ga váivástuvvih, Läh mijá suddoid guod'dám Ja jábmemaav läh oai'tám. Á Jesu, vaddeh ráfát!

N. Tech (Decius) (äv'däl 1529). Olaus Petri (1536). P. Edin. C. Grönlund. H. Grundström (1954).

94(N) *Å buttis Ibml Lábbis, Gii rus'sii náv'le-juvvit, Man dân dal leddjet čábbis, Jås jáge givsiduvvit! Min ávdas iežat ad'det, Máilmi suddoid gud'det, Min baddjeli dân árbit!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956). Bar'gujuvvum 1956.

94(S) *Jubm'elen májn'ets Lámbe, Gie kruossen vearuob vidd'ih, Dušš'ene dadneb udn'in, Gierdies'nie májsuobdh gödd'ih. Die gödd'ih mijjen sádduob, Vidn'ih jám'emen fámuob. Váddieh duv ráffieh, Jesu.

G. Hasselbrink (1956).

95(L) 1. Á varra-, hávve-oai've, Hilgotum, álbedum, Á vái've-, sár'je-oai've, Sájátum, biinedum! Á oai've kruv'nituvvum Bas'telis bies'tagii, Liege dân gud'neduvvum! Du buorástat'tep mii.

2. Á árudid'dja alla, Man ávdás šiv'njádus Doargestallá ja ballá, Gák daggir bil'kádus? Gák lá du čalmii čuov'ga, Du nierai fáv'rudak, Náv állu gátum šalla, Á dân mu giev'rudak?

3. Dat noade mav dân guod'dih Mu sud'donoade lá, Dat sáddjo maid dân čuop'pih Mu sád'djimsáddjo lá. Gá viel'ge died'degoattá, De dân mu doarjotah, De dalá gáp'pogoattá; Á Här'rá, viekketah!

4. Mån giitáv gáik'kat váimos, Á Här'rá Jesu Krist, Du garra váive ávdás Ja gáik du gier'damist. Dân buorre ár'molas'te, Mån dunji áskeldav, Gá galgav jät'tat das'te Ja guodet vārāldav.

5. Ja, gá mán jábmet galgav, De aleh guode mu, Dav šiev'njis jábmembál'gáv Dal báldastatteh mu! Gá šävnjudut'tá čalmiid Maņemus vuoi'ņasin, De rabah munji almiid, De läv mán čuov'gasin.

6. De mu maņemus tiiman Dal áruiin gäččah mu, Att vuoináv mán čalmiinan Dav árudijav du. Dan gáváv dalloi sidav Mån dab'rit siellusin; De ráfen dábbeld sirav Ja oad'dáv sálugin.

Arnulf av Löwen (1200-lågon). P. Gerhardt (1656). C. A. Torén (1889). E. Linderholm (1918, 1920). H. Grundström (1955).

95(N) 1. Á oai'vi varahuvvan, Du däd'dá bil'kádus! Á oai'vi vái'vahuvvan, Lā garas gier'damus! Á oai'vi her'vejuvvut Gal ák'te ruvnain dân, Mutt' dál dân bil'kiduvvut, Du buorástattán mán.

2. Á muotto dân nu allat, Dân äs'ka vuoi'tán lät. Dus dál lä vál'di vähat, Ii čáb'budat dus lät. Lā nākkān här'rávuotta! Gii čalmát jád'dadii, Mán čuv'gis čielgasvuotta Buot čuovgaid unnedii?

3. Dat noaddi, maid dân gud'det, Mu sud'donoaddi lä. Dan lájo, maid dân čup'pet, Mån gil'ven, Här'ráme. Gá sud'do váivádallá, Mán ázan návvo du, Mu vái'bmo ánohallá; Dân árbmoin multe mu!

4. Du giitán ábba váimos, Á Jesus, váivistat, Du sár'dnomätton biinos Ja buorrevuodastat. Dân áskáldas lät agás, Mån luottán ár'bmusat. Gá láddjui mán län láddas, Mu viežža ráfásat.

5. Gå galgan vuoll'git máilmis, Dán ale guode mu, Ja divte jábminbäivis Mu čalmi oai'dnit du. Gå vuoi'gna däv'dá váiviid Dan soadis mañimus, Dán boade, čovde báddiid, Mu us'tit buoremus.

6. Mu ärrö-báddos boade Dal čal'bmán äv'dii dán. Mu gávat oai'dnit divte, Vai dan in láppe mán. Sidan dan oaináhusa Mán adnit sielostan, De jábmin giv-sádusa In gula, Härrázan.

G. Gripenstad (1956).

95(S) 1. O oajjie, värrán, vájván, Dan päjnuo-tuoveme! O oajjie, hävhnján, gleavnján, Dan hánietuoveme! O oajjie, hearvuotuoveh Vitt'h earuon ruvsijne, Gie dälíe sájrietuoveh Ruvs-muoren bæn'ijne.

2. O jille oredäjjá, Gean vijries veld'e lij, Vearelden várjeläjjá, Gie dadneb vuöl'edij? Duv fámuo, fávrus-vuode Lea hukk'eduoveme. Duv čilm'ij čielgesvuode, Lea jámkietuoveme.

3. Duv májsuo, mäjdie gödd'ih, Muv sádduon májsuo lij. Čuoppemes, mäjdie čönk'ih, Manneste sájenij. Guh lájguon lev'lesvuode Muv ružž'eb sujete, O vieksies kieriesvuode, Giepp'edh dab ármujne.

4. Muv vájmuo dadneb gäjtá Duv stuore vájv'este. Dadneb hieviediedh säjtá Duv kieriesvuodeste. O buörre viene kieries, Doarvuob biejeb dudnján. Guh čuoppem'sse leab gárvies, Čönk'h manneb duv ráffán.

5. Goass' dástie manne vualgáb Ullh vuölgieh manneste! Guh manne jám'edh galgeb, Vázzáb duv ormese. Miññ'emes vájvien sistie, Guh láppáb jiele-meb, Luöjtieh die čadnesistie, Diehre duv jám'emeb.

6. Muv miññ'em's bádduon sisnie, Duv guvvieh vuös'leth. Máb gillih jamiemisnie, Die munnjen mujt'eteh. Muv sealuon gierjelasse Vörk'h mäjtuob dadneste. Goass' vualgá vuojnenasse, Die jámáb ávune.

Arnulf Löveneste (1200-lakkusne), P. Gerhardt (1656).
C. A. Torén (1889), E. Linderholm (1918, 1920).
G. Hasselbrink (1956).

96(L) 1. De läkkis gii'to Jesuui Gutt divras varas gälgátii. Satana fámos, biet'temist Lä mijáv čov'dám Jesus Krist.

2. Dán jubmelalmaš duodalaš: Ároh dán middjii ármulaš, Čovdeh ikkeve jábmemis Ja viekketah gáik vahágis.

3. Gáik suddo máines vár'jalah. Gå kruos'sa däd'dá, spái'talah Väksutit, doar'lot, viekketit, Vai liime daina nagadit.

4. Á Jesu, gieres viell'jame, Vai luluh boattet lu-same, Viessoma váiven dárjudit Ja alme ávvui däl-vudit.

J. Svedberg (1694). P. Fjellström. H. Grundström (1955).

96(N) 1. Du gii'tit, Jesus Här'rámet, Att varat gälgahan dán lät. Satana váldis, hel'vehist Dán lánistan lät, Jesus Krist.

2. Gå Ibmil dán ja álmuš lät, Dán čov'dal sud'do-bád'dámet, Gáju jábmimis agálaš Ja dábbe hädis áigálaš.

3. Dán vár'jal suddo vahágis Ja lánis lás'ses väl-gistis. Dán väkktet, nan'ne, dárjut dal, Vai guod'dit nagadit dan fal.

4. Å Jesus, rákkis viell'jamet, Dán álu dábbe min-guin lät. Min váiviin lakkan middjiidi, Buvte agálaš állimii.

G. Gripenstad (1955).

Jesusa háv'dádibme (háv'dádäbme)

99(L) 1. Lä gáik, å Jesu, állitum, Mi du váives lä čáletum. Maid dah profetah jat'tám läh, Dat dievalažžat šad'dam lä.

2. Dán gieres Áččát jägadih, Dán gier'dih gidda jábmemii. Du varra dan diet gálgiidii, Vai mijá sud-dov vaskudii.

3. Dal jábmem dappai čalmiidat, Ja dappai njál-mát, bielljiidat; Men jábmemiinat iellemav Dán vad-dáh, šal'lih vahágav.

4. Gal háv'de 1 vuoi'net balutis, Men dat lä miján doaivotis: Jesus lä hávden vällaham Ja mijá hávdiid áilestam.

5. Du, Jesus Kristus, gii'tep mii, Gutt vad'dih iežat jábmemii; Dán mijá hávdiid čuovgatah, Gá iečča dán háv'dáduvah.

6. De vuoi'nastah, å Jesusam, Ja vaddeh ráfev vái'musam. Dav árromsaddjen aneh dán, De vuolgáv háv'dái ávuin mán.

7. Dán hávde fámov oai'tám läh, Mu hávdev dán mārátam läh. Gá váiban rumai vällaha, De siello duina ávvuha.

8. Dán hávdes bajásčuož'želih; Vai mijáv dán ai bájalih Suddo vahágis gáddjusit Ja viimag bäsät ávvusit.

J. Svedberg (1694), J. O. Wallin (1816),
P. Fjellström, H. Grundström (1955).

99(N) 1. Du bar'go, Jesus, dev'dun lä, Ja visut dak'kujuvvun lä, Maid profetat lät sárd-nudan, Gät jábmimat lät almohan.

2. Dán buorre Áččát jägadih, Gidd' jábmin-ráddjái gill'läjit. Min ditte iežat ad'dán lät, Vai eret váldát sud'dumet.

3. Du čalmiid jábmin dap'pan lä, It hoala dán, it gula ge. Du jabmin ad'dá ällima, Mi agálažžat ávkoha.

4. Lä háv'di säv'dnjat, galmas gal, Mutt' lä min doai'vo nanos fal: Jesus lä hávdis árostan Ja min nai hávdi basohan.

5. Dal dudnje, Jesus, gii'talus, Att dus läi jábmin, gier'damus. Du háv'dádäbme siv'dnida Min hávdi stuorra säv'dnjada.

6. Dán vuoi'nat, bisu, Jesusan, Ja läge ráfiin rad-distan. Däbb' vuoi'nadusat ane dán, Nu iloin háv'dái vuolgán mán.

7. Dán hávdi váldi vuoi'tán lät, Dán suoddjalat min háv'dámet. Ja gá min rumaš vuoi'nada, Du sis'te siello illoda.

8. Dán gutte hávdis čuož'žilit, Dán middjii doaivo ad'dilit, Att bäsät duina illusat, Almálaš vál'de-gád'dásat.

G. Gripenstad (1955).

6. Bässázah

102(L) 1. Man čuov'gat lä háv'de! Sän viessu gáit dal! Sän guodám lä bávte Ja bäs-sam lä gal. Lä állitum Čalug: Sän čuož'želam lä! Su ál'mug lä sálug, Maid lánestam lä. Dál gier'ge lä vieratum uvsatagas, Ja vák'ta lä baldetum Vuoi'na-sas, Ja doargesta helvit. Halleluja!

2. De šiev'njet ja čuov'ga Dah dārudiiga, Men vuoi'talii čuov'ga, Gå fág'gádiiga. Lā jábmēm jámetum Ja ják'ko riegát, Lā iellem bajedum Mi árru ikkát. Dii surgulaš guinah, gáv áccábettit? Dav jáb'mev Dii vies'son ham gáv'nabettit: Čuož'želam lā Jesus. Halleluja!

3. Nāv sur'go ja ávvo Dah gáv'nadiiga, Ja doai'vo ja sávvo Dah ak'taniiga. Dii gáb'mitim-oaiveh, De ciegetit dal! Dii ganjaldim-čalmeh, De máddjedit dal! Boadeh, hájes állo, du Rái'nuhid'djái! Sān viessu, sān viessu ja čuovvu maŋŋái Ain vuoinotis lákkái. Halleluja!

4. De šávnjudit, áigeh, Su gir'ko lā val Akt čuov'gasa báike, Vai čuov'gu vārāld. Gidd ādnama gāččái Su rájatusah Dah sár'nedih vākkai Dal buorādusa, Sár'nedih su birra, gutt viesodiines Lā gier'dam ja vuostažin jábmēmiines Lā iellēmii bāssam. Halleluja!

5. Maid čierrot, maid luoddjot, Maid guok'tástallat? Buoreb lā gal šávot Dal dārvustallat. Jutt ruvva du rumai Galg' jávestuvvat, Gå gār'ne mi jámii Vast rāsotuvvat. Sān ieš gutt lā sád'djim sān maŋemusat Galg' čuoppatit sájav ja snivamusat Suoppátisav čuol'det. Halleluja!

F. M. Franzén (1812). H. Grundström (1955).

102(N)

1. Mii hávdis lā čuov'ga! Sān āllimin lā! Lā dev'dun dal Čála, Å Ibmiälame! Das illoda al'bmi, Gå čuož'žilii nu, Sān lānistii málmi Ja vuoi'to lā su. Sān vierahan gārgi lā báikistis dal, Ja Vuoiŋastis vāk'ta lā báttaran gal, Ja hel'vet maid doargis. Halleluja!

2. Dal idit fal ādda Deik' boattime lā, Gå čuov'ga dal vuoi'tá Vel sāv'dnjada ge. Lā jábmima vál'di Dal njuv'dujuvvun, Ja ās'ko lā dábbe Maid ādastuvvun. Dii nissunat, man'ne nu čierrobettet Ja hávdis din Härrádet āccabettet? Sān čuož'žilii bajás. Halleluja!

3. Nu ādnamis ratti Lā almiide dal, Nu bál'gán lā háv'di Jur āllimii fal. Na Dii mārāštād'djit, Gät vái'dibettet, Dal ain váimoināddet Dii illodekket! Dān bied'ganan āllo, dal mácca fal dān, Du Báiman gal āllá, du čuvvu ain sān Ja almistis gāč'čá. Halleluja!

4. Vaik' áigi lā garas, Su gir'ko gāit lā Gå čuov'ga nu gukkás Ain vii'dánāme. Dan málmi gāččái Lā sár'dniduvvun, Ja vara nai ráddjái Lā duodastuvvun Su birra, gi jábmimiines soabahii Min sud'dumet, vuostimuš sān āllimii. Mii jed'dehus middjii! Halleluja!

5. Dān ristalaš man'ne Dal āppidat nu? Gal nákket vel dan'ne Maid gadnjalat du! Du ādnan gal vál'dá Du jámededdiin. Gå gār'dni dān idát Du čuož'želediin. Sān šaddos su áit'ásis čāk'kime lā, Gå boattá, mutt' eret sān āroha ge Daid árvohis rásiid. Halleluja!

G. Gripenstad (1955).

104(L)

1. Gāččotum Libba mallasii Gárvotum mannambik'tasii Vuoi'jalaš Israel mii lip, Ja Kristusav mii hievedip.

2. Su áilesumos rubmahav Ja ruop'sis gālgátum varav Dav oaz'žop mii bárrámussan Ja duodalaš jukkamussan.

3. Dat varra älgus gälgätum, Man čada mii lip rái'nitum, Vár'jal mārāgis äŋ'gelis, Gáddju mijáv Egyptianis.

4. Bässášlib'bame Kristus lä, Mi mijá diet värrodum lä. Su oaz'že, láib'e suu'rodik, Iellemav vad'dá dāš'sānik.

5. Å värrolib'ba al'melaš Gāsi lä gāi'ka vuollegaš! Dān suddo fāngaid lānestah, Jābmema bāddiid bār-kudah.

6. Vai bäsšášávvo boadālii Ja váimo sinne āruli! Dān fuolkát agev vár'jaluh, Jāttetum lān'dai dālvu-duh!

*7. De lākkis gud'ne Kristusii, Gutt hāvdes bajás-čuoz'želi. Áč'čái ja Vuoi'ŋanissai ai Lākkis dal giit'o ikkevai!

Latinalaš hieveduslāviutis (bāiken 800).

H. Grundström (1955).

104(N) 1. Dāl bäsšášbasiid doallat mii Ja giit'us lāv'lot Jesusii, Gi jābmimis ja hāvdis lä Dāl vuoitoin bajásčuoz'žilan.

2. Min āvdas oaffaruš'šui sān Ja ad'dujuvvui jābmimii. Nu māilmi sān lānistii Ja jābmin vāldi duš'sā-dii.

3. De lānistuvvun Kristus sis' Ja suddos luovos čāv'dujun, Mii almi oaz'žot ār'bin dāl, Maid Ibmil Bār'dni āstii fal.

4. Mii dudnje, Bās'ti, āskildit Ja ābba váimos dār-vastit, Dān alla vuoi'togānagas, Gi giev'ra lāt ja ār'bmogas.

5. Jās hāddjovuodas jārralit Ja sánat vuost'ai sud'dodit, De buttis min du varainat Ja láide āllin bāl'gásat!

6. Du bajásčuoz'žilāmi bāk't Mii maidāi bajás-čuoz'žilit. Ja nākkamāt'ton ráfái mii Du lusa bäsšat almiide.

*7. Dāl dudnje lekkus rāmāduš Ja duhāt gār'dāi giit'alus, Dān Ibmil Bār'dni, Jesus Krist', Gi bajás-lik'ket jābmimis!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956)

105(L) 1. Dān vidnigav diedetah, Dān mijáv čoav'dām lāh. Mijá njāl'me hieveda Du, gutti vuoi'tām lāh. Dān jābmema lāh njuv'dām, Dān fāmōv, vieldev njāi'dām Ja buk'tām iellemav.

2. Dān gudnen dān baddjānah, Ja värāld čuovguda. Dān hāvdestat čuoz'žānah, Ja jāk'ko čārguda. Äŋ'ge-lah āvutalli, Almazāh sābadalli, Ja doai'vo bissāna.

3. Ii hāv'de mijáv balde, Dān dav āilestam lāh, Ii ge dat mijáv vāldē, Ikka man čiegnal lä. Gutt dābbe du lä čuovvum Ja jākkulaš lä ārrum, Dat bäsšā fār'māsīt.

4. Gāk gal'gap viessot, jābmet, Dav lārah mijáv ai, Vai liime dārjav adnet Ja dārrov ikkevai. Gutt oasā-lāš lä dārrui Lā oasā-lāš ai vuoi'tui Ja ráfái al'melaš.

5. Gā duobmobiel've ālgā Maŋemus ideda Ja mijáv duob'mit galgah, Jābmekiid rāsudah, Man hāv'ske šad'dā gullat, Gā middjii galgah hāllat, Att jābmēm ii das lä.

E. G. Geijer (1812). N. J. Sundelin. H. Grundström (1956).

105(N) 1. Dān vuoitō middjii vuoi'tāt, Dān min lānistan lāt. Min njuok'čamiid dat likkat Du giit'it, Bās'tāmet. Dān jābmima lāt njuv'dān Ja hāvdi uvsaid rappan Ja buk'tān āllima.

2. Dän gudnis ävdas loaidat Ja doalvot čuov'gasa. Dän middjii ráfi addát, Maid dáros jábmima. En'ge-liid viesos illo, Ädnamis illo, doai'vo Lä ja maid soabahus.

3. Ii háv'di min gal balde, Gå šaddai saddjina. Dus aldestat lä vál'di, Min álát giedainat. Gii du dan ällin áigis Lä čuvvun, sän maid hávdis Gal bäsä as'kásat.

4. Dal ällit, gier'dat äp'put Ja jábmit jábmimat. Dus väkkát dal maid vur'dut, Min doarju sujiinat. Dat gutte sár'vá soattái, Sän sár'vá vui'tui, ráfái Ja duina al'bmásat.

5. Gå, Här'rá, dän min báv'tát Dan idit mañimus Ja ál'bmuid visut dävdat Du duomos stuorimus. Du jiedna čuoddjagoattá, Dat sákka middjii boattá, Att jábmin nákkán lä.

G. Gripenstad (1955).

106(L) *1. Lávloh, njuovčav, Kruos'sagievrvav, Gutti lăjes, lib'bogis Njuovatuva, Vär-roduvai Năvgă lib'ba măinetis. Săn dal hăvdes, Garra băvtes, Čuož'žel bajás hărlugis.

*2. Săn lä dakkam Maid äp nakkam, Šaddai mijá ällesvuot. Mijá surgoid, Šiev'njīs murkoid Gieppedii su gieresvuot. Săn lä vad'dám, Att lä šad'dam Middjii ráfe, sálugvuot.

*3. Lănestuvvap, Găjotuvvap, Băssap boares găr'mahis; Lă oaitetum ja čanatum Bărne vuollái fáb-mogis. Mijá măddoid, Lăssis dăddoid Nălas văldii ár'mogis.

*4. Láv'ludusa, Hievedusa Nuorra, vuoras Jubme-lav. Rámbudusa, Gud'nedusa Ái'na Bărnev Jesusav. Măinudusa, Bajedusa Jaskatiddjev, Vuoi'ņanav.

Venantius Fortunatus: Latinalaš hievedus-láv'lutis (báiken 600). S. A. Forsius (1614). G. Allon (1694). J. O. Wallin (1816). N. J. Sundelin. H. Grundström (1957).

106(N) *1. Dän, mu njuovča, Bajás gáč'cá, Gierdai, jámii Láb'bá oaffarjábmmima. Gudii hávdi Sáni miel'de, Gudnis ävdas loaidasta.

*2. Săn lä dakkam Maid ät măt'tán, Doalvoi vān-hurskisvuoda. Văldii eret Áigi váiviid, Văiviid agálaš-vuoda. Săn lä nan'nēn, Att lăt ár'ben Răfi, áv'dogas-vuoda.

*3. Săn min gájoi, Gărbmaš njuv'dui, Jăbmin čad'nujuvvun lä. Băddos dan nai Bărdni văl'dái Visut ad'dujuvvun lä. Săn lä dăv'dán Maid lăt mäd'đán, Ár'bmo almohuvvun lä.

*4. Nuorat, boar'sat Láv'luset dat Áčči văldi al-málaš. Dăl'vuset nai, Gudni Băr'dnái, Gutte lä nu ár'bmuláš. Hărrá văkka Gii'tus Vuoiņa: Sus lä ällin áv'dogas.

G. Gripenstad (1955).

107(L) 1. De šabmahis färt kristakis Jesus Kristusa vidnigis. Su jubmelvuot lä cuoikunak, Gă guovsoinás'te vuoinunak.

2. Năv čuož'žoi lăgan Jubmela: Săn goalmăt bie-ven čuož'žela, Mañnel gă iežas jábmemiin Lă mijáv lik'tám Jubmeliin.

3. Lii gierge duokkái vuor'kitum Ja doarroál'máis gát'titum. Dan villái sádná čuož'želi, Sãn gierge čada váz'zelii.

4. De helvit lä dal oaitetum Ja jábmeme vuolus njuvdetum. Sãn játto mild lä čuož'želam, Ja Čálug nãv lä állãnam.

5. Dan diet du, Jesu, giit'ep mii, Gutt hávdes bajásčuož'želih. Dagah dãn mijáv vuokkasin Čuož'želit riektesfär'dugin.

Latinalaš hieveduslávutis dáluš áiges.

J. O. Wallin (1819). E. Lindahl. H. Grundström (1955).

107

(N) 1. De illodekkus ristalaš, Att Jesus läi nu vägalaš. Sãn ittá ibmilvuodastis Gã guovsunás'ti šäl'gadis.

2. Nu čuož'žoi lágas Ibmila: Sãn goalmát bäivis čuož'žila, Gã sãn lä min maid soabahan Ja suddo hädis lãnistan.

3. Vaiku sii hávdis vár'jalit, Vai ii sãn galga čuož'žilit, Sãn hávdi sis'te mannali, Sãn gädgi čada váz'zili.

4. Dal hel'vet vuit'juvvun lä, Ja jábmin njuv'dujuvvun ge. Halleluja! Nu čuož'žilii Sãn bajás, gã sãn láppidii.

5. Das giitos lekkus Jesusii, Att hávdis bajásčuož'žilii. Sãn dakkus dâkkálaž'žan min Dal čuož'žilit vãnhuskisin.

G. Gripenstad (1955).

112

(L) *8. Gãc'cãh, siello, hievedaž'žat, Njuovčav, jiedna, lãvludah Rãmpažit ja giit'alaž'žat Lãnestimev Jesusa, Jesusa namav hievidit, Buorrevuodav su diedetit.

J. Frank (1653). G. Ållon (1694). H. Grundström (1956).

112

(N) *8. Siello, njál'bmi, njuovča, čuož'žil, Čuož'žil, vái'bmo, jiedna mu, Máino, giit'atalsa ad'dil Jesusii, gi bäs'tá du, Jesusa maid lãvludallat, Buorrevuodas muituhallat.

G. Gripenstad (1956).

7. Ái'ge man'gel bæssáži

118

(L) 1. Du doar'jomsoab'be gál'gaha Man gukkás bie'i've állã. Du riika, Jesu, bissaha, Gã ái'ge ieriid gállã Du namav gudnen anetih, Ja kruossat áv'dãl luoi'tãdih Gãnãgasah ja fuolkeh.

2. Du lusa mánãid guod'lep mii, Du jábmembãddãn rákkãp. Du likkon vajãldut'lep mii Men nieda bále áccãp. Mãnietisvuot dieddetuvvá Ja lãjesvuot bil'keduvvá, Du buorrevuotta árru.

3. Å Jesu, ároh mijãina Viessomin, jábmemaigen! Åroh cuov'kitum sieluina Su sãnarvisa váiven! Giev'rodah áiles oai'bomii Ja fámov vaddeh vuoi'temii, Vai čãkkanip du lusa.

F. M. Franzén (1812). P. O. Grönlund. H. Grundström (1955).

118

(N) 1. Du vál'di, Jesus, vii'dána Man gukkás bã'i'vi jãk'sã. Du vál'degãd'di bis-sána, Gã mál'bmi buot dal nákkã. Du nama ál'bmut dãvdastit, Ja ruossat áv'dii luoi'tãdit Gãnãgasat ja vãgat.

2. Du lusa guod'dit mánãmæt, Jábmimis lusat boattit. Jãs likkos vajãlduvvan lãt, Du hädistãmæt mui'tit. Gã ålmuš skip'pã, mãrašta Ja mál'bmi dãd'dã, vašoha, Dãn vekkiinat lãt lakka.

3. Dal lakkan, Jesus árbmulaš, Gå ällit, jábmit dábbe. Ja adde sillui gáttavaš Du bassi Vuoiṇat láhji. Dán adde vuomi soattásat Ja čak'ke min du ráfásat, Gå dán dan máilmi dub'met.

G. Gripenstad (1955).

118(s) 1. Duv veld'e, Jesu, vijries lea, Man gákk'se biejjie állá. Duv rijke lea čoaž-žuomienie, Guh gájke jeažá gállá. Duv nymmeb fuöl-kieh dabdesteah, Jih buolvejuolgij luajtádeah Duv kruossen uvd'e gángáh.

2. Duv goajguo guoddieh mánijde, Jih jámiemisnie boadieh. Geah oajáldattieh lákkusne Nieresne dadneb ucieh. Májn'etes mielen vájv'esne, Sárguon jih päjnuon goad'esne Lea ájneħ jasked's duvste.

3. Jieliemisnie, jámiemisnie Die guvlh muv rukke-lasseb Jih sædd'eh sárguos sölse Duv vieksies Vuojṇenasseb, Duv fámuob ájlies dorese, Jih čöŋk'eh ráffán mijijide, Duv veareldeb guh döbm'eh.

G. Hasselbrink (1956).

119(L) 1. Gå văráldin mán vázzažav, Maid luoddjot jala ballat? Läv dånne unna báddážav, Iv galga guok'tástallat. Dat buorre Rái'nuhid'dje ain Lå báguin ja Vuoiṇanisain Mijáigum gáil'ka bieiviid.

2. Su jienav gulav, dābdāv mán Ja manav gāsa gāč'ču. Sávzaidis snivva dāb'dā sán, Daid namas gaid gāč'ču. Sán áccá čáddjānuvumiid, Fár'másis váldá vái'bumiid, Gač'čamiid čuožžáldat'tá.

3. Iellema láibiin biebmá mu Dan ármo ájagád-den. Mu viekket Áiles Vuoiṇan su Ja láidi ráfe bádden. Lákkis mu vázos váiválaš, Jus mán lāv sunji jákkulaš, De mán lāv buorre dārvon.

4. Å buorre Rái'nuhid'dje, dán Gutt iežat häggav vad'dih, Du luoddav čuovvot sidav mán, Gutt Lānes-tid'djen šad'dih, Vai mán iv lulu čáddjānit Men ak'tan gáikai čakkanit, Gāid Áččát goaddái čoak'kih.

5. Dan dāš'šānid'dje iellemin Lå vuollo val oane-kaš. Lå iddja ruvva boattermin, Gå oad'dāžit lā juok'-kaš. Man hāv'skes jāt'to lā dal de: »Gånne mán ārov, danne Dii Ai gal'gabettit ārrot.»

F. M. Franzén (1813), P. O. Grönlund, H. Grund ström (1955)

119(N) 1. Gå vázžán dábbe bádduža, Maid balan ja maid váidán? Mu buorre Bái-man čuvuda Ja gav'dná maid mu luod'dan. Sån ālos āvdas dái'stala Ja Vuoiṇain, sániin lakkana Dal munnje āllináigán.

2. Su jiena gulan, dāvdan dan Ja gāsa sittá vuol-gán. Sån iežas mánāid rákkista, Sån lā sin visut lākkan. Sån áccá lāp'pun mánāidis, Daid hājoid váldá sallasis, Dan bāk'tá gi lā nāk'kan.

3. Sån ad'dá láibi állima Su árbmo bassi gáldos, Mi vuoi'tá suddo, jábmima Ja ráfi ad'dá váddos. Vaik' vázžán lánjāin bas'tilis, Jās gāit in gáida luod-dainis, Mán bison buorre doaivos.

4. Å dán gi daddjet: »Åk'tag' mus li oabmán rāt'tet bāsa», Mán daina vākki bivdán dus, Gå máil'bmi mieldes gässá. Mu ās'tat čáddjádallamis Dain gāid dán Áččát huodnahis Nu mielalažžat gāččat.

5. Man guoros dat mi máilmis lä, Oanihis háv'sku-dagat! Lä iddja farga boattime, Manimus vuoina-hagat. Mii lä dal lik'ko ädnamis, Gå läppádus lä: »Almi sis Lät din nai áruhagat.»

G. Gripenstad (1956).

120(L) 1. Jesus lä mu viell'ja buorre, Ii lä ak'tag su lágáš. Lä su gieresvuotta suorre; Gå munji baháv dagaš? Ii mu guttig mátte čuol'det Mijá Härrá Kristusis, Ii ge guttig mátte bal'det Mu su manen čuovvomis.

2. Lä mu ávdášvástedid'dje, Gå mu duob'mi ieriida? Ja mu ávdášrákkáld'dje, Mi mu agev bálostá. Gutti guod'dalit dal sittá Gáv sán álgusváll'jim lä? Gå su lus'te giesset sittá Gutti val su gäččon lä?

3. Visses läv ja dârvustalav: Häg'ga, jábmem, gâržesvuot, Ikka masi boadátalav, Allavuot, čiegna-lisvuot, Juogu dat mi boattet gal'gá Jala dat mi dálle lä, Ii mige mu rát'tit galga Das'te mi Kristusin lä.

J. Arrhenius (1691). P. Högström. H. Grundström (1955).

120(N) 1. Jesus buoremus lä us'tit, Gän ii vär'!-dásaš gal lät. In mån gáit gá joav'ko stuorit Galga guoddit Här'rámet. Ák'tage ii rát'kit mátte Mu mu rákkistád'djistan. Ii gá ák'ta dát'to sätte Rád'det dál ja dábbe ain.

2. Sán mu ávdas maid lä jábmán, Gii mu dal vel duš'sada? Ja mu ávdas rákkadallan, Mii mu sielo ávkoha. Gås lä dal gii guod'dalivčii Härrá váll'jejuv-vuma? Gii dal vägain riv'vehivčii Härrá lánistuvvuma?

3. Ái mu alla oai'vámužžat, Ái ge bahá vuoinat ge, Dálázat, ái boat'tevažžat, Állin ii, ii jábmin ge Här-rás eret čuol'dit mátte. Ái su rákkisvuodastis Vahát, miek'ki rát'kit sätte Dan, gi lä su árbmostis.

G. Gripenstad (1955).

123(L) 8. De mån gáik'ka huvsov Biejav ja gáik surgov, Jesu, du nala. Guod'det dán háliidah, Biei've gá máriida Ja gá vuollána. Varainat Dán ármostat Suddo máines mu basadah, Mu lusat lagadah.

J. Frank (1655). J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1956).

123(N) 8. Su nala dal bija, Siello, bäivi ija Buot du mârraš. Fuollat du sán gal'gá, Gå dal bai'vi áll'gá Ja gá sevnjuda. Varainis Sán árbmostis Ad'dá suddos buttástusa, Vál'dá du su lusa.

G. Gripenstad (1956).

124(L) *1. Jubmel lä mijá giev'rudak, Akt nanos suoddje miján, Su vuolen jas'kis árutak Gáik vahágin ja niedan. Vuolus láidás bahákis, Čiel'ga mârâgis, Sán raččá sluokkásit Mu njiellat állásit. Ädnamin ii lä su lágáš.

*2. Iečcame fábmó dâš'sái lä, Mii oaitátallap var'ga. Men mijáin riek'ta álmái lä, Gän fábmó vuoitov bar'gá. Dán gažadah gá dat lä? Jesus Krist dat lä. Sán vägav helvita Fámuinis dâš'sida. Sán vuoitov gal'gá adnet.

*3. Juska lii dievas bär'galiis, Mah sittin mijáv njiellat, Äp bala illo dievnáriis, Daid Här'rá gal'gá

giellat. Dadna boares vašulaš, Ikka fámulaš, Sån lä juo duob'mitum, Su fábmó dāš'šidum. Akt' báguš suvva čadná.

*4. Dat bákko bissu nannusin, Dav váimonimme guod'lep. Jus väráld čuoecá birrusin, Dav bágov vár'jon adnep. Vál'disa sii gáika dáv: Häggav, dáv-verav, Mánáid ja nissunav, Äh oaite Jubmelav. Suu riika miján árru.

M. Luther (1529). Olaus Petri (1536). J. O. Wallin (1816).
H. Grundström (1955).

124

(N) *1. Min nana lad'ni Ibmlä lä, Min gal'ba ja min vár'jo, Sån hädis ja buot mårrašis Min väkktet ja min vár'jal. Dal dat boaris vašálaš Garra vašistis Su fámos, juonaidis Min vuostái gäč'čala, Su lágaš ii lät gäs ge.

*2. Min fábmó ii lät manin ge, Mii vuoitáhallat farga, Min ávdas dadde soattá sån, Gäs Satan fer'te ballat. Jås dán jätat, gii sån lä? Sån lä Jesus Krist, Buot härráid Här'rá ieš, Min áidno Bäs'támet; Sån vuoto gal'gá doallat.

*3. Jås ánan biruin dev'dušii, Gät dáttuše min njiellat, Ät bala dain ät väháš ge, Daid Här'rá cuovkas čas'ká. Jås Vašálas vašis lä, Vig'gá sár'bmit min, Ii väje mai'dige, Su Kristus vuoi'tán lä, Su čadná Ibmlä sádni.

*4. Dat sádni bisso nanosin, Vaik' sii dan vašis adnet. Min lut'te Ibmlä ássá ieš Su Vuoinainis ja árbmoin. Vaiko hägga vál'det sii, Guoimi, mánáid mis Ja gudni, dávviriid, Ii dát sin áv'kin lät, Mii ár'bet almi riika.

Gir'kosál'bmagir'ji (1956). Bar'gjuvvun 1956.

8. Kristusa al'mái-vuol'gema bie've

125

(L) 1. Läh alme härlugvuottai dân, Ä Här'rá Jesu, mác'cam. Dan váives ädnami val mán Läv guos'sen ain dal báccám. Läv guk'ken goades váz'zemin Ja váive vuolen šuok'ke-min.

2. Läv guk'ken Áč'čám huodnahis, Mu gielav lik sán gullá. Ii vuoine čal'me mäl'gadis, Mu rákkálvis dat állá. Mu šuok'kanis galg' čadatit Balvaid ja al'mái jávsátit.

3. Jákkon dat buorre ädnamis Mán vuoináv suoi'vanasav. Gå vuolgáv dáde viessomis Ja luoitáv vuoinatagav, Läv ái'lesiigum luovvasin Ielle Jubmela stáda sin.

4. Ii dábbe ak'tag iddja lä, Ii čierrom ii ge vái've. Ii bieive čuovgav dárbahe: Lä Här'rá Jubmel bie've. Mu Lánestid'dje härlugvuot Lä čuov'ga ja dāš'šánikvuot.

5. Ja návga vuol'gih galgah dân, Ä Jesu, ruop'tot boattet. Mu vidnov gát'tit sidav mán Ja rákkálit ja gáccet. Iv diede báddáv, bieivev dav, Men bieives báiv'vá vuordažav.

6. Ja sálug lä dat dievnár, mav Náv dakkamin dân gávnah. De máccadiin dân galgah dav, Náv ham dân iečča javlah, Vál'det vuorrádisvuodastis Du lusa här-lugvuoda sis.

J. O. Wallin (1816). P. O. Grönlund, H. Grundström (1955).

125 (N) 1. Dän här'vásvuoda duov'dagii, Å Jesus, lät däs vuol'gán Män fer'ten báccit ädnamii, Gå guos'sin mán dal álán. Län guk'kin goadis váz'zime, Mu sár'vi máraš, hätti lä.

2. Län guk'kin Áč'čán huodnahis, Vuoi, Här'rá, vel man gukká? Ii čal'bmi oaine mäl'gadis, Mu råk-kadus gáit ják'sá. Mu šuokkáhus nu vuollegis Du ják'sá balvaid dáb'belis.

3. De jákkos suoivan oainán mán Du buorre ädnamistat, Gås mus it ábba árrán dän, Gå oázžon suddo nuollat. Gå luovosin mán ädnamis Áron Ibmila gáv'pugis.

4. Ii dábbe goas ge iddja lät, Ii gik'si, ii ge čierron; Lät dábbe, buorre Áč'čámet, Dább' lekkus maid mu árron. Almis mán árrot sidalin Agálaš ái'gái Jesusiin.

5. Ja gá dän vul'get, galgat dän Fas, Jesus, ruok'tot boattit. Mu bar'gun gát'tet sídan mán Ja råkka-dallat, gáccit. In diede báddoid, áigiid gal, Du juokke bäivi vuordán dal.

6. Ja áv'dogas dat álmuš lä, Maid dakkame nu gávnat, Gå dän lät ruok'tot boattime: Dän ieš su bajás váldát Ja gudni sisa doalvot su, Vai oai'dná här'vásvuoda du.

G. Gripenstad (1955).

127 (L) 1. De al'mái vuolgii Jesus Krist, Halleluja, halleluja, Gå čuož'želam lii jáb'me-kiist. Halleluja! Halleluja!

4. Šad'dam lä Áčče lágážin, Halleluja, halleluja, Lä doarjotime alme sin. Halleluja! Halleluja!

5. Sän mijá ávdäs rákkála, Halleluja, halleluja, Gudih läp váiván sud'darah. Halleluja! Halleluja!

6. Sän gäč'čá vuolus sijáida, Halleluja, halleluja, Gudih läh suina, gáikaida. Halleluja! Halleluja!

7. Ja návga al'mái vuolgii dást', Halleluja, halleluja, Sän gal'gá ruop'tot boattet vast. Halleluja! Halleluja!

*8. De dal dan dietti ávvuhit! Halleluja, halleluja, Ja alme Härráv hievedit! Halleluja! Halleluja!

*9. Dunji, áiles Goalmaktesvuot, Halleluja, halleluja, De lákkis rámp'o, härravuot! Halleluja! Halleluja!

Latinalaš lávlutis (báiken 1500).
J. O. Wallin (1816), P. Holmbom,
H. Grundström (1955).

127 (N) 1. Min Här'rá al'bmaí manai dal, Halleluja, halleluja, Sän Ibmil, álmuš, bäs'ti lä. Halleluja! Halleluja!

4. Sän Ibmil lut'te čák'ká dal, Halleluja, halleluja, Su giedas al'bmi, ädnan lä. Halleluja! Halleluja!

5. Dal dev'dun lä dat einustus, Halleluja, halleluja, Maid David däv'le einustii. Halleluja! Halleluja!

6. »Mu Här'rá celkii Här'rásan: Halleluja, halleluja, Á čákket ál'geš bállásan! Halleluja! Halleluja!

7. Das'sá gá vašálašžaidat, Halleluja, halleluja, Du julgii vuollái bijan mán.» Halleluja! Halleluja!

*8. De al'bmaí mannan Jesusi, Halleluja, halleluja, Dal rámadussan láv'lot mii. Halleluja! Halleluja!

*9. Dal Áč'čái lekkus rámadus, Halleluja, halleluja, Ja Bár'dnái, Vuil'gnii gii'talus! Halleluja! Halleluja!

Salbmagirje (1928). Bar'gujuvvun 1957.

9. Binnistagah / Helludagat

134(L) 1. Boadeh, & Áiles Vuoi'ñanis, Dunji lä mijá rákkálvis: Dievdeh dân mijáv fámuinat Ja čuov'gih mijáv ármuinat, Mijá sidodav rievtoadah Ja mijá sielov giev'rodah Iellema gäinov vázzážit Ja áiles ávuin láv'lážit: Halleluja! Halleluja!

2. Á áiles ája čuov'gasa, Á uk'sa gáika sád'nása, Mu lārah dāb'dāt Jubmelav Ja gāv sán rájai, Jesusav. Čiel'gih maid Áč'če lii'kuda Ja vierre-áppaid dāš'sā-dah. Dat bákko čuož'žu nannusin, Mi áppat jákkov Kristusin. Halleluja! Halleluja!

3. Á áiles dállá vuoi'ñalaš, Á gieresvuotta al'melaš, Dân mijá váimoid buollátuh Ja mijá mielaid jaskatuh. Dân kruossa gäinov lái'distah Ja gäč'čalusain gár'vitah, Vai gāmpat oai'bot liime mii Ja viimag mannat iellemii.

V. 1 gaskaáiges. *M. Luther* (1524). *J. O. Wallin* (1816).
P. O. Grönlund. H. Grundström (1956).

134(N) 1. Dân Bassi Vuoi'ñña Ibmila, Min väkket doallat bák'kuma. Vel vuoite gal'bma miellamet, Ja boade váimoidasamet. Dân daga árbmo čuov'gasiin Min dátto, sielo buttisin, Vai ilulaž'žan váz'zilit Ja bassi mielain lávludit: Halleluja! Halleluja!

2. Dân duottavuotta, čuov'gadas, Du bák'te áp'pus juokkehaš Ibmila dāv'dat, mánudit, Su Bárdni nama dāvdastit. Dân čil'ge Áčči árbmoinis Ja värre-oappaid válde mis. Dân sáni bija nannusii, Mas boattá áš'ko Kristusii. Halleluja! Halleluja!

3. Dân bassi dállá, jed'dehus, Mis rákkisvuotta lieg'ganus. Dân adde doaivo almálaš Ja dārvo hädis ädnamlaš. Min väkket guod'dit ruos'samet Ja vuoi'tit gäč'čalussamet, Vai roak'katvuodain dái'stalit. Jáb-mimis illui váz'zilit. Halleluja! Halleluja!

G. Gripenstad (1956).

135(L) 1. Du rákkáp, Áiles Vuoi'ñanis, Vai čoavdáh suddo vahágis, Vai dân ároh mijáin Gáik gäč'čalusain, Áinas gā läp jábmemin, Mañemus vuoiñatagain. Á Jubmel, ármotah!

2. Á čuovgas, čuov'gih siellome Ja čav'gih dādnā jákkome, Mijáv har'vadattheh Ja šaddov vaddeh, Jákkos sinne mijáv ai Gidd gäč'čái nanustattheh. Á Jubmel, ármotah!

3. Á dállá, mielav lieggadah, Gáik vašev, niddov hieredah, Vai mii liime viessot Ja agev bissot Sāppadakesvuodaina Ja su lágážin árrtot. Á Jubmel, ármotah!

4. Á Jaskatid'dje alemus, Gā lakkan biei've mañemus, Mijáv dagah gāccet Ja agev vuor'det, Ájátallat jábmema, Att dav mii vier'tip mái'stet. Á Jubmel, ármotah!

V. 1 gas'kaáiges. *M. Luther* (1524). *Olaus Petri* (1536).
J. O. Wallin (1814, 1816). *E. Lindahl. H. Grundström* (1955).

135(N) 1. Dal Bassivuoñas ádnót mii, Vái duotta ásko addášii. Vái min väkkehiv-čii, Gā dii'bmo boattá, Ja min ällin livžii, Váiko dal jábmin soattá. Kyrie eleison!

2. Dän divras čuovgas, čuv'ge min Ja ák'tii čana Kristusiin, Vái mii Kristus sis'te Lät álelassii, Dasgá állin vis'ti Lä sán han aivestassii. Kyrie eleison!

3. Dän rákkisvuoda Vuoi'gna, gi Dálat cak'kehat váimoide Cak'ket min, vái mát'tit Guoim guimii-dämet Rákkistit ja sát'tit Dal soappat váimostämet. Kyrie eleison!

4. Dän jed'dejäd'dji, jed'de min, Amamet ded'dut mårrašiin, Amas vái'bmo ballat, Gå guod'daläd'dji Bässá doarrádallat Min, juokke dävdistäd'dji. Kyrie eleison!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956). Bar'gujuvvun 1957.

136 (L) 1. Vuoi'ñanis ja Jaskatid'dje, Váimon oasse divrámus, Dän mu sielo álestid'dje Ja mu dávver stuorámus. Árronsaddjen váldeh dän Váimov mu, vai luluv mán Jákkó sinne vár'ja-luvvat, Ái'lesiigum lágátuvvat.

3. Čuovga giera, ráfe bád'de, Árho ája, gieresvuot, Váimo ráfev munji vaddeh: Váivet mu ráfetisvuot. Vittanasteh munji dáv: Jubmel gullá rákkusav, Návga áč'če mánás gullá; De mu vái'mo ávvudallá.

4. Návga lieg'ga ráššo almes Läh dän álgus gálgátum. Ját'to Länestid'dje njálmes Du čada lá állitum. De dal dievdeh ármuina Sielov mu, mi rappasa; Ármostat sán sittá viessot Ja dan sinne agev bissot.

8. Viekket' suddo vuos'tii doarrot, Doarjoteh mu váibadiin, Vai sidalih munji árrot Jaskatussan oad'dádiin. Ja gá vasti čuož'želav, De mán ávuin váz'želav Jesusis duob'mituvázit, Su lusa gáččotuvázit.

P. Gerhardt (1653). H. Spegel (1686). P. O. Grönlund.
H. Grundström (1955).

136 (N) 1. Bassivuoi'gna lä mu vái'bmui Állis dár'von, dávvirin, Sán mu áv'žo rákkadussii Vai mán Här'rái dárvastan. Boade dal mu vái'bmusan, Árronsaddjin vál'lje dan, Vái'bmun suddos buttásmatte, Ibmil tempelin dan daga.

3. Dän lät rákkisvuoda dálla, Árbmo ája, viisisvuot', Dän mu oamedávdo jed'det, Gå dan suddot váividit, Dän mu vuoi'ñain duodaštat, Ibmil gullá rákkusan, Nugá áč'či mánás gullá. Dát mu váimo illodat'tá.

4. Nugá čábba ar'vi almis Dän lät gál'gan váimoide, Ja lät Kristus ráfi miel dát Dei'ke buk'tán middjiide. Dávde dál mu sielo maid Árbmoin, ráfiin, čuov'gasiin! Vái'bmun uvsá mán dál raban Ja du áskoin vuos'táváldán.

8. Vákket soattat suddo vuos'tái, Läge soab'bán váddoid sis' Ja mu lái'de álededdiin, Gávča háv'dán jámediin! Bávte das'tu bajás mu, Adde áskoin boattit mu Kristus duobmostuolo áv'dii, Vai mán básan almi riikii.

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

138 (L) 1. Du čuov'ga, Áiles Vuoi'ñanis, Mu sielo baddjel baddjánis Ja čuov'gijis mu mielav. Iellema gáinov lái'dih mu, Vai dábdáluluv riek'ta du. Du sinne sidav árrot.

2. Gáik sád'násin mu lái'dih dän, Vai riek'ta dád-djadažav mán, Mi lä du sidot, Jubmel. Mu rái'ñih gáikais suddoistan, Vai du mán čuovov mielastan. Gáik baháv muste čuoldeh.

3. Viekketah, Här'rá, ármostat Ja vaddeh munji fámostat, Vai áinas dáv mán dagav: Att äccáv váimos Jubmelav, Ai rievteslákkái vuosetav Guoi'másin gieresvuodav.

4. Mu agev dân bälustalah, Vai satan ii baldátala, Ii väráld ge mu biette. Ároh dân munji vittanin Ja duodastah mu vuoi'ganiin, Att läv Jubmela mánná.

8. Viekketah áigev anetit Ja gáil'kalákkái dâmadit, Vai dagav du sidodav. Gutt Jubmelav ii dievnaha Men värálda mild vájaldá, Ii áv'danimev gávna.

9. Mu ávvuhattedh surgo sin, Ja ái'nasamost jámediin Mán čuorvov duste viekkev. Gá sirrat galgav väráldis, De viekketah, á Vuoi'ganis, Vai luluv ráfen jábmet.

Däbdák dárrolaš (1694). E. Lindahl. H. Grundström (1955).

138(N) 1. Á Bassi Vuoi'gna, árbmostat Dân čuv'ge sielo čuovgainat, Vai mán du sis'te bistán. Dân sád'de munnje čuovga du Ja njul'gis gäino láil'de mu. Mán ieččan dudnje addán.

2. Mu láil'de sánis duodalaš Ja rabas jier'bmán suddulaš, Mu oappat, Ibmil, dáttut. Mu buttis visut suddoinan, Vai ák'tu du mán jägadan, Mu divte bahás bal'dut.

3. Dân suova, Här'rá, väkkehit, Att váimostan mán nannusit Dán ái'dna gidda doalan: Kristusa nala dârvastit Ja rákkisvuoda čájehit. Du väkki álu vuordán.

4. Dân muina läge, Här'rámet, Att satan vahágin ii lát, Ii máil'bmi gádohussan. Dân duodas dal mu vuoi'janinan, Mán län du mánná, Ibmilan, Maid dagat áv'dogassan.

8. Mu väkket njuol'ga gävahit Mu áigi, ál'bmuid árbmihit, Vai in mán rudan čiega. Gii dább' ii bál'val Ibmila Mutt' máilmi miel'de váz'zila, Ii oazžu siv'd-nádusa.

9. Á ilo Vuoi'gna, väk'kinan Dân boadé álu hädis-tan, Maid gá mu jábmin gäč'čeo. Dân adde äro áv'do-gas Ja válde hál'dui árbmulaš Mu vuoi'gin-bäivi sielo.

G. Gripenstad (1955).

12. Gáikái Ái'lesii bie've / Buot Basii bái'vi

144(L) 1. Almen ieš Här'rá Jubmel lä Ja slát'tá duvsánaš. Man stuorre härlugvuotta lä, Man baddjelmärrásaš! Árudijas árudid'djai Mán gal-gav gäč'čat ikkevai Mu Härráv Sebaot.

2. Almen lä bie've ák'telis, Man šärravuotta lä Vil šärradab'bo bái'vážis, Gá gas'kabie've lä. Dat bái'váš, mi ii baddjána Ja ii ge goas'seg vuollána, Lä Här'rá Sebaot.

3. Alme, alme bajeldisan Lágotis sálugah, Dah äñ'gelah allagisan Ja alla ái'lesah; Dai lágážin mán galgav ai Du ávdán šad'dat ikkevai, Á Här'rá Sebaot.

4. Almen ii gul'lu skippavuot, Äh sur'gogadnjalah, Ii jábmem, ii dâššetisvuot, Äh sud'dováil'vánah. De lä val ávvo, härlugvuot Ja ráfe ja dâššánikvuot, Á Här'rá Sebaot.

5. Almen ákt sálugvuotta lä, Maid dân läh gár-vetam, Maid ii gul'čal'me vuoi'nám lä, Ii jier'me ibmerdam, Daida mah jákkon viesudam Ja jákkon ai läh jámadam, Á Här'rá Sebaot.

6. De Äč'čái gáikái viessokii Ja Bár'nái, Vuoi'hanii Äi'lesah rámpov lávludih Ja väroid värrodi. Gálmagárd' áiles čuorvudih Ja láv'lomiina hievedih Du, Här'rá Sebaot.

*7. Ä Äč'čei, Bár'ne, Vuoi'hanis, Du sidav rámpadit. Du paradisi ai rappasis, Gå mån läv jámážit. Gå nannusin läv littonat, Mu krávnáv oazžov giedastat, Ä Här'rá Sebaot.

L. Laurinus (1622). *Bargatum* ja *lasetum* (1651).
J. Åström (1814, 1816). *E. Lindahl*. *H. Grundström* (1955).

144(N) 1. Almis, almis, su almistis Lå Ibmiil årrome, Dåbb' en'geliid nai lakkasis Dal bassi joav'ko lä. Dåbb' muodos muttui Här'rá-met Agás mii gäččadåme lät, Min Härrå Sebaot.

2. Almis, almis, su almistis Mii čielgasvuotta lä! Dat här'vás, šer'res čuovgainis Vel vuoi'tå bäivi ge. Dat bäi'vi, mi ii vuollånit Dåbb' galga, ii ge sevnjudit, Lå Här'rá Sebaot.

3. Almis, almis, su almistis Lå basiid čoaggålmås, Ja en'geljoavkoid báitimis Lå čuovgas imåšlå. Mu siello šad'dus daggarin, Agålaš oabmái rig'gåsin, Ä Här'rá Sebaot.

4. Almis, almis, su almistis Äi gadnjalat fal lät, Nåkkavašvuodas, Jábmimis Ii åbba vál'di lät. Dåbb' nåkkamåtton ilo sis Lå här'vásvuotta, ráfi sis, Ä Här'rá Sebaot.

5. Almis, almis, su almistis Äv'dogasvuotta lä, Maid ii lät gullan ådnamis, Ii oai'dnån åktage, Maid ii lät máistån jámulaš, Maid ii lät mái'dnun nåkka-vaš, Ä Här'rá Sebaot.

6. Almis, almis, su almistis Lå viesso agålaš, Dåbb' Bárdniinis ja Vuoi'hanis Lå Äč'čei árbumlaš. Ja bassi gålmagård'dåsaš Dåbb' lávvo joav'ko almålaš, Ä Här'rá Sebaot.

*7. Ä, Äč'čái, Bár'dnái, Vui'gnii dal Agålaš giitå-lus! Mu buvte paradisi fal Mu bäivi mañimus. Ja gå mån luottån ár'bmusat, Mån oazžon ruvna giedastat, Ä Här'rá Sebaot.

G. Gripenstaå (1955).

144(S) 1. Älm'esne, bijj'en' älm'esne, Galgebe ávuodiedh. Ikk'uves solehvuodesne Oaz-žube gieččediedh, Oredåjj' oredåjjese Jih vájmuon vuostie vojmesse, Jubm'eleb Sebaot.

2. Älm'esne, bijj'en' älm'esne, Čielgsvuode stuor'lebe Guh biejjien klåre čålm'esne Lea ikk'uvåjg'esne. Ij šiddeh dåsnie šievnj'ede: Lea čuovgemienie åkt'ede Jubm'ele Sebaot.

3. Älm'esne, bijj'en' älm'esne, Man hearluoh hieje lea, Guh åjlies ålmåj fuovesne Leab ávuodiemieie. Sologinie leab šiddeme, Guh ålmien vaddesh våddeme Jubm'ele Sebaot.

4. Älm'esne, bijj'en' älm'esne, Eah vojneh gidnje-leh, Čearumeb sårguon čålm'esne Ij någen' måjtejeh. Dåššenakks ávuo duosnie lea, Akkede ráffieb våddå die Jubm'ele Sebaot.

5. Älm'esne, bijj'en' älm'esne, Leah dadne våd-deme, Måb dån vearelden vájv'esne Ij čålmie vuaj-neme, Ij geångih bielie guvleme, Ij njuokčeme leah lovleme, Jubm'ele Sebaot.

6. Älm'esne, bijjen' älm'esne, Bárnje veasuomienie Äččien ikk'uves goad'esne Vuojnenassen guojmie. Gulmengierdh »Äljies» guvluve, Guh æng'elijstie lov-luve: »Jubm'ele Sebaot.»

*7. O Äččie, Bárnje, Vuojnenes, Die dadneb giijt'ebe. Jubm'ele ájneb ikk'uves, Dadneste sijtebe, Att' párá-dijseb rippesteh Jih mijjeb disse doastuteh, Jubm'ele Sebaot.

L. Laurinus (1622). Bargeduoveme jih lissietuoveme (1651).
J. Åström (1814, 1816). G. Hasselbrink (1956).

146(L) 1. Mi fuovaid lä dābb' čuož'žomin Nāv ávulaš Ja pálmaid, krāvnāid guod'demin Dan gádden al'melaš?

2. Dat gukkes, viel'gis bik'tasii Lā gárvotum. Jubmela áv'dāi láidāstii Gā moar'se hier'vitum.

3. Dat fuovva báσαι viessoma Vuorrádisas Ja čada sálug jábmema Váives jádātagas.

4. Färt gállon vuoináh cuoi'kusit Att mār'ka lä, Mi sār'nu dunji čiel'gasit: Dat Härrá fuol'ke lä.

5. Gā guosseh ak'ti vājaldin, Nāv vāi'basah, Dah váivástuvvin vārāldin Men liddjin sálugah.

6. Sii vāž'žin Libba luoddaida Su mappelin. Sii ās'kun Härrá giedaida, Dah sijáid lái'dijin.

7. De läh dal gār'gam vāz'zemis; Dast' šabmuhih. Sii häi'tám läh dal šuok'kemis; Bār ávuin lávludih.

8. Ja trāvnā ávdān čuož'žuh sii Äŋ'geliigum, Ja gāl'lehápoi spieleidih, Jutt gáik lä állitum.

9. Ja sijá ávvo ii nāgā Gidd ikkevai. Á Här'rá, ármos mu lāgāh Dai sálugiigum ai.

G. Lewenhaupt (1855). H. Grundström (1956).

13. Buoredimbiei've / Buorádusbäi'vi

154(L) 1. Suodnodah moarát, Jubmel hād'du-did'dje. Suodnodah moarát Lándais baladid'dje. Suodnodah moarát, Jubmel rádijid'dje Gáikai baddjela.

2. Jus dān diedetah Garra njuol'gudagat, Guttis viekketa Gil'lat gäččastagat? Ädnam šälgeta, Áppe ai dálāstat Mijáigum dās'sān.

3. De dān ármotah, Du dal rákkālip mii, Aleh bagada, Nāvgā án'sitip mii. Äp mii nagada; Fámov äžžudip mii Du giev'rudagas.

4. Ármov mii áccāp, Bájah boattet dasá. Du mii dal rákkāp: Aleh ierid dasa! Mádoh mii árróp, Dāššā suoi'vanasah, Gappasah, māi've.

5. Árbes čanatum Sud'dodit mii raččap. Oažžes gidotum Gäč'čalussai gač'čap. Ustois vuojetum Du lusa mii gäč'čap. Gájoh dān mijáv.

6. Jesusa biinos Gā sān váivástuvai, Bas'telis krāvnās Maina kruv'nituvai, Härlugis trāvnās Gāsi bajeduvai, Árjoh dān mijáv.

7. Jesus dav dálkut Mi lä cuov'kituvvum, Ruoptus dav dālvut Mi lä čáddjánuvvum, Su vara čada, Vái-mos gālgátuvvum Varra ja čáce.

8. Jesusa ávdāsrákkālviissai dudah, Maid mijá ávdās Rákkālīi, dal gulah. Gáik buore ávdās, Maid dān middjii dagah Du gii'tep váimos.

G. Thymus (1541)? J. O. Wallin (1813).
H. Grundström (1956).

154(N) 1. Vár'jal du moaris, Ráŋgášusa ad'di, Vár'jal du moaris Álbmuid baldás-kad'di, Vár'jal du moaris, Állima dān ad'di, Jábmina viimat.

2. Sidat gā cáb'mit, Gā mán lān dan vāra, Gā álgát čas'kit, Gii dan gier'dá, Hār'rá? Mii gal'gat jábmit Nu gā ādnan, mārra Du dāla bák'te.

3. Mii ābba váimos Visut rákkadallat: Divte att duomos Du mii básadallat, Muite min árbmos, Dus dal ánohallat Min lānástusa.

4. Árbmo mii ádnat, Divte min dan gáv'dnat. Dus árbmo oáz'žot, Du mii sittat ráv'kat. Gā mádot njoammot, Suoivan-lágán jáv'kat Gal'gat mii eret.

5. Min sud'dobáddit Šad'det ár'bemussan, Himot min raddiid Dakket himulaž'žan. Lāt vara had'di. Ale gádohussan Min suddo lāga!

6. Jesusa biino, Biika-ruvna dittii, Maina sán litto Dakkat suina divtii. Válde mis gibo, Lāge Áč'čín middjii, Du ár'bmo báit'us.

7. Min Jesus mát'tá Divvot mārāšlāžžaid, Sán lusa sāt'tá Viež'žat hādālažžaid, Gā lānistat'tá Visut suddulažžaid Varain ja čāziin.

8. Gač'čamis vár'jal, Divte rákkadusat, Mi gul'lui áv'dal, Doal'vot min nai lusat, Visut min doar'jal, Ja du rāmādušat Láv'lot, ā Hār'rá.

G. Gripenstad (1956).

G. Levenhaupt (1855). E. Grundström (1950).

C. GIR'KO JA ÁRMORÄIDOH

1. Gir'ko

163(L) 1. Boares lä gir'ko; čuož'žu dat Almažii viesoh gā slábmih. Bielloh dah čuoddjih, čuoddjih vat: Máddoh riegádih ja jábmih. Gáččudih nuoraid, vuorrasiid, Gáččudih váiván vái'basiid Ikkeve vuoinastibmái.

2. Almažii dakkam huodnahin Ii áro serafii oai've. Gir'ko su dábbe ádnamin Nástijis vieso lä skái've. Allasis viesov imalaš Dagai sán muldos ádnamláš: Mijá sin viesov sán ciegl'gii.

3. Middja läp Hār'rá tempelaš, Iel'leje giergiis dagatum, Gástatimārmon jubmelaš Jáčkuina čoak'-kái čanatum. Juska vil liime guovtes val, Cieg'git ja árrot lului gal Lunnanime iežas ármuin.

4. Su nama gáč'čom huodnahav Gud'nedit bier'rip gā häimav, Siellome háv'skes árruhav, Ieččame iec'celis hámnav. Jubmela bágov gul'dalam, Almev rabas läp gáččadam Jákkon, gā danne läp mannam.

5. Äigádii mañen čuovoime Gānne su ál'mug lii čoakken, Jubmela ávdān čuožžoime Áldára rig'gasin doak'ken, Aniime vuostas skallome, Jávla- ja bássáš-láv'lome Láv'ludiime danne ak'tan.

6. Ikkenis gānne árrop mii, Agev gā gáččudih biel-loh, Čákkānup Hār'rá tempelii, Sunji dal šad'disa vāroh. Vad'dásiid su dal duostudup, Sabbataráfai gáččadup, Mi Hār'rá ál'mugii báccá.

N. F. S. Grundtvig (1837). E. Evers (1906).
H. Grundström (1956).

163(N) 1. Boaris lä gir'ko, Ibmila Viesso, mi bisso ja čuož'žo. Álmušlaš viesso gač-čada; Gir'kumet biel'lo gáit gáč'čo, Gáč'čo vel nuora, boarrása, Gáč'čo dan, gutte gái'bida Váibasin agálaš ráfái.

2. Giedaiguin dak'kun huodnahis Ii áru enj'geliid Här'rá. Min gir'ko dábbe ádnamis Suoivan han lä, ii fal iežá. Allasis vieso imašlaš Dagai sán muoldos ádnamláš, Min sis'te rákkadii viesos.

3. Här'rá min adná gir'konis, Rákkadun geđgiinis ál'li. Doallaba ruossa čuov'gasis Ás'ko ja gás'ta daid ák'tii. Livčiimet mii dal guovtis fal, Rákkada sán ja árru gal Min gaskas álles su árbmoin.

4. Saji, maid Härrá namain mii Gáč'čot, maid rákkistit gal'gat, Álu dan jas'kes hámmanii Ja rákkis goattái dal mannat. Gullan lát sáni Ibmila, Al'bmi maid middjii lakkana, Gá uvsaid sisa mii boattit.

5. Áčči ja ádni ális mii Gir'kui lát mánázin boattán. Nuorran lát mannan ál'tarii Váli lát Här'rái maid dakkan. Dábbe läi vuostas rip'pamet Bässáziid, juovlaid lav'lomet Vánhemiiiguin gul'lujuvvui.

6. Ibmil nu ad'dus, gás ge lát, Álu, gá biellot vel čuddjet, Kristusa jákkos čoag'ganit Addážit Här'rái min lähjiid, Viežžažit árbmo almálaš, Vuordážit ráfi agálaš, Mi Härrá vekkii lä báccán.

G. Gripenstad (1955).

168(L) 1. Sion vái'gut sur'gomielain Jaskatik-kevuodanis, Čierru, luoddju alla jienain Čuor'vu ak'tuvuodalis: »Mán läv baddjelvaddetum, Jubmelis läv hilgotum, Gál'gih gadnjalah mu čalmes, Váš'tádus ii gul'lu almes.»

2. Här'rá čiel'ga ármuin jät'tá, Här'rá, buorre-váimulaš, Áččeváimuin sunji jät'tá: »Sion, ároh dár-vulaš. Galgav gus du hilgotit? Ii gus ied'ne ármotit Iežas máná baddjel galga? Náv ai mán ármotit galgav.

3. Jus vil lului daggir gui'na, Gutti mánás vašota, Gutti vašev ákkái guod'dá, Dav fármestis hilgota, Gáččah, mán läv ár'mogis Dasi gutt lä vuollegis, Gietta mu, mi bagadallá, Niedan, surgon väkká-tallá.

4. Gáš, mán gulav rákkálvisat, Oai'bomiidat mui'tádav, Ja mán dunji jaskatisat Játto milde gárvetav. Gážeh, oaiboh, jákkeh dán. Du iv vajáldutte mán. Giedai nala du mán čáláv Ja du agev muitutalav.

5. Surgo čada mán gilhadav Moar'senam du ikke-vai, Ja mán vallásit dagadav Duina ármov, ráfev ai, Gá dán, munji gástatum, Libba varain áilestum, Anáh jákkov häddjagár'von, Dav anáv stuorámus ár'von.

6. Váiku bas'telis lánjážah Läh du kráv'ná, moar'se mu Gadnjalah du bállánažžah, Šuok'kanisah lav'lom du, Lág'jih čalmiid, gáččadah: Al'me dunji rappasa, Ja du pál'ma gál'gituvvá, Dunji kráv'ná vadde-tuvvá.»

7. Návte Jubmel gir'kos viidet, Návte gáč'čal ják'l-kome, Mijá fámov niedan ávdet, Nannot ai de dár'l-vome. Här'rá, liege hievedum, Gáikai baddjel bajedum, Dán gutt lusat ár'mogisat Čoag'get sidah čoag'l-gulvisat.

H. Heermann (1636). J. Boethius (1694). J. O. Wallin (1816). P. O. Grönlund. H. Grundström (1956).

168 (N) 1. Sion vái'dá stuorra váivi, Čuor'vo äppádušastis, Gálgat sudnje váimo du-ski, Gi dan däv'dá aldestis, Daddjá: »Här'rá jár'galan iežas lá mus hädistan. Sän ii iežas gáv'dnat divte, Duššás gadnjalat mu gál'get.»

2. Här'rá stuorra árbmoin cäl'ká, Här'rá ieš buot-vägalaš, Áčči váimoin sän dal daddjá: »Sion, läge dár'vulaš. Galgan gá du hilgudit? Ii gá äd'ni väkkehít Sida mánás, gi lá hädis? Du gá vajálduttán váivis?

3. Jäs nu hei'vimätton äd'ni Livčii, att sän vašoha Iežas máná sivahaga Eret askis häi'gada, Ii mus vái'bmo daggáraš Lät, gá boattá gáttavaš. Gá mu gietta rángáš suddo, Hädis dat maid väkki doal'vo.

4. Rákkadusaidat mán gulan, Muitán visut sádiidat, Dudnje čuov'gasat mán addán Ja maid áv'do-gasvuodat. Gáze, soade, jákke dän, Du in häi'gadan lät mán. Gäčča, mán län giedaidasan Du ja mánáid du maid čállán.

5. Váivi čada láppádattán Du dal muina moar'si-nan. Val'ljogasat dudnje addán Ráfán, váhurskisvuot-tan, Gá dän gástas bas'sun lät, Buttis varain Láb'bá-met, Nju'l'gis häddjačija guoddát: Oainán áskut, rákkisvuodat.

6. Vaiku bas'tilis vel lánjät Lät du ruv'dna, moar'si mu, Gadnjalat lät hel'bmu čiel'ga, Šuokkáhus lá lávla du, Bajit čalmiid gäččažit Baddjel duskiid, már'rašiid, Att lá dudnje al'bmi rabas, Ruv'dna agálašžat válmas.»

7. Nu maid Ibmi rákkat gir'kos Ja min ásko gäč'-čala, Ad'dá hädis middjii fámos, Áv'dogas maid jáb-mima. Giitos lekkus Här'rái min, Almiid almiin árromin, Gi gáit gäč'čá suddulažža, Mielastis dan árkál-mas'tá.

G. Gripenstad (1955).

169 (L) 1. Ái'tekii gir'ko lá Svierigin Iec'celam-mos sieb'revuotta, Nannusit vuododum Kristusin, Jubmela viesso lá Nordenin, Kristalaš akt'isašvuotta.

2. Gir'ko sin gáil'ka lá fies'titum: Ir'ge ja moar'se be játtoh, Jábmekah danne läh háv'dádum, Gástatim-ármuin läh šiv'njádum Čoag'gulvisa ádå lattoh.

3. Sidaime Svierigin viesudit Fridnja ja kristalaš vuogiin, Ieččame baddjela ráduhit Ieččame riikav ai doarjotit Gánágis ak'tan fuolkiin.

4. Ái'tekii Svierig dal áv'dánii, Kristus lii viek'ken ja doarjan; Jákk'kokis vierrek su čuovudii, Áv'dalii guov'lui sän däl'vudii; Kruos'sa lii vuoi'tomär'kan.

5. Buoremus värov Kristusii Guod'din sii gudnen ja niedan. Vii'dánii doarro bär birrusii, Gir'kusis ráfev sän ážžudii: Vidnig lii vissa su giedan.

8. Bättis dal vasti áibužit Väikka gánágisa bielen, Gärgos ja mielalaš čuovužit, Čoakken gá suol'ne, mi muoražiid Däl'not, gá vuobme lá sielen.

9. Kristalaš nuorah Svierigin, Oai'but lánástussa-sit'tel Ái'tekii mil'de bär ái'dagin Vájaldit jákkuin dan ädnamin, Doarjodiin guoim guoimiidit'te.

J. A. Eklund (1909). H. Grundström (1955).

169 (N) 1. Ruotelaš gir'ko lá árromin Čoaggál-mas rákkis min gaskas. Gáddis vel gád'dái lá ál'limin, Här'rá dan rákkadii nanosin, Dagai dan tem'pelin Nuortas.

2. Gir'ko lá lámaš maid vihahus: Irgi ja moar'si nai lit'to, Goadi ja mánážiid siv'dnádus, Sán'gáriid mát'ki dat mañimus, Gánagasbivtas ja lip'po.

3. Ädnan iešrádálaš, ristalaš Álu lä lämaš min Ruotta. Ás'ko maid ristalaš, bis'sovaš, Állimin soat'tevaš, ráfálaš Soabaiga gánagas, väkka.

4. Vánhemiid Ruotta lä dáil'stalan, Kristus lä väk-kamet čuvvun. Áskulaš sága lä oappistan: Sán áskál-dassan lä bissánan. Ruos'sa läi áid'numin lippos.

5. Kristus min láhjámet vuoi'tán lä Gudni ja hädi vel áil'gái. Vii'dát min Ruotta läi soattame, Ibmila gir'ko läi doar'jome Gánagas jábmima ráddjái.

8. Báttus dal vuoi'jalaš soattái fas Joav'ko su Ibmila áv'dii, Válmas dat lekkus ja dáttulaš Gá iddes-suol'dni nu vall'jogas, Mi čuovgas gálgiidit lávi.

9. Ristalaš nuorat, Dii buorakit Sáttet din Ibmila gud'nái, Jálot Dii sáttet ja roak'kadit, Dik'tus min Ibmil dal buvtestit Ráfi min sillui ja máil'bmái.

G. Gripenstad (1956).

2. Bákko / Sádni

174 (L) 1. Du bákko, Áč'če al'melaš, Lä munji čuov'gasin, Jus val mán árov jákkulaš, Mu dakká vii'sásin.

2. Man váimulažžat hálah dân Dan divras bágonat, Gá vájaldav ain mánnán mán, Á Áč'če, bál'gánat.

3. Gal šiv'njádusa čábbavuot Jienaina duvsánaš Lä jav'lam, att du allavuot Lä baddjelmárrásaš.

4. Du majestätav ár'vediv Du čuov'gis báivázis. Du luoddaid mán ai guorativ Unnemus rásázis.

5. Du uššolmis lii čiegatun, Du váimo vuokke ai. Gá kabas il'mái básotun Mán gáttuv ikkevai.

6. Men Sinai birra šuoludii, Báivudii Taborin. Du lákka, ár'mo bárrusii Mu sielo oai'vurin.

7. De dáddjadaččiv čiel'gasit Maid lákka gái'bedii. Ja árho jiedna lidnasit Mu vái'mui háladii.

8. De munji bádi jaskatus Mu stuorra váive sin, Al'melaš jienai hád'ditus Gul'ludii radde sin.

9. Lä dunji, almaš, sárnotum Maid Jubmel gái'beda. Mii lä du vái'mui ilmotum Du buorev gárveta.

10. Vuollegisvuodain anetah Maid Här'rá hállam lä, Ja su sidodav állitah, Maid sán bigodam lä.

11. Kristusin gáik dân ái'mudah, Gutt dakká väk'sásin, Gá Vuoi'hanis du dálvuda Su gieresvuoda sin.

12. Jubmela nala áskeldit, Gáik buorrai mielalaš, Ja ráfálažžat viesudit Lä gáč'čom kristalaš.

13. De, Jesu, ármov vaddeh dân Dan divras gáč'čomii. Maid galgav dakkat diedáv mán, Vai básav iellemii.

14. Dunji du Áč'če lii'kum lä, Du sin läv vuor-bálaš. Dân iek'tu, ud'ni ak'ta läh Ja áil'gái ikkálaš.

J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1956).

174 (N) 1. Du giitán, Áč'či čuov'gasa: Du sádni dakkamin Lä vii'sásin dan hur'skása, Vii'sása hurskisin.

2. Man váimulažžat sárdnot dân Dan divras sánis-tat Vel munnje, gá fal vázzán mán Ain mánnán máilmistat.

3. Gal luon'do här'vás, imašlaš Lä duhát jienai Maid daddjan jier'bmái nákkavaš, Att dân lát Här'rá mu.

4. Du här'rávuoda fuomašin, Ja viisis oai'vila, Gá ái'dnen báivi játtimin Ja rásiid ádnama.

5. Du oai'vil läi gäit čikkusis, In gáv'dnan váimut ge, Män leddjen balvaid vuollelis Gå mǎi'vi lǎp'pume.

6. Mutt' guk'sus läi dal Sinai Ja Tabor bǎivázis, Du lága, árbmo fuomašii Mu siello čuov'gasis.

7. Män ái'dnen dalle čiel'gasit Du bassi bák'kuma. Mu vái'bmo oazžoi návdašit Du evangilljuma.

8. Ja jeđ'dehusa agálaš Män áž'žun duskistan Ja gullen jienaid almálaš Mu váiváš raddistan.

9. Lǎ dudnje, álmuš, sárdnudun, Maid Ibmil gáí'bit dus. Mii lä du vái'bmui almohun Lǎ dudnje buoremus.

10. Dǎn vuollegaž'žan, váivášin Maid ásku sád-násis. Sǎn dagai dát'tos dittusin, De sǎja dát'tusis.

11. Dǎn Kristusis lǎt vǎgalaš, Gi giev'roda gal du, Gǎ čuovot Vuoiņa árbmulaš Ja rákkisvuoda su.

12. Lǎ áš'ko Här'rǎi, sádnásis Ja miella ad'dálas, Ja almis ráfi, ádnamis Fal gǎč'čon ristalaš.

13. Dǎn árbmut adde, Jesusan, Dan divras gǎč'čomii. De dieđǎn maid mǎn doaimahan, Vai bǎsan állimii.

14. Dus Áčči buorre dát'to lä, Dus ällin áv'dogas, Á Jesus, ik'te, ád'ne ge Ja ái'gái agálaš.

G. G ripenstǎd (1955).

175 (L)

1. Á Jesu, ároh mijáina, Jutt iekket juo dal lakkana. Du áppav bájah čuovgatit Gir'kut ja mijáv njuoradit.

2. Akt váives ái'ge dálle lä, Dǎn mijá dǎr'vo galle läh. Vai liime vǎl'det áimuida Du ármov, sád'náv váimoida.

3. Almažah vastet dǎmadih Ja umass vierev hǎladih. Á Här'rǎ, mielaid jǎr'gǎlah Ja garra váimoid dibmadah.

4. Anetah mijáv bágonat, Satanav caggah fámui-nat. Ároh gir'kusit ár'mogis, Ja ároh middjii lib'bogis.

5. Á Här'rǎ, dasi gát'tidah, Att moaddes vierret áppata. Jubmelii bágoid láit'tális Hoallá iešviisesvuodainis.

6. Njuvdeh gáik stuores vuoi'ņaniid Ja gáikaid ai iešvii'sásiid, Mah, agev ádǎčalmakah, Áh duotta áppav lǎgeda.

7. Lǎ áš'še du, á Jesu mu, Ja gáí'ka gud'ne lä ai du. Dan dietti dal dav viekketah, Gutt bágut dǎnne bǎlosta.

8. Du bákko 1 mijá jaskatus Ja mijá nanos vár'jalus. Daina dal gir'kut anetah Ja gáí'kat máines buoredah.

9. Vai bákko du náv čuovgalii, Att äp čáddjána šiev'ņjedii, Náv surgo čada vǎjaldip, Att ávvosállai jǎvsátip.

V. 1 Ph. Melancthon (b. 1540). V. 2-9 N. Selnecker (1571). J. Svedberg (1694). P. Fjellström, J. A. Kaddik (1956). H. Grundström (1957).

175 (N)

1. Dǎn báze ád'ne lusamet, Gǎ äkkit šad'dá, Här'rǎmet. Ja divte čuovga oappastat Ain čuovgadit du viesostat.

2. De lä gal ái'gi surohis: Dǎn, Här'rǎ, ale gáida mis. Min hǎdis adde middjiiidi Du árbmut gidda jǎbmimii.

3. Lǎ dǎbbe ällin suddulaš: Min väkket, Här'rǎ árbmulaš. Dǎn adde vuoiņa sániinat, Vai doaimaha dat vuimiinat.

4. Min bisot bassi sánistat, Satanis vár'jal fámui-nat; De lä du gir'kui diet'telas, Att dǎn lǎt sudnje árbmogas.

5. Dän suova, Här'rá, gäččastit Ja álmušjierbmi äs'tadit, Mi Ibmlilä lä soai'bmallas Ja bassi sánát vašálaš.

6. Maid njuvde vuoiñaid bät'tálas, Gät adnet miela värálaš. Sii äddasiid vel dárjohit, Du duotta oappa duš'sadit.

7. Á Jesus, du dat áš'si lä, Dän das lät gudni oaz'zome. Vuoi, suova dan nai doar'jalit, Gi vig'gá sánát báloštít.

8. Gá hädástuvvat, máraštít, Du sánis dárvo oamas-tit. Dän gir'kut doala buttisin, Ja juokke máinis luovosin.

9. Du sádni čuv'gus middjiidi, Att mii ät čáddjit säv'dnjadii, Mutt' čađa lägi mǎrraša Mii goas'tat sálii čuov'gasa.

G. Gripenstad (1956).

2. Gástatus / Gás'ta

181 (L) 1. Uccemusav duostudah, Jesu, mijá viell'ja buorre. Mánáid buorisšiv'njádah Gieresvuodat mil'de stuorre. Áčče mǎrráhav ávdedah, Iedne ávov dän gárvetah.

2. Rǎi'nuhid'dje, álonat Šiebžes libbaidat guodotah. Áiles gástatusainat Lib'bogisat daid ármotah. Fármenat dän ármulažžat Guoddáh häi'mai unnakažžaid.

3. Jesu, dunji vad'dep mii Mánáv, mijá ávvosassáv. Vaddáldakka du dat lii, Jubmel, vad'dep ruoptus vas dav. Gástatusan áilestuvvum Lakkis dunji vaddetuvvum.

4. Dagah mijáv vájaldit Náv, att liime ak'tan raččat Al'mái ja ai viekkeitit, Vai äh lulu sud'dui gač'čat, Att äh sijá äñ'gelažžah Mijá nala guod'da-ližža.

5. Ak'tag ii du riika sis Bäsa, náv dän iečča javlah, Mi Jubmeli, guoi'másis Váimov mánálaš ii guodde. Vaddeh, vai mánálaš mielain Hievedip du lág'ñis gielain.

F. M. Franzén (1814). H. Grundström (1956).

181 (N) 1. Us'tit unna mánážiid, Dän sin dik'tet boattit lusat. Ain dän häjoid, but'tásiid Divtát oaz'žot siv'dnádusat. Áčči fuola nanusmattát, Ádni nai dän illodattát.

2. Buorre Báiman, älostat Dän it vajáldutte láb'-báid. Gástastat ja bävdistat Addát ár'bmoaddáldagaid. Askis dän du rákkis jávkut Áččát vissui ruok'tot doalvot.

3. Jesu, mánážiidämet, Illumet, du hál'dui ad'dit. Ibmlil, sii du skäñ'ka lät, Maid dal dudnje ruok'tot guoddit. Gástas juo sii lät du hál'dos, Vár'jal dän sin juokke váddos.

4. Váz'zut singuin dábbe nu, Att mii singuin almi ár'bet, Buorre áv'damärkaigu, Att mii buttis sielo gát'tet. Eñ'gelat, sin čuvudäd'djit, Mudoi lät min guod'daläd'djit.

5. Ák'tage ii, dajat dän, Bäsa fal du vál'degäd'dái, Jäs ii máná váimo sán Ane älbmuid, Härrá vuostái. Du gá mánát rákkadallut, Rákkistut ja dárvastallut.

G. Gripenstad (1956).

4. Härrán iekkedismáles

187 (L) 1. Á Jesu, vänakiidat Dán gáččoh lusa-sit Ja bičča gier'damistat Dán juogáh vad'dásiid. Dán äccáh daid gidd jábmemii, Ja Áččát rii'kai viggah Daid doal'vot iellemii.

2. Dán middjii lánástussan Dal iežat värrodah. Ja middjii bárrámussan Dán iežat vaddadah Ja javlah, ikkát ármulaš: »Dale, dat lä mu rumai, Mu varra duodalaš.»

3. Á Jesu, duste gullap Daid divras bágoidat. Ja middja váimos hállap: Mii boattep guos'senat. Dán mijáv gáikaid duostudah Ja rabah áiles váimut, Mi middjii labuda.

4. Du vái'mo nieda bále Mu ái'na dár'vo lii, Mu vielgev váldii nale, Mu ávdäs rákkálii. Dán ain buoris-šiv'njádusain Mu lusa boadáh váiven, Ja vil jaskatusain.

5. Á buorre Lánestid'dje, Boadeh dal fuol'kásit, Ja návga räi'nuhid'dje Daid lái'dih rii'kasit. Áčče lusa daid dálvudah, Gäid dādnā lānestam läh Ja gäid sán duostuda.

6. Du fuol'ke sittap árrot Viesodiin, jámediin, Du dievnárin ga bissot Miet'tuhin, vuos'tuhin, De bissá-nah dán mijágum Gidd viessomame gáččái, Návga lä játtetum.

F. M. Franzén (1817). H. Grundström (1956).

187 (N) 1. Á Jesus, dal du vägat Dán gáččat bávdistat, Ja bassi šaddo addát Dán bačča givsisat. Dán jámededdiin rákkistat Ja Áččát vál'degáddis Sin ain nai oamastat.

2. Gáit gáččot dán min lusat Ain bassi mállásii. Min ditte oaffarušat Dán iežat middjiidi Ja dajat, agás ládis, nu: »Mu rubmaša dán válde, Ja válde vara mu.»

3. Du, Jesus, ain mii gullat Dan divras sánistat. Du iežat väkkan šad'dat Dan bassi bávdistat. Gá vál'det láibi, rabastit Dán middjii buorre váimut; Min visut rákkistit.

4. Dat vái'bmo, mi lä hädis Min rieboid nan'nime Ja rákkadalai givsis Ja guddii sud'dumet, Dat vái'b-mo sillui áskulaš Ain ad'dá ráfi, dárvo Ja doaivo áv'dogas.

5. Dán boadát sár'vegád'dái, Á rákkis Här'rámet, Min viežžat vál'degád'dái Jur salii Áč'čámet, Dan Áčči, gutte mánáide Dal án'dagassii ad'dá Ja gáč'čá siddjiide.

6. Mii dudnje sittat gullat Ain gidda jábmimii Ja bassi dáttut dakkat, Mii fal dább' šaddalii. Nu gidda bái'váí mařimus Dán minguin galgat lákkit, Gá lä du láppáduš.

G. Gripenstad (1956).

188 (L) 1. Jesus mijá dálkudid'dje Lä ja mijá lánestid'dje. Suddo niedas dálkudii Ja jábmemis sán lánestii.

2. Bárrámussan middjii šad'dá, Jukkamussan varas vad'dá, Gá lä mijá guov'delin Dan áilles iekket-mállásin.

3. Bievdenis mii jaskatuvvap: Čiel'ga ármos lānes-tuvvap. Duodastusav oaz'žop mii, Gá mannap Härrá mállásii.

4. Árho fábmó dábdátuvvá, Jus val ják'ko vár'jaluvvá: Návga láib'e l bárátum, Lā sán mu ávdás jámetum.

5. Juok'ke sud'dár gáččotuvvá, Gå dat biev'de riei'dituvvá. Gáč'čom manná mijáida Ja almažiida gáikaida.

6. Almaš iežas ážatallis Ja ai váimos gát'tidallis, Att ii ieppejákkuinis Sán duobmov ása allasis.

7. Dan diet niedat ájatalah, Aleh goas'seg guok'tástala, Att su báikko l duodalaš: Lā dánne pán'ta ikkálaš.

8. Mijá vái've biejalai Nalas, ja sán duodastalai: »Noadotuvvum läh ham dân; Du sud'donoadev váldáv mán.»

9. Daggár ját'to vaddetuvvá Dasi, gutti váivástuvva Moaddelágáš suddoistis Ja umaslágáš mäd-doistis.

10. Gå dal sud'dár ájattallá Ja su suddov sánardallá, Bárrá duotta jákko sin, De oaz'žu ráfev váimo sin.

11. Här'rá, du mii gal'gap rámpat, Att dân sidah mijáv bieb'mat. Gii'to lákkis ikkálaš, Att dân läh middjii ármulaš.

V. 1-2 J. Hus (báiken 1400). M. Luther (1524). Olaus Petri (1530). J. Læstadius, H. Grundström (1956).

188

(N) 1. Jesus lá min dálkastäd'dji Ja min álbmuid lánistäd'dji. Sán lá duskis, jábmimis Min bás'tán jábmin vahágis.

2. Vai lá Här'rá muitostämet, Ieš sán lá min joavkostämet Láibis, maid lát bárramin, Ja viinis, maid lát jukkamin.

3. Bevdiniis sán nanusmat'tá, Suddos eret buoridat'tá; Duodaštusa oaz'žot mii, Gå mannat bassi mállásii.

4. Árbmo vuomi dalle dáv'dat, Jås dan áskos gidda doallat: Sán min ávdas jábmán lä, Gå lát dan láibi bárrame.

5. Sán lä visut álbmuid gáč'čun, Buokkat lát su árbmo áž'žun Boattit bassi bäv'dásis: Nu čál'lun lä dal sánistis.

6. Álmuš gal'gá iežas dut'kat Ja su bahá váimo dáv'dat; Guos'si dábbe surohis Gal buk'tá duomo allasis.

7. Daina hädát muituhala, Ale goas ge äppádala. Sádni su lä duodalaš; Lā dábbe pán'ta bis'sovaš.

8. Sán min duskiid nalas bijai. »Boade lusan», sán maid dajai, »Lásidat'tujuvvun dân, Du sud'doválgi guoddán mán.»

9. Låppádus dat ad'dujuvvu Dasa gutte gáč'čujuvvu. Gii lä váimos gáttavaš, Lā dábbe guos'si dák-kálaš.

10. Suddodak'ki, gå sán gáttá, Ja gå buorádusa dakká, De sán bárrá áskostis Ja oaz'žo ráfi váimostis.

11. Här'rá, dudnje gal'gat gii'tit, Att dân sidat biebmo ad'dit. Dudnje giitos agálaš, Att dân lát middjii ár'bmogás.

G. Gripenstad (1955).

189

(L) 1. Mu siello, iežat gárvetah Ja stuorra ávuin basotah Dáv Härrá bieivev vit. Su báikko ud'ni dunji lii: Boadeh dan áiles mállásii.

2. Mân boadáv, Jesu, lusasit, Men vaddeh basse bik'tasiid, Här'rám ja Jubmelam. Čanatah njuol'gudakkasit, Vai bäsav sálugvuottasit.

3. Mân dan väráldin čáddjániv, Gå láp'pum sáv'za dieddjaniv, Men dân mu äccálih. Dân gutti sávzaid čállám läh, Mu goattái fármén guod'dám läh.

4. Petrusa lákkái villadiin Vuornádiv mánná jav-ladiin: »Mân dav iv dâbdâ ge.» Dân munji šávot gäč-častih, Ja mu gis dâdnâ dâbdâstih.

5. De mân iv vajáldutte du, Dân gutt ih vajáldut'tám mu; Vuoináh mu gadnjaliid. Mân mielastam du doarredav, Ja kruos'sam maŋen guoddeldav.

6. Ja vai mân vasten äžžudav Daid fámoid, maid mân sánardav, Maria lákkái mân Du lunne sidav čak'kâhit Ja maid dân hálah gul'dalit.

7. Lâ ak'ta munji dârbulaš: Att ärov jubmelbalulaš Ja jákkáv bákkusit. Du gieresvuodain viessomin Mân nuokkahav ja jábmemin.

8. Siello, mav vid'nih allasit Ja mav dân doalvoh al'másit, Muldos ii gal'lána. Dat viessu dádi bárrámis: Du varas ja du rubmahis.

9. Dân middjii jákkulažžaida Ja middjii dârbulažžaida Iellema láib'en läh. Iellema ája dân läh ai; Äp galga gâi'kât ikkevai.

10. Mi váiviiid mát'tá lăsedit, Mi surgoid mát'tá died'delit Dân liegen luoddjoma? Dat dâd'dá vuolus rubmahav, Men lág'ŋi bajás vuoi'ŋanav.

11. Mi ävkiid lâ dat almažii, Jus väráldav sán ámas-tii, Men sielos massálii? Jábmemin dat gáik dâš'sána, Vuoi'ŋana šad'do bissána.

12. Vuoi'ŋana šad'do 1 lăjesvuot, Duotta ja riek'tesfär'dugvuot, Ráfálašvuotta ai, Lănestum sielo mánnávuot, Gas'kasaš viekketakkessvuot.

13. Ii vái'mo šadda gal'masin; Mu gieresvuotta guoi'másin Ja dunji baddjel gáik Dav gal'gá dakkat bikkusin, Att mân ärov du vänakin.

14. Mu váimo sisa boadeh dal, Mân dunji dârvus-talav val, Du lunne nuoppe lâ. Mân duina māk'kâi jávsátav Ja Härrá bieiven bissánav.

15. Du Vuoi'ŋanis vittanas'tá, Gân baddjel dân ärmálastáh, Ii duob'mituva sán. De äroh muina viessomin Ja viimag gâ lăv jábmemin.

J. O. Wallin (1813). H. Grundström (1956).

190 (L) 1. Jesus Kristusa jábmemin Lâ miján stuorra jaskatis, Ja goas'se dan nal uš-šudip, De váimos middja ävvuhip.

2. Varainis vaskoi ieriida Dav čállagav, mi gier-giida Lii mijá vuos'tái čáletum; De mijá viel'ge 1 mávsetum.

3. Dat sâdnes lâ ja duodalaš; Sân pântav vaddii ikkálaš Dan áiles iekketmállásin, Mav biejai middjii vad'dásin.

4. Su áiles, duotta rubmahav Náv ai su gálgátum varav Dav gáik mii oaž'žop bievdenis; Náv lâ sán jât'tám bágonis.

5. Dat bieb'mo härlugis lâ val, Mas'te ii vädne ge lâ gal. Al'melaš manna lâ dat ai, Mi sielov gal'lit ikkevai.

6. Sálug gutt ärru vuokkasin Dan áiles iekket-mállásin, Jutt Jesus gieresvuodainis Su väksut gievl-rudagainis.

7. Sálug gutt iežas buoreda Ja jákkos barguin vuoseta Ja viessu náv Kristusa sin. Att sud'do jábmá oážže sin.

8. Men dat gutti ii vuogas lä Ja gänne ii buorádus lä, Dat duobmov bárrá allasis, Ja juo dav guod'dá váimonis.

9. Á Jesu, Länestid'djeme, Gutt kruossa nala jábmám läh, Du háveh siellum dalkudih, Ikkeven häg'gai anetih.

10. Viekketah, Jesu, ják'kome Ja ádástutteh lit'tome. Du ár'mo 1 stuorre, fámulaš: De ároh middjii ármulaš!

*H. Spegel (1686). J. O. Wallin (1814).
P. Fjellström. H. Grundström (1956).*

190

(N) 1. Jesusa jábmin baččamus Min mårrašiin lä jed'dehus. Gå áskos mii dan jurdašit, Mii váimoinämet illodit.

2. Sån sikkoi eret varainis Dan čállaga nu gáfadis, Mi ál'bmuid vuostái duodastii. Min sud'dovälgis länistii.

3. Sån pántain dán lä nannodan, Att duoda sån lä sárdnudan: Gå boattit bassi mállásii, Su njálgesvuodas mái'stit mii.

4. Su bassi, duotta rubmaša Ja ai su gálgahun vara Mii oáž'žot bassi bávdistis, Gå ieš lä daddjan sánistis.

5. Dat njálga bieb'mo duodas lä, Mi ii lát goas ge nákkame. Lä sillui manna almálaš, Állima ad'dá agálaš.

6. Dat guos'si lä gal áv'dogas, Gån miella lä maid gáttavaš. Gii adná ál'li ásko, dat Maid guos'sin oáž'žo Jesusa.

7. Gii buorádusa suddoistis Maid dakká álles váimostis Ja dáv'dá dáttö Ibmila, Sån šad'dá viell'jan Jesusa.

8. Gii gáttamätton guos'si lä, Ii jákke, ii vel jár'gal ge, Ii rippain lát sus lánástus, Mutt' duobmo fal ja gádohus.

9. Dån, Jesus, rákkis viell'jamet, Min ditte náv'lejuvvun lát. Dån skippa sielo buoridat, Du háviiguin dan dálkastat.

10. Dal väkket dån min ádastit Min árbmolitto njuol'gadit. Dån árbmostat lát vägalaš. Gii ják'ká dan, lä áv'dogas.

G. Gripenstad (1955)

191

(L) 1. Iellema láii'be, Jesu Krist, Dån gutti läh ár'mogis, Mån surgon läv mu mied'demist: Mån dunji läv väl'gogis. Váimostan rákkälav mæn du, Vai sidalih gárvetit mu, Att luluv vuogas árrot.

2. Dån báddån dån dal lái'dih mu Du ármobiebl'mui buorre, Vai luluv riek'ta dáb'dåt du Ja buorrevuodat stuorre, Vai siello lului gall'lanit Ja njál'me mu du hievedit, Dån gutt mu har'vadattáh.

4. Gáik vašev, Jesu, váimostan Ja sielostan dån váldeh. Mu larah dáb'dåt suddoidan Ja lágainat mu baldeh. Mu ávdås dādnā vās'tedah, Ikkeve niedas länestah, Dat lä mu ják'ko, Jesu.

8. Mån mañemus du rákkälav, Vai vuogaslákkái duostov Du áiles iekketmállásav, Att jaskatusav oáž'žov. Mån du sin árov dudalaš Ja dån mu sinne ak'telaš, De bäsav almerii'kai.

*J. Rist (1654). J. Svedberg (1694). J. O. Wallin (1814).
Per Högström. H. Grundström (1956).*

191 (N) 1. Á Jesus, ällin lái'bámet, Gi dál lát ieš min gaskas! Dán vuos'táivaldát gáttavaš, Gå boattá sán du lusa. De boadán mán ja ánon mán: Á rákkat mu ieš rievtoi dán, Vai šaddan buorin guos'sin!

2. Á láide ruonas gied'dái mu Ja doalvu buori bib'mui! Ja gálgat ieš mu vái'bmui dal Du čiel'ga ällin jágat! Dás lán mán váiván suddulaš, Vuoi boade juo ja gal'let mu Du bávde ár'bmohájain!

4. Buot vaši, bálko, bettusa Mu váimos vuojet eret! Ja divt' mu dáv'dat suddoidan, Vai gáttat daid mán máttán! Dán bássáslábbis, gutte lát Mu ávdas jábmin gil'lán ieš, Mu iežainat dál biebma!

8. Dán ällin lái'bi, Jesus Krist', Du ážžiinat mu bárat. Dán ällin ája, jugat mu Du varain ja mu gal'let! Mán du sist' lán ja dán mu sist', Moai gal'ge duina, Jesusan, Lát agálažžat ák'ta!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

193 (N) 1. Dat gutte Härrá rákkista Ja su nala dal jurdaša, Sán jeđ'dehusa oamasta Ja ällá lakka Jesusa.

2. Su jiedna munnje buoremus Lä ja su sádni háv'skimus. Dan us'tibis lä lánástus, Sán lä mu ái'dna jeđ'dehus.

3. Sán väkkehä su árbmoinis Dan, gutte gáttá suddoidis, Sán buttista su gástainis Ja nan'ne bassi varainis.

4. Sán illodat'tá vái'bmumet Ja duttada min sillu-met, Sán gáp'poda min guor'bmámet Ja guod'dá ieš min ruos'samet.

5. Ii jier'bmi sátte ibmirdit, Att Ibmil sittá ár-bmihit, Mutt' áskoin vái'bmo gáp'padit Su miela ál'gá ár'vidit.

6. Mán Härrá ázan hálöinan, Su ruossa nala dár-vastan, Ja állo dákku háliidan Dás suddostan ja soadistan.

7. Gå gác'cán mán dal iđedis, Mán ázadan su luoddaidis, Ja gå Maria iloinis Mán gul'dalan su sániidis.

8. Á gånagasaid Gånagas, Lä máil'bmi dudnje vuollegas; Dán árot gáit nu árbmulaš Dan váimos, gi lä áskulaš.

9. Immanuel, mu lakkasii Dán báze, vai dás básašii Du čada siello baddjeli Ja almi vissui boadálii.

10. Dat vái'bmo mi lä áskulaš Ja Jesusii lä dár-vulaš, Ii lágit doaivos duššálaš, Lä rákkisvuodas bis'sovaš.

11. Du rákkisvuotta bálošta, Dan máilmi vuostá vár'jala; Dat gák'čá sud'dovahága Ja ad'dá doaivo ällima.

12. Du rákkisvuotta áccagas, Du varra divras, imašlaš, Du jábmin garra, vuomálaš Lä dál'vun árbmo almálaš.

13. Dán báttet vulus almistat, Lai soatti ällin-akkásat. Dán gir'det gidda ruos'sasat, Vai dál'vut min du ráfásat.

14. Dat lä mu ásko nanostus, Das lä mis vassis láppáduš, Du čada lä mis jeđ'dehus Ja doai'vo, ásko jálomus.

15. Mii hájot oaz'žot mállásat; Du viiniinat ja láibiinat Du väkka sár'dno jábmimat, Nugå dán gáččot sánistat.

16. Gii njuol'ga du dal návdaša Ja bál'gát nal'de váddjula, Sãn vál'degáddi Ibmila Ja ráfi, ilo oamasta.

17. Min divte, Jesus, válmastit Ja suddo vuoiimi duš'šadit, Min váimo bák'tit, rabastit, Att bássat ád'ne gal'lánit.

18. Dal minguin läge, Árbmulaš, Mis gáí'dat suddo vägalaš, Vai mis lä jábmin áv'dogas Ja viimat ällin agálaš.

Latinalaš rámaduslávla gas'kaáigis.
H. Spiegel (1686). G. Gripenstad (1956).

194 (L) 1. Mãn áiles háluin háliidav, Jesusam ávdáld láidástav. Mu siello dãnne šamuda, Gå duina, Här'rá, gávnada.

2. Mãn gullam läv du gáč'čomav, Du ármos mãn dal šabmuhav; De boadáv mãn dal lusasit: Mu váldeh, Här'rá, fár'másit.

3. Á Jesu, luoiteh án'dagis Mu stuorra suddov ár'mogis. Dãn guod'dih suddoid värálda, Aleh mu ieriid vuojeta.

4. Á Jubmel, dãn läh lib'bogis, Mu jiedna dunji lii'kogis. Mu dár'vo lä dal nannodum, Mu sálugvuotta vuododum.

5. Mãn läv du bievden gal'litum, Du čuovgas mãn läv čuov'gitum. Dat lä akt bieb'mo al'melaš Ja lä akt čuov'ga ikkálaš.

6. De diedáv gåk mu vái've dal Gag malsotuvvat ávvon val: Mãn manav áiles báv'dásit Du jukkamuhav jugažit.

7. Al'melaš láibeč oazžov ai Mi vad'dá fámov ikkevai. Iv bala häddjovuodas mãn: Mu boan'dudakka läh ham dãn.

8. De dal, á Jesu, boattelah, Mu vái'mo dunji rabas lä. Dan sinne árru gieresvuot, Ja ják'ko, dár'vo, vissesvuot.

9. Gå anáh áiles mállásav, Du rad'dái ieččam sájá-tav. Náv gå Johannes sájátii Iežas du vuost' ja gažadii.

10. Maid áv'ki här'va ádnamlas? Čábbáb lä kruv'no gud'nelaš, Maid oaičat birra bár'delin, Ja varra gál-gái ruopsadin.

11. Maid áv'ki mijá boan'dudak? Dat du taga lä häddjudak; Duvtá ii lik'ko värálda Jábmemis gád-djot ái'muda.

12. Du lunne agev árov mãn: Mu iellem, ávvo läh ham dãn, Mu váimo lái'be, jukkamus, Mu sálugvuot ja jaskatus.

S. J. Hedborn (1811). H. Grundström (1956).

194 (N) 1. Mãn áiles váimos háliidan, Mu Jesusii dal lakkanan; Dább' gáč'čá siello sud-dulaš, Att, Här'rá, dãn lát äccálaš.

2. Gå gullen bassi bák'kumat, Mãn illodan du ár-bmostat; Dal loaidastan mãn báv'dái du; Dãn ale hil-gut, hilgut mu.

3. Dal án'dagassii suddoidan, Mãn ánon dus, á Jesusan. Dãn gud'det suddo ádnama, Du varra mu dal buttista.

4. Gal, Ibmil, dãn lát árbmulaš, Mu láv'lagii lát duttavaš. Áv'dogasvuotta juo lä mus, Mu vái'bmo dan lá áž'žun dus.

5. Mãn dävdan gal du huodnahis, Att mãn lãn árbmo čuov'gasis Ja máistán njálga biebmostat, Du šaddoid paradisastat.

6. Nu diedán, att mu gádohus Maid šad'dá illon stuorimus: Gå manan bassi bäv'dásat, Dån gäiki sielo jugahat.

7. Mån oazžon láibi almálaš, Mi väkket duskis silulaš. In bala gäfivuodas mån, Mu riggisvuotta lät han dån.

8. Mu lusa boade, Jesusan: Mu váimo dudnje rabastan. Dån sis'te rákkisvuotta lä Ja doai'vo, buol'li äs'ko ge.

9. Gå doalat bassi mállásat, Mån dárvastan du vái'bmusat Nugå Johannes bäsászis Duon ijas láibejuokkimis.

10. Ii ávkot goar'go likkohis. Mutt' ruv'dna lánjain bas'tilis, Maid oaivát birra biddje sii Ja du dal varran sár'jádii.

11. Äi ávkot gud'ni, ruđat ge. Gii ilma duvtahaga lä Ii väkkehuvvu ruđainis, Ii länistuvvu jábmimis.

12. Län duina agálažžat mån, Mu ällin, illo lät han dån, Mu jukkamuš ja bárramuš Ja jábmimis mu lánástus.

G. Gripenstad (1956).

200 (L) 1. Gåk mån dal állásit du, Jesu, giit'tet álgáv, Gå basse bäv'dásit mån dalle mannat galgav? Dån ar'vadattáh mu dån áiles mállásin Ja dagah váimov mu ja sielov varrásin.

2. Mån luovas suddoistan läv ármo čada šad'dam, Dån gieresvuoda vad'dásav läh munji vad'dám, Mu rašes jákkov dån läh vasti nannodam, Ja sielov mu dån läh ádásis giev'rodam.

3. Ä dån mu dävver stuor, dån vies'so ája rái'na, Du lusa báttarav, dån läh mu dár'vo ái'na. Mu lunne ároh dån, de läv mån vuorbálaš, De šad'dá jabmem mu iellemin ikkálaš.

J. Heermann (1632), J. Petrus (1693).
H. Grundström (1956).

200 (N) 1. Mävt du dal sáttán mån, ä Jesus, dalle giit'tit? Dån bassi mállásistat muina sidat läkket. Varainat gälgahun mu sielo but-tistat, Ja ilo addeddin dån dus'kán gäppedat.

2. Dån sud'donoadi mu lät mus dal eret váldán, Lät ibmilbalo dån ja rákkisvuoda ad'dán. Mu rašis ásko dån lät nan'nen árbmoinat, Mu vái'ban sielo dån lät jed'den vuimiinat.

3. Ä stuorra dävvir mu, dån ällin čáceája, Dån čiel'ga árbmostat mu mánnánat dal daga, Mu lusa báze dån, nu län mån áv'dogas, Mu jábmin ällin lä, ä Jesus ár'bmogas.

G. Gripenstad (1955).

202 (L) 1. Jubmel, njuok'čamiina Dunji värro-dip; Áiles láv'lomiina Dunji lávludip. Al'me dievdetuvvá Härlugvuodastat, Ädnam fármotuvvá Ár'mog'svuodastat. Ak'tan seraifiigum Ja du vänakiigum Mii du gäbmárdallap.

2. Kristus, iežat vaddáh Jákkulažžaida, Gáđdu-sibmen šaddah Vuollegažžaida, Gáč'čuh bieb'mudallat Áiles rubmahat Ja náv sárnádallat Bičča jábmemat. Mijáv ádástatteh, Fuolkát áilestatteh, Dån dav aktuk máttáh.

3. Gå dân boattet galgah Stuurra duob'musit Ja du muotto njálga Gal'gá al'musit, De dal mijáin ároh Ádå mállásin Ja mijáigum báråh Láibev alme sin. Dunji lákkis gud'ne Návga iek'tu, ud'ni, Ikkálažžat giit'o.

S. Gabriellson (1929). H. Grundström (1956).

5. Basse ja jubmeldiev'no (ibmilbál'valus)

Goas'se skuollá jubmeldiev'nui (ibmilbál'valussii)

205 (L) 1. Gul', Jubmel ármos dunji fállá; Gäš, gir'ko uk'sa rabas lä. Gå vasti gir'ko-biel'lo skuollá, Du háv'de már'ji ráidas lä; De ih dân gir'kon das mana, Du rumai hávden dāš'sána.

2. Men jus dân ud'ni Härráv ázåh, Ázåh su gäinov bágonis, Jus rákkålah ja agev gázåh, Lå sån du lakka ármonis; Du skippa bále viekketa, Ja hávden ain du måråta.

3. De nuorra, varrudaga bále Ázåh dân Härráv ják'kogis, Ázåh ja dārvostah su nale, Gutt lä dal dunji ármogis; De Jubmel gullá rákkusat Ja šiv'njet gir'komannamat.

F. M. Franzén (1814). H. Grundström (1956).

205 (N) 1. Ain Ibmil árbmos dudnje ad'dá; Gä, gir'ko uk'sa rappasa. Gå fas dan biel'lo čuoddjá, dáidá Gal háv'di vál'dán rubmaša. Dân it lát gir'kos mannamin, Lät muoldos saját oaz'žomin.

2. Mutt' jås dân ád'ne Härrá ázat Ja muitát sánis váimostat, Jås rákkadalat dân ja gázát, Nu boattá sån du väk'kinat; Du skippabáddo doar'jala Ja háv-distat du gáččasta.

3. De boade ád'ne Härrá lusa, Gå vuimiin lät ja dārvašin, Ja vuos'táiválde lánástusa, Maid sån lä dudnje fállamin. De Ibmlil gullá rákkusa, Du gir'ko-mänoid siv'dnida.

G. Gripenstad (1956).

Salt. 84

207 (L) 1. Man háv'ske lä dal de Du viesso, Här'råme, Du gir'ko ja du tempel, Mu dār'vo ja mu Jubmel. Dābb' siello bieb'mudallá Ja ármos ávvudallá.

2. Mu siello háliida Ja ávon báttara Du áiles gārdeniida Ja iežat vānakiida, Daida mah, dudalažžah, Lāh du sin ávulažžah.

3. Gå unna cizázah Hállānih biesiida, Vai dābbe vuoinastallih Ja čivgaid mārātallih, Nāv siellum dân mārātah Ja áltarin bārātah.

4. Jutt, Jesu, ál'tarat Dat adná trāv'nānat, Gānne dân ármov vaddáh Ja viekketid'djen šaddah, Gå āpat riek'tásiidat Ja āllit gáč'čomiidat.

5. Man sālugh lah dah Du goade viesádah! Dah jār'guh váimoidisa Ja adnih mielaidisa Dasa mi ják-kov buoret Ja Härrá máinov stuoret.

6. Siján lä sālughvuot, Gäine lä vaššalvuot Iellema gäi'nui rab'bat Ja rievteslákkái mannat, Mah šávo-tibmen gier'dih Ja Härrá viekkev vuor'dih.

7. Váiku sii mārāhiin Ja stuorra luoddjomiin Dāv vāz'zih sur'goliegev, De gāv'nih vissa viekkev: Iellema rud'nái báttih, De sii dal här'dugáttih.

8. De váimo ávuina Ja stuorra váinuina Dah āpatid'djeh gullih, Gå Härrá bágov hāllih Dah, maid lah bagádallam Ja gäinov vuosátallam.

9. Ä Härrá, bákko du Jaskata váimov mu. Dal riikat dân ávdedah Ja satanav gádotah. Du riika lat'ton árov Ja suddo vuos'tii doarov.

10. De ávtáv bieivev val Du dievnahit lä gal Háv'skeb gá dáššes ávvo, Stuuráb gá dáššes sávvo. Gutt bágut ájátallá, Dat riek'ta háv'skutallá.

11. Dân, báiváš goalođiin Ja vár'jo doarodiin, Mu jákkov buoll'ájattáh, Gáik bahás báardattáh, Dân ármov munji vaddáh, Mu sálugdak'ken šaddah.

H. Spegel (1694). E. Lindahl. H. Grundström (1956).

207 (N) 1. Man äccálaš lä fal Du viesso, Här'rá, dal, Du tempel ja du gir'ko. Dább' siello vuomi oaz'žo. Du sániin iežas bieb'má Ja buorrevuodat giitá.

2. Mu siello háliida Ja iloin báttara Du bassi šill-joidasat. Dább' gäččat dân du mánát, Vai dudnje dat dal duttá, Gá rákkisvuodat däv'dá.

3. Gá láddáš hoappostis Dal gir'dá bæssásis Ja vuoiñadusa biv'dá Ja vahágis maid gáid'dá, Nu lusat siello gáibit Ja áltarasat hálit.

4. Dat adná áltarat, Ä Jesus, truv'dnonat, Gás munnje árbmut addát, Gá dalle dat maid oappat Du bák'kuma ja sáni Ja doal'vo dudnje gudni.

5. Man áv'dogasat, gät Du viesos bissánit Ja jár'galit sin váimo Du guv'lui ja maid máino Dal ad'det dudnje álu, Gá áš'kot lä sin háló.

6. Man áv'dogasat lát, Gät geinut däv'det ge, Du árbmo adnet čuov'gan Ja váz'zet siivulaž'žan, Gät gir'det láitikátta Ja vur'det väkki Härrá.

7. Vaik' givsiin, mårrašiin Lät dábbe váz'zimin Gáit gir'det duttavaž'žan, Ibmiilii giit'evaž'žan, Gá älli čázi äi'dnet Ja jed'dehusa gáv'dnet.

8. Sin oappahä'd'jjet ge Lät iloin oai'dnime, Att bák'kumiid sii čuvvut Ja divras vuoito äž'žut, Gá bahávuoda njuv'det Ja älli äš'kui báttet.

9. Vuo gulá, Här'rá dân, Dus ánohan dal mán, Du vál'degáddi ávdit, Ja satan gáid'us eret. Mu divte lákkit lat'to, Gän doar'jot lä du dát'to.

10. Lä äk'ta bäi'vi fal Du lut'te háv'skit gal Gá buot dat illo, gud'ni, Maid ad'dit sátt'ta máil'bmi. Dat áv'dogas lá dállo, Gás sádni du dal gull'u.

11. Dân bäi'vi čoas'kimis Ja gal'ba vahágis, Divt' buollát dân mu jákko, Mus gáid'dat bahá állo. Dân árho, gudni addát Ja Bäs'tin munnje šaddat.

G. Gripenstää (1955).

210 (L) 1. Man háv'ske lä dal boattet Jubmela tempelii Ja danne árrogattet Su iežas ái'lesii! Gá lil'jaráseh čuož'žuh Jubmela ávdán sii, Ja almes suolnev oaz'žuh, Att šad'dih állásii.

2. Man háv'skes ak'tavuodan Sii čoakken čak'ká-hih, Jákkon ja rái'navuodan Sii Här'rái värrodih. Gá sittih ráfe báiken Jubmelav hievedit, Gutt sittá ilá lái'ken Dal goattái ganugit?

3. Boadeh dal sisa gullat, Ak'tan su ál'mugiin, Man háv'ske 1 rákkádallat Jubmela áltárin. Väráldin lá gal vuollo, Dat dáššetibme lä, Váiviis lá gis de állo; Su vieson ráfe lä.

4. Iv sida mannat gukkás Čuov'gasis šiev'njedii. Mu čuov'ga, dat lä Härrás, Manav su tempelii. Su muodo ávdán árrot Sidav mán goadenis Ja ikkálaš-žat viessot Almelaš gáardenis.

J. L. Runeberg (1857). H. Grundström (1955).

210(N) 1. Man suottas čoag'ganad'dat Ibmiila tem'pelis, Däbb' sielot äž'žut šad'dat Gå lilljat Saronis. Dat čábba här'varásit Ibmiilii rappasit, Sii äž'žut almis sulniid, Vai ellet, virkudit.

2. Sii Vuoiŋa ák'tavuodas Lät čoakkis čak'kámin Ja áskos, buttesvuodas Maid oaffaruššamin. Gå gud'det ráfi báikis Sii giito Ibmiilii, Gii dalle bisso goadis Ja báccá ál'golii.

3. Dal boade gäč'čat, mái'stit, Man buorre Här'rá lä, Ja rákkadallat, gäccit Gå áskulažžat ge. Lä máil-mi illo guoros Ja oadni, duššálaš, Gáit gáv'dnu Härrá viesos Vel ällin áv'dogas.

4. In sida vuol'git gukkás Mán bäivis säv'dnjadii. Gal Härrás lä mu čuovgas, Maid ázan ál'lásii. Su muodoid ávdas bissot Su viesos háliidan, Lä däbbe buorre árrot Mu gäfes sillusan.

G. Gripenstad (1955).

(Tävnä = 118)

[211](L) 1. Boat', Čoav'dalid'dje lib'bogis Gå räinár sávzai gas'kai Ja láidih váiván sud'dáriid Dan varres iellemčáccái, Siona ruod'nis gieddiida, Gánn' sálug sámasvuoda sin Fárt almaš háv'sket viessu.

2. Vuoi, sárnokattes gieresvuot, Boat', dievdeh mijá váimoid, Báj' fámov áiles varastat Ujákkov ieriiid váldet! Dán Länestid'dje värálda, Boat', lieg-gadeh du bieviina Daid mijá gal'má váimoid.

A. K. Rutström (1756?). Sami laulotasah (1911).

212(L) 1. Diek, á Jesu, čakkanip Iežat áiles bágov gullat. Dandiet mii du rákkalip Mijá váimoida náv hállat, Att dah lulun njuorranad'dat Ja du lusa baddjánad'dat.

2. Jier'me čalmetuvvum lä, Sud'do sielov šävnjudut'tá, Jus du Vuoi'ŋanis ii lä, Mi mu čalmiid čuov'git mát'tá. Jesu, mijáv nanustatteh, Ádä váimoid mid-djii vaddeh.

3. Dán, á Jesu, čuov'ga läh, Gutti Áčče čuovgas manah. Mijá siellui čuov'galeh, Vai ii šiev'njedin das mana. Ádästutteh gáikai mielaid, Njuok'čamiid ja hállamgielaid.

T. Clausnitzer (1663). P. Lagerlöf (1694). P. Holmbom. H. Grundström (1954).

212(N) 1. Dei'ke, Jesus, čoag'ganit Sittat bassi sáni gullui. Divte dán min väkkehit, Bajit miellamet du guv'lui, Ádnamis vai váld'ujuvvu Ja du lusa ges'sujuvvu.

2. Mís lä jier'bmi čalmihis, Sävn'dnjatvuotta sielo gäk'čá, Jås du Vuoi'ŋa ii lät mis, Gutte čuovgainis dan bák'tá. Min dán daga vuoimálaž'žan Ja min váimo áskulaž'žan.

3. Å dân här'vá's čuov'gadas, Boattán Áčči čuov-gadasas, Mielas gáid'us sáv'dnjadas, Mi dan adná gid'dagasas. Njuorrat dân min bállji, miela Dáv'dat Bassi Vuoi'nat giela.

G. Gripenstad (1956).

212 (S) 1. Diegie, Jesu, boad'ebe Urrejämmán guvlemisnie. Váddieh viekkieb mijjese Ájlies ájátallemisnie Eadnemistie váldietuovedh Jih duv goajguo giesietuovedh.

2. Čálm'lets mijjen jiermie lea, Šievnj'ede lea sea-luon sisnie, Jis ij Vuoi'nenasseste Mielen čuovg's leah buöliemisnie. Atte urre fámuoh šiddieh Mijjes' urre vájmuob váddieh.

3. Hearluohvuoden gijg'eme, Čuovges Áččien čuov-gemistie! Dárjuoh mijjen sealujde Rájnesinie šievnjedistie, Lijr'eh bieljieb, styvr'eh gieleb, Váddieh ráffieb, buörie mieleb.

G. Hasselbrink (1956).

214 (L) 1. Å Jesu, iežat jár'gálah Middjii ja mijáv bák'tálah, Rájah Vuoi'ňanat mi-jaida, Mi áppat gäinov gáikaida.

2. Du namav rámp'at viekketis Du Vuoi'ňanis ja doarjotis. Dän mijá sielov čuovgatah, Vai bágut riek'ta dáddjada.

3. Dasa gá alme fuovaina Mii lán'lop alla jienaina: Áiles, áiles dân, Här'ráme, Å stuorra, buorre Áč'čáme!

*4. De lákkis rámp'po Jubmelii, Áč'čái, Bár'nái ja Vuoi'ňanii! Dunji, áiles Goalmaktesvuot, Lå rámp'po, fábmó, här'rávuo!

Dábdák duskalaš (1648). J. Gezelius d. y. (1695). P. Holmbom. H. Grundström (1954).

214 (N) 1. Min bállái járget Här'rámet, Ja vuol-gat Bassivuoi'nat deik'! Min rád'de ár-bmoin, säs'timiin Ja oappis állin gei'dnuu min!

2. Min njálmi rabas viididit Du gudni ja du rámi-dit! Ja lasit ásko middjiide, Vái namat ala luot'tit mii!

3. Vái lán'lot mii ja basiid vák': Dän bassi, bassi, bassi lát, Gå oaž'žot här'vá's muodoidat Mii ávoim oai'dnit almistat!

*4. Dál Áč'čái lekkus rámadus Ja Bár'dnái, Vui'g-nii gii'talus! Dán gálmaákt'laš Ibmiili Dal giitos lekkus ál'lásii!

Gir'kosál'bmagir'ji (1956).

217 (L) 1. Här'rá báttis dal du bákko Ármóst dievas mu nala, Náv gá goas'se lieg'ga ráššo Gač'čá ádnamii gidan; Rájah dal du Vuoi'ňana-sav, Gutti buk'tá jaskatasav, Bieb'má iežat čoa'gul-vasav Boandas ármobievdenat!

2. Lårah mijáv buoris gát'tit Bágov, mav dân vad'dám läh, Ja dav áina gäinov váz'zet Mi ii boas'tot dálvude! Bájah váimov áidá árrot, Gå mii dábbe vuollen doarrop, Atte väráld ii galg oaž'žot Mijá mielaid čáddjидit.

3. Mui'tup álu, atte áige, Gå dân ain ážáh mijáv, Ruvva dálle nákkát gal'gá Iige boade das dasa! Boadeh, bákko! Árrus lakka Sån, gutt iežas bágon dakká Middjii gäinov, almev rappá, Gåč'ču almažiid lusas!

Lina Sandell-Berg (1872). Sami laulotasah (1911).

217 (N) 1. Här'rá, dal dân čákkánatte Bassi sánát birra min. Árbmo harviin lák'tadatte Váimo, mi lá gáikamin. Middjii sád'de dân du Vuoiŋat, Cak'ket vái'bmui maid du dálát; Gallet gefiid bit'tážiinat, Här'rá, bassi mállásis.

2. Oappat dân min gud'nejat'tit Sánát, maid dân ad'dán lät. Čuovgastat divt' lái'destat'tit Gei'dnusat, min Här'rámet. Váimoidämet jaskudatte, Att ii sud'do čáddjetatte, Ät ge mii ge vajáldatte Divras árbmo-bádd'dumet.

3. Vuttii vál'dut mii dan áigi, Gá dân lät min áccame. Farga nákká árbmo báiv'i, Ja du divras gáč'león ge. Vákket, vai mii gul'dalad'dat, Mávt mii áv'dogassan šad'dat, Ja min váimo bálli rappat. Gula rákkadussamet.

G. Gripenstad (1955).

8. Kánfirmašáv'ná

230 (L) 1. Jesu, bájah gieresvuodat Agev buol' let sielonan. Vaddeh munji jálosvuodat, Jákkov, doaivov váimonan. Áiles dál lá lii ham dune: Cak'kitah dav dáláv mune. Dân ham jábmih ávdäs mu, Vai mán viesov ávdäs du.

2. Šiebžes, gáč'čaluvmat'tá Láv mán vál'ljim čuovvot du. Vai mán guok'tástallamat'tá Vázzáv bál'gát, doarjoh mu. Bájah muvva šuves gullat Maid dân sidah munji hállat. Dân ham jábmih ávdäs mu, Vai mán viesov ávdäs du.

A. Bohman (1920). H. Grundström (1956).

230 (N) 1. Jesus, divte rákkisvuodat Buollit vuimiin sielostan. Vál'degád'dásat mu oappat Ad'dit häg'gan, dávviran. Rákkistit dân loappa rádd'jái, Mu dân cak'ket bassi soattái. Iežat ad'det ál'lásin, Vai mán dudnje álálin.

2. Häddjo län ja oap'pamätton, Mutt' mán sidan čuovvot du. Vuimiinat du nákkamätton Bál'gát miel'de vákket mu, Att mán bison jegulaž'žan, Váimos buorredáttulaž'žan. Iežat ad'det ál'lásin, Vai mán dudnje álálin.

G. Gripenstad (1956).

9. Fies'tim / Vihahäbmi

233 (L) 1. Jubmel, šiv'njádah daid váimoid, Áilestah daid vānakiid. Nanustatteh sunnu fāmoid, Čav'gih áiles čadnasiid. Áččegietta anetus, Sunnu goadev vár'jalus, Sunnu jákkov nan-nodus.

2. Ádnagah ja siradikke Sunnu jageh šad'disa; Sāmasvuodav malsudikke Sunnu bieiveh buk'tisa. Mánah sunnuv čuovvusa, Sunnu luoddaid mannusa, Vaššalvuodain bar'gusa.

3. Gāinoniska vājaldaddiin Lái'dih sunnuv rádiinat. Guoim guoimeska doar'jaladdiin Doarjoh sunnuv viekkiinat. Áiles lágat gulluska, Lii'kumat sái oaz'žuska, Vuorastibmái viessuska.

4. Bájah sunnuv du baladiin Ávo bieivev duostudit, Giedat vuollái ai sājádiin Kruossav ávuin guoddeldit, Nub'be nubbev ieceediin, Ávov, váivev gierdadiin, Viesodiin ja jámediin.

5. Ja gá viimag siradeba, Vuol'gá nub'be ädnamis, De dah vasti gávnadeba, Gânne bæssá čierromis, Gânne 1 ávvo ikkálaš, Jaskatuvvá surgulaš, Nakká vázzos váiválaš.

J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1956).

233 (N) 1. Här'rá, us'tibažžaid siv'dnit, Basot dân dal littuska, Márrašis ja ilos väkket Nan'ne árbmoin váimuska. Goadi dávvir buoremus, Sud'nu váiviid gäppáduš Lekkus ásko doar'jalus.

2. Mán'ga, buorre sud'nu jagit Náidosdilis lek-kuset. Mánát, guđet Här'rái ják'ket, Sud'nu illon šad'duset. Lekkus miella ák'tasaš, Ás'ko, doai'vo ristalaš, Ábba ällin likkulaš.

3. Gá soai läba mátkistäska, Sud'nu lái'de nävvoinat. Ák'tasaš maid bargostäska Sud'nu doar'jal árbmoinat. Vai soai lágat čuovvoba, Buorre mielat däv'daba, Alla akká älliba.

4. Divte sud'nu gii'tevaž'žan Illobeiviid návdašit, Ruossa vuol'de gier'davaž'žan Bagadussii vuollánit, Vai soai ávta miela sis Läba ilos, márrašis, Állimis ja jábmimis.

5. Jábmin báddos bällelažžat Fer'teba maid árrá-nit, Us'tit čierro us'tibažža, Gái'bida dan garrasit, Jed'de dan, gi márašta, Att sán máraštuvvuma Oai'dná maŋŋil jábmima.

G. Gripenstad (1955).

10. Diakoniiia

238 (L) 1. Vaddeh dal almes Du gieresvuodav. birra Du sádnescuodav Rájah, á Här'rá.

2. Jákkogislákkái Dagah mu oai'bot, Šavotislákkái Dagah mu viessot. Ja vuoinastimev Bájah mu oaz'žot Viimag du riikan.

N. Beskow (1887), H. Grundström (1956).

238 (N) 1. Du rákkisvuoda Divte dân suovvat. Álu du gud'nái Állit min oappat. Du sádni gullus Ádnamis vii'dát, Boade, á Här'rá.

2. Vuimiin ja áskoin Divte min soattat, Jas'kes vel mielain Adde min gier'dat. Vui'tui ja ráfái Viimat maid bæssat Du lusa, Här'rá.

G. Gripenstad (1956).

11. Miššáv'ná

251 (L) 1. Ak'ti dan ädnamin Du bákko šäv'njadin Čuovgav dagai. Bájah vast, Ármulaš, Čuov'gasat imalaš Šiev'njedav vuoi'galaš Čuovgatit ai.

2. Dán gieresvuodainat Rásudih fámuinat Jábmemis ai. Rappih dân čalmážiid Čoav'dalih čadnasiid; Vaddeh dân vuoi'gasiid Jábmiiida ai.

3. Iellema Vuoi'ghanis, Bášoh vas biŋ'gelis Bieggav dal ain. Du soajeh rabmusa, Viessokah gullusa, Murkoh dah soag'gusa, Vai čuovgut ain.

*4. Áiles goalmaktesvuot, Ikkeve ak'tavuot, Dán čuovgatuh! Bároh dah skávvisa, Bieggah dah šávvisa, Birra gáik jiednusa: De čuovgudus!

J. Marriot (1825). A. M. Posse (1887).
H. Grundström (1956).

251 (N) 1. Dān almi siv'dnīdit, Ādnan maid rākkadit Du sāniinat. Siv'dnit dān ād-
časis, Ādnan lā sāv'dnjadis: Sād'de dal baddjelis Du
čuov'gasat.

2. Dān āl'bmuid rākkistan Lāt ja sin lānistan Fas
jābmimis. Čalmit dal rappasit, Fāngat nai luovvanit,
Bieggat vel loāžžadit Du gāč'čomis.

3. Vuoi'gna, du čuovgainat, Helludatbieggainat
Dān gāc'cā fas. Divte dān njuok'čamiid Du čada
čiel'gasit Āl'bmuide sār'dnīdit, Dān ārbmulaš.

*4. Ibmił gālmāk'talaš, Dān čuov'ga agālaš, Min
lānāstus. Divte dān jidnusi Basuniid čuojatit Čada
buot ādnamiid Du: »Čuovgadus!»

G. Gripenstad (1956).

D. KRISTALAŠ IELLEM / RISTALAŠ ÄLLIN

1. Gāč'čom ja čuov'gitus (čuv'gitus)

256 (L) 1. Gāik lā gārves, gāč'čam mād'do;
Māllāsii lāh gāč'čotum, Iellema ga buorre
šad'do Dunji 1 ārmos biv'ditum. Dābdāh Āččāt vāi-
mov dān, Sālugvuodav vad'dā sān. Dāš'šen adnemis
dal balah; Mār'ji ii das dunji fāla.

2. Gieresvuodas sān bigodii, Almaš, sud'dogač'ča-
min; Bāgo čada sān sārnotii, Gāk sān du lā gāddjomin.
Sān du duos'tu ārmulaš, Jus su āvdān vuollegaš
Suddoidat dān sānardalah, Ān'dagissai rākkādah.

3. Vuoi, jus dādnā vāimut buodoh Jienas, mi du
gāččuda, Jus dav giedav ierīd biettoh, Mi du gāddjot
viggada, Diedeh, viimag dap'pasa Ja ii das de rappasa
Ārmo uk'sa, gāsi dādnā Ih das bāsa, jav'lā sādñā.

4. Men jus sānarvissai šaddah, Šiebžesvuodat dāb-
dāh dān, Jesus fāmov dunji vad'dā, Lāgav diev'det
viekket sān. Gulah evanjelium: Boadeh bāv'dāi gār-
vetum. Danne dān dal biebmaturvah, Jākko sinne
nanostuvah.

Dābdāk svānskalaš (1767). K. Dahl (1807).
C. Grönlund. H. Grundström (1956).

256 (N) 1. Buot lā gārvis, baddjān, vāi'bmun,
Gula su gi rāv'kā du Bajās suddo nak-
kār sis'te Ja du āv'žo hājaide! Dāl lā ār'bmōāi'gi vel,
Gula Āččāt jiena dāl, Bala hil'gomis su ārbmo, Mi
ain dudnje fāl'lujuvvu!

2. Rākkisvuodas Ibmił čil'gii Sud'do-jārralāmis juo,
Sānis sis' sān ieš dan celkii Mā sān āi'go bās'tit du.
Sān du vuos'tāival'dā ain Gā su lusa māccat dān Ja
sus ārbmo rākkadalať Ja buot suddoid vāimos gādat.

3. Muttu jāš it gullat āigu Hārrāt gi ain rav'kā
du, Jās su gieda eret hāigat Mi du gāddjot vig'gā dāl
Eret suddo ija sis', Vuoi, de diede atte sān Viima
dap'pā ārbmo uvsa Maid ii goasse sān šat raba.

4. Ā vuoi, doat'tal juo su jiena, Mi du lusas čuor'vo
dāl! Jāgat Ibmił, hilgu suddo, Bāttar ār'bmōāltarii,
Vai buot suddos čāv'dut dān, Vai dan āllin gāvnat
dān, Maid lā Jesus dudnje oas'tān, Ja maid gāstas
dān lāt fāttēn.

Gir'kosāl'bmagir'ji (1956).

259 (L) 3. Guok'tāstallama šiev'njedav Bājah,
Jubmel, hājiidit, Munji čuov'gasa idedav
Bājah jākkon mārīidit. Čiel'gih munji, att dat gāi'no,
Mav du Bār'ne vuoseta, Iellemii dat dālvuda.

4. Åroh čuovgas viesodiinam, Åroh čuovgas jáme-diin, Bájah mu Lánestid'djiinam, Suddo vuos'tii doarodiin, Äd'ne änaab lakkanaččeat Alme buorre äd'-namii Ja dan čuov'gis bái'vážii.

J. Åström (1816). P. O. Grönlund.
H. Grundström (1956).

259 (N) 3. Hád'dje äppádusaid murko, Divte čuovga čuovgadi, Adde munnje nana äsko, Att dân máttát lánistit, Att mán goastan bál'gá miel'de, Maid mu Jesus válmastii, Lánástussii, ällimii.

4. Läge čuov'gan ällimistan, Čuov'gan maid mu jábmimis. Bäste bahá hár'jehustan, Gáttamušas, mǎrrašis. De dan ädnamii mán boadán, Gás lä säv'd-njat hád'djejun, Dân lát bái'vi láppidun.

G. Gripenstad (1956).

260 (L) 5. Du varra mi hoallá nāv lib'bogisat, Å Jesu, du kruossas lä gál'gām. Vai luluv mán nikt'it dav šiet'togisat. Du nala läv äs'kum ja rákkām: Jubmel munji ár'mogis árrus.

O. Kolmodin (1734). F. M. Franzen (1814).
G. E. Rhen. H. Grundström (1956).

260 (N) 5. Å Jesus, du varra, mi árkálmas'tá, Mi vulus du ruossas lä gál'gan, Vuoi, buttistus dat dal mu suddulažža. Mán dudnje dal luottán ja dajan: Mu baddjelii árbmit, å Här'rá.

G. Gripenstad (1956).

265 (L) 1. Ii gáit mátte al'mái dal dat jávsátit, Gutti ii duodain ražata. De dân hāt'tuh allasit dav ážžudit Jákkov, mi sálugin dakká. Uk'sa bas'ke lä, ja gäi'no gäzzugaš; Ár'mo stuorre lä, vil baddjelmǎrrásaš, Men dân hāt'tuh nág'git ja nág'git dasa, Iežán dân bástáh gal almev.

2. Iestigah läh állo, de vuos'talasteh; Satan dav ármov ii ud'nu. Bál'dal gáik mi cag'gá dân viekkalasteh, Värálda áddjagiid guodeh. Ale gul'dala, gá čuor'vu: Čuovoh mu! Gieres siello mu: dat viimag hák'kit du. Härrá dietti máddáv ja oai'vadav mán: Jubmela fámuin dal doaroh.

3. Härlugvuoda almev dal gáč'čaluh dân Ámastit allasit ár'ben. Gutt lä boattám dákku, ii sánarda sán: Oaž'žum lä iellema krávnáv. Dan diet gáč'čájah ja snivva vár'dahah, Härrá stuorra duob'mui iežat gár'vitah. Hāt'tu häddjabik'tasiid adnet dal dat, Gutti dan stáda sis bássä.

4. Alme ädnamii ih gal dân háp'pita, Jákkeh, å siello, maid javlav, Ih dân alme gád'dái dal ai goar'rida, Jus duotta jákkov ih äi'gu. Ják'ko gáddju du, jus allas gáddjusah; Dan diet, gierrásažžam, gulah, čuož'želah, Dagah buorádusav ja jákkeh dal dân. Dátta ja dátta lä gäi'no.

5. Jár'bá viides väráld dat gáč'čutallá: Oaiboh, vai oažžoh dân krávnát. Här'rá čiel'ga ármost dav vad-dástallá; Áccálah dav duottavuodain. Áčče ár'molas'te gietta gál'gaha, Lánestid'dje váimut uvsav goalgota, Ármo Vuoi'ňanis sittá bák'tálit du: Sálug läh dân, jus dân gáč'cáh.

L. Linderot (1815?). H. Grundström (1955).

265 (N) 1. Äk'tage ii al'bmái lät dás bæssamin, Jås ii lät háliidus duotta. Siello fer'te dái'stalit dal ják'kimin, Čuož'žo dás áv'dogasvuotta. Uk'sa bas'koda ja gäi'dno gár'žoda; Ieš dän oazžot vál'ljet árbmo Ibmila. Dábbe fer'tet bak'ket ja bak'ket vel ain, Muđoi it al'bmái gal bása.

2. Mángalágán äs'tagat lät ál'bmuide; Satan ii árbmo gal adde. Bak'ke dän daid äs'tagiid fal áv'dalii, Máilmálaš áddjagiid guode. Dal sán ráv'ká du ja bállái čurvuda; Siello hák'kana, jås jiena gul'dala. Härrá ditte nävvon ja rákkadalan: Ibmila vuimiin dän dái'stal.

3. Här'vásvuoda al'bmi du rákkadusa Ánsášán lá ja du bargut. Almi sis it dävda dän gáttamuša, Dábbe gá ruvnat dän oazžot. Daina gäc'cá dän ja bisu gäccimin, Härrá dubmui dän fal läge válmasin. Adnus häddjabik'tasiid nai juokkehaš, Gutte dan gáv'pugii sittá.

4. It dän almi ädnami lät bæssamin, Jákke, mu siello, maid dajan, Almi gád'dái fanas ii lät goas'tamin, Jås ii dus ásko lät duodas. Ásko bástá du ja bahás vár'jala, Báttar daina dän, gá sud'do gäč'čala, Buorádusa daga ja jákke dän ai Jesusii. Dat lá du gäi'dno.

5. Ibmil biv'dá ál'bmuid ja sin gäččuda: Äccuset ällima ruvna. Här'rá ad'dá dudnje gal dan dävvara, Váimostat jås ásko gáv'dná. Äč'či almálaš lá giedas gäigohan, Jesus vái'bmui du lá gukká goalkohan, Árbmo Bassi Vuoi'gna dal bák'tala du: Áv'dogas lät, jås dän gäc'cát.

G. Gripenstad (1955).

267 (L) 1. Lä urtasgár'de vuoluinis, Man uk'sai álu boadáv. Dat ar'vadat'tá juoluinis, Gá bargos vái'bagoadáv. Dan sinne guossev buoremus Lä mune gáv'nat vuor'demus.

2. Män diedáv čázev vis'sásit: Färt iekkeda män gulav, Gá šlážat ái've čiel'gasit, Gá šávot bálljustalav. Män leddjiv állet giedainan, Men gäikáv ájagádde nan.

3. Lä, diedáv, oabme gäinuda, Gá bieivev vas män vuoináv: Dat alla várrái dälvuda, De gáp'padit män vuoinjav. Dan gäinon fámov ážžudav, Men vuor'ját, vuor'ját vázzáv dav.

4. Mu doalvoh urtasgár'dásit Dav oabme váz'zembál'gáv, Ja, Här'rá, viimag al'másit, Gá mánna jábmet galgav. Dän állásit ham dābdāh mu, Dän diedáh, att män äccáv du.

E. Liedgren (1919). H. Grundström (1956).

267 (N) 1. Dan urtasgárdis veiguda, Man uk'sii lakkanaddan. Dan äk'tavuotta gäsoha, Gá soaz'žasin lá šad'dan. Mu us'tit lá dan sis'kelis, Ieš vuordán män gäit uk'salis.

2. Lä čácci čiel'ga, dārvašlaš; Gal lä, gá äkkeduvvá, Dan šoavva sälves, imašlaš, Gá visut jienahuvvá. In lät män gál'dos mäl'gadis, Män gäikan čázi rav'dalis.

3. Lä boares gäi'dno lákkime, Gá idit ittigoattá: Dat doal'vo alit váriide, Main vái'bmui ráfi boattá. Dat lasiha mu vuimiidan, Mutt' här've fal dan váz'zilan.

4. Dän, Här'rá, lái'de, vár'jal mu Dan gäino här've váz'zi, Ja doalvu urtasgár'dái du Ja gál'dos adde čázi. Dän dävdat, mii lá váimostan, Dän dävdat nai: du rákkistan.

G. Gripenstad (1956).

301 (L) 1. Mân diedáv uk'sa rabas lä Ja čábba gäl'lesálla, Man šärravuotta kruossas lä Ja gieresvuodas hoallá. Stuur ár'mo, Jubmel, dune lä, Att uk'sa rabas munji lä, Munji, munji, ai munji rabas lä.

2. Dat rabas lä färt almažii, Gutt ják'ká ármo bákkui, Gánagassai ja svái'nasii, Náv boan'dái gá ai häddjui. Stuur ár'mo, Jubmel, j.n.v.

3. De dal de dádna gáččatah, Áv'dál gá maŋet šad'dá, Ja kruossav, krávnáv duostudah, Maid Lånes-tid'dje vad'dá. Stuur ár'mo, Jubmel, j.n.v.

4. Gá nubben bielen čuož'žop mii, De lássis kruos-sav guodep. Iellema krávnáv oaz'žop mii, Jesusii giitov guod'dep. Stuur ár'mo, Jubmel, j.n.v.

*Lydia Baxter (1874?), J. E. Nyström (1875).
H. Grundström (1956).*

301 (N) 1. Mân dâvdan uvsä rappasin, Mi gäl'le-sálii doal'vo, Kristusa ruos'sa čiel'gasin Ain ár'bmo birra sár'dno. Du ár'bmo, Ibmil, stuoris lä: Lä uk'sa rabas munnje ge, Lä munnje ge, Lä rabas munnje ge.

2. Dat lä gal rabas ál'bmuidi, Gät ják'ket Härrä sádnái, Nu gáfái gá maid rig'gasii Ja juokke vekkii, fuol'kái. Du ár'bmo, Ibmil j.n.v.

3. Dän gáčča čada sáđiidat, Gá rappasin lä uk'sa, Gal Jesus ad'dá láchjinat Du ruvna ja du ruossa. Du ár'bmo, Ibmil j.n.v.

4. Gá bäsät váivis ädnamláš, Dan lās'ses ruossa guoddit, Mii oaz'žot ruvna almálaš Ja Härrä gudni gii'tit. Du ár'bmo, Ibmil j.n.v.

G. Gripenstad (1956).

302 (L) 1. Bák'te, cuov'kanih dal dän, Čiekká-dav du sisa mán. Čáce, varra gäl'giidii Váimostat ja rái'nidii Mu gáik suddois ja vigiis, Čäv-dii lága čadnasiis.

2. Gái'ka buorre bargoh mu Äh dah dievde lágav du. Juska vil mán čierudav, Iddja-bieive viggadav, Suddo duol'va dáb'raha; Aktuk dän dav vaskudah.

3. Ii lä mune vad'demus. Kruos'sa lä mu jaskatus; Ric'cot ánov bik'tasiid, Duste ármovad'dásiid. Va-rainat dal rái'nasin Basah nu ja viel'gadin.

4. Juok'ke báddä viesodiin Ja ai viimag jámediin, Gá mán amas ädnamii Gár'vitav dal jättemii: Bák'te, cuov'kanih dal dän, Čiekkádav du sisa mán.

*A. M. Toplady (1776), Betty Ehrenborg-Posse (1856).
H. Grundström (1955).*

302 (N) 1. Bák'ti, dän gi cuov'kanit, Jås dän mu dal čiegalit! Čácci, varra gäl'gaba Váimostat ja bassaba Mu dal eret suddostan, Lága vuos'tái väk'kinan.

2. Buoredagoin mán in fal Sátte däv'dit lágat gal. Vaiku maid mán dagalin, Ija báivi čirulin, Suddo vikki bis'sána, Du čada fal fas'kasa.

3. Ii lät mus gal ad'damuš. Rus'sii lä fal dár'vo mus; Stuurra álasvuodastan Bik'tasiid dus gár'jidan. Varainat mu rái'dne dän, Muđoi hävvanan gal mán.

4. Gá mán ain län ällimin Ja vel viimat jábmimin Ja gá amas ädnamii Gärgos län dal jät'támii, Bák'ti, dän gi cuov'kanit, Jås dän mu dal čiegalit.

G. Gripenstad (1955).

4. Jubmela ármo uk'sa rappasad'dá Juok' rievtes siellui, gutt val goalkot ja Rågát vai gálgiida ja čielgas šad'dá Dat ikkeve stuor snårre iellema.

Stina Andersson (1922). Israel Ruong (1956).

6. Játkko gâcem ja oai'bom (doarrom)

345 (L) 1. Gâzeh, rákkáleh, Dárrui russaleh. Gâč'čalid'dje gidot giellai, Gâ ii dunji boade miellai: Dale daggár lä. Gâzeh, rákkáleh!

2. Usto luoddaina Sâdnâ vájaldá; Boattá vana-kažža lágiin, Čuovga enj'gela ga hámiin, Vai du ážžuda Usto luoddaida.

3. Väráld-stuoime sin Sân lä njákkamin, Degâ gârmai sluokkudagain Váimut vuoččá čäv'ludagain, Jákkov gâd'demin Väráld-stuoime sin.

4. Siello, gâzeh dal, Aleh goas'seg val Dibde oážžev du gidotit, Ih väráldav du alotit; Dáš'se lä dat val. Siello, gâzeh dal!

5. Vuollo dâš'sána: Ruv'so ás'nana, Čáb'budagain ávvuhat'tá, Bas'telvuodain sárjastat'tá. Viimag ás'nana. Vuollo dâš'sána.

6. Lik'ko 1 bät'togis. Dat dal máddjedis, Uriagirjev dunji čállá, Degâ Joab čulástallá Har'mat mârâgis. Lik'ko 1 bät'togis.

7. Miides gud'ne lä? Sielo sâl'ga de, Jukkamus mi dâš'sá gâikát, Bârrâmus mi dâš'sá näl'got, Ii ge giev'rode. Miides gud'ne lä?

8. Ábe vuodusii Gáttu čiekkusii Degâ dah egyptalažžah. Men Jubmela jákkulažžah Sijá doai'vo ii Mana vuodusii.

9. Buorre ädnam, gâ, Nubben bielen'lä, Gâsi Härrá ál'mug raččá, Ábiid, miecciid čada gâč'čá, Josua doal'vo lä. Buorre ädnam, gâ.

10. Árbev anetah, Aleh skidarda, Jus val gâžáh, rákkáalah, Väráldii ih báttátala; Härráv doarredah. Árbev anetah.

11. Oaiboh, rákkáleh. Aleh hieite ge. Ruvva Kanaanat dâñ vuoináh, Krávnáv oážžoh, pálmav gávnah Ráfen ikkeve. Oaiboh, rákkáleh!

J. O. Wallin (1816). H. Grundström (1955).

345 (N) 1. Gâze rákkusiin Soattái válmasin. Gâč'čalád'dji biddjá giela, Mas it ane dâñ gal miela: Sân lä daggárin. Gâze rákkusiin.

2. Himoin váz'zila Sân ja njákkaha; Lakkan us'tibažža jienain, Čuovga enj'gela nai hámain, Du sâñ gâč'čala, Himoin váz'zila.

3. Máilmi slábmamin Gâit lä gáv'dnamin Gârbmaš gávvilis du váimut, Áppeâsko dudnje njoammot, Goargoin dievasin, Máilmi slábmamin.

4. Siello, gâze dal, Ale goas ge fal Šadda oážži, suddo fán'gan, Duššálaš dâñ máilmi mánnán Gutte gáttá gal. Siello, gâze dal.

5. Illo báttara: Ruv'so nâgiha, Čáb'budagainis du bät'tá, Biikainis du hávvádat'tá, Viimat gâlniha. Illo báttara.

6. Lik'ko bät'talas Lâ ja máddjavaš: Uriagirji dudnje čállá Ja gâ Joab cummástallá. Lâ nu gâd'devaš Lik'ko bät'talas.

7. Maggár gud'ni lä? Sillui mir'ku ge, Mi du gâikut gal ii čás'kat Ii ge gal'lit fal du nâlgát, Gâ lâť váz'zime. Maggár gud'ni lä?

6. De mǎn ai sidav váivev, Jesu, Du lákkái gier'dat jas'kadin. Gutt duina jábmá, duina viessu Ikkeven áigái sállugin. Ja ávos gáll'gih gadnjalah: Vuoin ávvo váives riegada.

*B. Schmöle (1715). J. Åström (1814).
P. Læstadius. B. Collinder (1944).*

365 (L) 1. Ak'tan dah mannaba sur'go ja ávvo, Miedoi ja vuostoi dah čuovudeba. Balvakis, šuok'kanis, báivádak, sávvo Ádnamláš láidon dah mǎl'suseba. Gáll'le ga lá Mul'do dale, Almen gis dáššá val sálugah läh.

2. Huop'pelis vuor'be ii diet'tu maid ál'gá, Sur'go dat dáivá ai gánagasav; Suollevis hár'ma ja váddja dat vál'dá Surotis váimov ja vuoi'janasav. Váives lá be Fárt gǎnnege, Almen ii váivástuva gǎk'tege.

3. Fábmo ja boan'dudak, vii'sudak, gud'ne, Ávvo ja varrudak nuorra jagii Áiviidisa dah bajedih gal ud'ni, Idet vas dáš'sánih degǎ sagii. Viimag vǎrǎld Dǎš'sánit galg', Al'melaš sálugvuot bissánit galg'.

4. Čábbámus ruvsoh dah ciesketih var'ga, Fiinámus gieddjekiin sǎl'ga lá dain; Nierra dat ruop'saha, vái'mo gis var'dá, Vuor'be dat čállagis mǎlsudiš ain. Bároh dah dal Duostudih gal, Al'melaš gádden gis loaz'že lá val.

5. Doai'vo gag riegada it vuorrádisvuodas, Ávvo ja varrudak váive čada, Häddjudak bádanit fámotis-vuodas, Gár'vunit čábbámus bik'tasiida. Bahudak lá Čiekkádime, Al'melaš čuovgas lá suor'ganime.

6. Ikkenis gǎk'te mu vuor'be dal manná, Jubmela sidoda mil'de manaš. Vǎrǎld vašotis ja doarredis dánna, Rusudis sǎlgas gǎr'maha lágáš. Jámažit lá Sur'go dale, Almen val ikkálaš sálugvuot lá.

T. Kingo (1681). T. Fogelqvist (1937). H. Grundström (1955).

365 (N) 1. Mǎraš ja illo ain vǎz'ziba ák'tan, Balvat' ja šuok'kasat lik'kumet čuvvut maŋ'ŋái. nal'de dat baddjánit nai. Gáll'li lá gal Gǎ muol'do dal, Áv'dogasvuotta mis almis lá fal.

2. Lik'ko lá vuokkosašlundut ja mǎivas, Mǎraš maid dáiváida gánagasa. Dáv'já maid rad'di vaik' hǎrvauguin divras Gǎk'čá gal moari ja givsádusa. Dább' mǎraštit Ja illodit, Almis fal mǎrašhaga mii gal lát.

3. Vál'di ja vii'sudat, máttulašvuotta, Gud'ni nai álbmuin gal gáib'idun lát, Gǎ nuorravuotta ja maid dǎrvašvuotta Gáit visut farga dal duššadun lát. Viimat gal lá Buot nákkame, Almis fal áv'dogasvuotta gáit lá.

4. Čábbámus ruvsot maid biikaid dább' gud'det, Ur'tasat háddjás lát mirkulažžat; Vái'bmo gal var'dá, mutt' nierat ain bullet, Sát'tumat dábbe lát ávdu-lažžat. Lát vahágis Dan ádnamis, Buoremus dǎr'vo lá almis fal mis.

5. Boattiba duskis min illo ja doai'vo, Váiválaš dǎrvašin šad'dame lá, Gǎfi nai oaz'žo dan buoremus gárvo, Häddjo maid nanosin čuož'zome lá. Lá bahálaš Nu nákkavaš, Al'bmi lá agálaš ja vǎgalaš.

6. Mǎ fal dat soai'tiba vuor'bi ja lik'ko, Ibmila dátto miel šad'duska dal. Nu gádašvuotta dat ad'dus maid mirku, Mǎil'bmi bar'gus bahávuoda fal. Lát mǎrrašis Dán ádnamis, Mutt' áv'dogassan mii lát almistis.

G. Gripenstad (1956).

5. Jås mu vái'bmo gäch'aluvvu Hädis, givsis, mår-rašis, Divte, att dat nan'nejuvvu Jeđ'dehusat oaz'žomis. Jås mån suoibon, gäigot giedat, Divte buorre, ládis Vuoiqat Juokke bäivi väkkehít, Árbmostat mu giev'rodit.

G. Gripenstad (1955).

396

(L) 1. Jesus, dân mu ávvo stuorre, Dân läh gáik mu jaskatus, Báikko lä mu váimon buorre, Ár'mo sielon sávatus. Boade, Jesus, mu lusa, Doalvo mu alme sisa.

2. Jesus, viekket vai mån álgáv Gáik mu bargoid du naman, De mån likkov adnet galgav Ja gáik hieł'tet du naman. Boade, Jesus, mu lusa, Doalvo mu alme sisa.

3. Vaddeh vai mu uššolmasah, Bágoh, bargoh ak'tan ai Dunji árruh lii'kogasah, Ávkev oazžov ikkevai. Boade, Jesus, mu lusa, Doalvo mu alme sisa.

4. Gå mån galgav mannat oad'dát, Dân mu, Jesus, vár'jale. Ja gå vast mån galgav gáč'cát, Jesus, ármuin čuovvole. Boade, Jesus, mu lusa, Doalvo mu alme sisa.

5. Jesus, gå mån jábmet galgav, Jasket mu ja viekkete; Vaddeh, Jesus, munji bálkáv Ármot iežat almesne. Boade, Jesus, mu lusa, Doalvo mu alme sisa.

Dábdák duskalaš (1686). J. Arrhenius (1691).
P. Holmbom, Johan Ranberg (1956).

396

(N) 1. Jesus, dân mu illo stuorra, Jeđ'dehus ja ráfi mu, Dân mu lusa boattit suova Sániin, suottas jienain du. Läge, Jesus, muina dân, Divt', att lusat bázán mån.

2. Jesus, divte mu dal ál'git Visut bargoid namastat, Vai mån galgan likko adnit, Loappahit maid ár-bmoinat. Läge, Jesus, muina dân, Divt', att lusat bázán mån.

3. Jur'dagat ja juokke sádni Mielat miel'de lek-kuset. Adde daggáriid, mat munnje Agálažžat ávkohit. Läge, Jesus, muina dân, Divt', att lusat bázán mån.

4. Gå mån manan oadástallat, Vár'jal mu, á Jesusan. Gå mån galgan gáč'cástallat, Namat iloin giit'talan. Läge, Jesus, muina dân, Divt', att lusat bázán mån.

5. Gå mån loappahan mu áigi, Divte ráfái nákkat mu. Báttus dat du mielat miel'de, Jås fal šaddan mánnán du. Läge, Jesus, muina dân, Divt', att lusat bázán mån.

G. Gripenstad (1955).

396

(S) 1. Jesu, leah muv ájneh ávuó, Jiel'eme jih jaskedes. Boadieh bágujne muv goaj-guo, Viene buórie, ármuges. Boadieh, Jesu, guöss'ene, Árruoh die muv goad'esne.

2. Jesu, váddieh, atte álgáb Bârguob muv duv nymmesne, Die má viššeb ill'edh bálgáb Fiertén ájgien lákkujne. Boadieh, Jesu, guöss'ene, Árruoh die muv goad'esne.

3. Gájkh muv áššuołmassh jih báguoh Lögs duv sijt'emen miedie. Váddieh, atte oleh dârjuob Mâjd' muv ávkien cággie lea. Boadieh, Jesu, guöss'ene, Árruoh die muv goad'esne.

3. Die sijteb buõrie bârgujne Jih mãdduos mielijne Duv ármuob váld'edh dadneste Fiert'n biejjien ávune.

4. Die manne seadduosvuodijne Duv goajguo bá-dereb, Jih vuardáb čargesvuodijne Duv ármuon ár'edeb.

G. Hasselbrink (1956).

421(L)

1. Hievedum dân gutt bájah Dál mijáv baddjánit Ja mijá baddjel rájah Dáv ármobieivev vit; Dav bieivev, mi gag vásset Gá dat mi vássám lá; Vai áp dal lulu mas'set Dan divras áigeve ge.

2. Vai liime ájátallat Man divras áige lá Ja duodas viggadallat Man gukkev bieive lá, Vai ii gul suddo mui'to Mijá nal guoddeta, Ja ii gen oamedáb'do Iekkedis gáigota.

3. Dan hájos guoi'másimme Dal viekkev mārātīt, Āp dāššā allasimme Vuolov val āžžudit, Āp dāššā bāgov diettet Men dan mild vājaldit, De l kristalaž-žat iellet, De l riek'ta dievnahit.

4. Ja sálug lá ja šad'dá Dat dievnár ják'kogis, Gási su Hār'rá vad'dá Su bálkáv áigenis. Dav ávov oaz'žu sán, mav li čal'me vuoi'nám lá; Al'melaš Hār'rá vuoin dav Sunji gárvetam lá.

5. Vai luluh middjii vad'det Fámov ja sidodav Du riikav vuostak mād'det Ja du njuol'gudagav. De sidah mārātallat Middjii gáik ieččádiid. Vai liime ájátallat Náv agev vājaldit.

J. O. Wallin (1812). H. Grundström (1955).

421(N)

1. Dal, Hār'rá, dudnje gii'to, Att gác'cát dārvašin, Du árbmostat dal guovso Lā ittán čuov'gasiin, Gá bái'vi mi lá vássán, Lā dat nai oanehaš. Nu šad'dus ár'vádussan Dat áige nákkavaš.

2. Ā, att mii álu dár'kut, Maid Ibmil gái'bida, Ja duodalažžat bar'gut Ain loap'pai állima, Vai sud'do ii dābb' mätte Min váimo guod'dalit, Gá ákket lá, gá sátte Ii ák'tag' doaimahit.

3. Min gāfis lagamužža Mii gal'gat vākkehit, Iečča-met buoremusa Āt álu āžžudit. Min Hār'rá dátto diettit Ja čuovvot bálkuma Lā ristalaž'žan lákkit Ja mánnan Ibmila.

4. Gá boattá Lānistād'dji, Dat lá gal áv'dogas, Gi lá su bál'valād'dji Ja bargos doaimalaš. Sān oaz'žo oasi illui, Maid oai'dnán čal'bmi ii, Mutt' Hār'rá almi vissui Gāit rákkat mánáidi.

5. Dān middjii suova vuoi'mát Ja áskulašvuoda Du vál'degāddi áccat Ja vānhurskisvuoda. Dān árb-mos addát lāhjiid, Maid dābbe dārbahit. Vuoi, att mii ijaid, beiviid Dan ala jurdašit.

G. Gripenstad (1956).

425(L)

1. Du Jubmel, almen Áč'čám, Mu vái'mo hieveda, Ja vuollesikt du gii'tá, Gutt gázáh baddjel mu. Dān lāh mu ármo čada Dan ijan vár'lalam Ja lānestam gáik vādást Sielov ja rubma-hav.

2. Ā Jubmel, almen Áč'čám, Mān ud'ni rāgāv du: Mu lāi'dih iežat dābiin, Du sidot šad'dus muin'. Viekket vai mān iv guodeh Dav riektes gāinov du, Att du iv goas'seg biette, Dān gutt ih biette mu.

8. Lät suoddjin mis Maid näl'gomis Ja soadis, rät'todávdas. Nu rig'gása Gå váiváša Dån väkktet eret bahás.

9. Dån ädnamii Ja gáv'pugii Dal adde návvo, árbmo, Att vuok'kasit Ja njuol'gadit Das dån nai oazžot máino.

10. Divt' jákkoin min Bargadeddiin Dus oaz'žot siv'dnádusat. Gå loak'tán lät Dább' bar'gumet, Min čoagge viesoidasat.

G. Gripenstad (1955).

Iekket / Äkktet

434(L) 1. De bieiv'e mi dal vássám lä Ii goas'seg baddjána, Ja iekket juo dal boattám lä, Ja šiev'njet lakkana.

2. Men dune, Här'rá, almenat Lä čuov'ga ikkevai. Mu áiv'ge čuož'žu rádenat, Dån gázáh ijan ai.

3. Du gát'tui dan diet áskeldav, Gå báiváš vuollána. Ja ávuin vasti čuož'želav, Gå guovsoi baddjána.

4. Valla jus gáččotuvav mán Dan ijan jábmemii, De vissa doal'vot galgah dån Mu sielov iellemii.

J. F. Herzog (báiken 1680). C. F. Neander (1766?). J. O. Wallén (1814). G. E. Rhen, H. Grundström (1956).

434(N) 1. Vel ák'ta báiv'i vássán lä, Ja báiváš luoi'táda. Lä iddja farga boattime, Ráfiinis lakkana.

2. Mutt' dån lät ák'ta, Här'rámet, Ja middjii árb-mulaš. Min báivit ja min ijat lät Du háldos agálaš.

3. Dal dárvalažžan bissánan, Gå báiváš vuollána. Du ilulažžan gii'talan, Gå guovso baddjána.

4. Jås jábmin gáč'čo ija dan Mu eret ädnamis, Du iežat lán, á Ibmilan, Állimis, jábmimis.

G. Gripenstad (1955).

434(S) 1. Die biejjie vitt'h lea váseme; Ij boadieh boastude, Jih urre jijjeb räff'ijne Jubm'ele sædd'ije.

2. Ih dadne oarieh, Jubm'ele, Ih dadne málseneh. Die mijjen gájke bejj'ijde Čáleme dadne leah.

3. Duv suaján manne bádereb, Guh biejjie luajtede. Ávuste ármuobdh hiev'ledeb, Guh vitt'h lea jajteme.

4. Lea dáde jije min'emes Muv vájvien vággesne, Die lea muv mielen jaskedes, Att' gáčcáb álm'esne.

G. Hasselbrink (1956).

438(L) 1. De šarra báiváš vuollána Ja iddja var'ga boattá; Men, ármobáiváš, baddjánah, Gå šiev'njet bal'degoattá. Ároh mijáin, Här'rá Jesu.

2. Dån máttáh mijáv viekketit, Gå gáč'čala bahákis, Ja ármos mijáv vár'jalit Gáik hahás ja vahágis. Ároh mijáin, Här'rá Jesu.

3. Du namav mii dal čuorvudip Náv ávon gá ai niedan, Ja du nala mii áskeldip: Mii jas'ka láp du giedan. Ároh mijáin, Här'rá Jesu.

4. De bájah mijáv njálgukit Dan ijan mát'tet oadet Ja ávuin idet gáč'cájit Ja bieive čuov'gai boattet. Ároh mijáin, Här'rá Jesu.

5. De middja sittap bajedit Du lusa váimov dárvin Ja agev al'mái ražadit Gáik váimuin ja gáik sieluin. Ároh mijáin, Här'rá Jesu.

H. Christenson Sthen (báiken 1591). J. O. Wallén (1814). G. E. Rhen, H. Grundström (1956).

3. In sätte gal lakkat dan gáiti, Mutt' väkkes, att giit'alan mán. Ii iežá gá rákkistit sätte Ja ibmašiid čájehit sán. In sätte gal lakkat dan gáiti, Mutt' väkkes, att giit'alan mán.

G. Gripenstad (1955).

460 (S) 1. Ib máttieh gájkh vaddeseh röknehd, Máj'd' ožžeme Jubmielistie. Guh ár'eden gaččeme suólnie Leah čább'ene giigiemienie. Ib máttieh gájkh vaddeseh röknehd, Máj'd' oččeme Jubmielistie.

2. Leah jenj'eh guh álmien gájkh nástieh, Ij lakkuo, ij nymme daj leah. Daj čuovge guh næst'ij lea čielges Áj čäpp'emes šievnjiedisnie. Leah jenj'eh guh álmien gájkh nástieh, Ij lakkuo, ij nymme daj leah.

3. Ib máttieh gájkh vaddeseh röknehd, Men giit'edh die máttáb vielie Daj iecc'emen vaddesij ávdest', Máj'd' ožžeme Jubmielistie. Ib máttieh gájkh vaddeseh röknehd, Men giit'edh die máttáb vielie.

G. Hasselbrink (1956).

2. Ádä jage áigen

462 (L) 1. Ain vil jakke middjii guod'dá Ádä bieviid askenis. Juogu ak'ta jala moad'da, Dah läh gáikah Jubmelis. Šad'dák balvos? jielakis? Diettá Jubmel ár'mogis.

3. Härrá ár'mo bieive čuovgan Bái'tá middjii gáikaida, Bái'tá härlugit dan juovsan Maid sán biejai balvaida. Jutt sán adná muitonis Maid sán biejai littonis.

5. Boat'te huk'so ii lássoda, Guodáv huvsov Jubmeli. Čivgaid goas'kema mārāta, Lilljaid här'vás bik'tasii. Ii gus galga mārātīt Iežas lānestuvvumiid?

8. Härrá nala dārvustalav Viessomin ja jábmemin, De mán jas'ka vuoiqastalav Ávo sin gā surgo sin. Su nala mán vuododav Sálugvuoda huodnahav.

S. J. Hedborn (1812), H. Grundström (1956).

462 (N) 1. Ádä jakki dālvuhallá Állo beiviid ái'dnusii, Maid min Här'rā addástallá Dáttos miel'de middjiidi. Mii dain bal've, čielgaha? Dat lä diedos Ibmila.

3. Bái'vi čuovgain biđ'gejuvvu Härrá ár'bmo šäl'gadin. Dat maid dāvgis māl'sujuvvu, Mi lä balvain šäl'gomin. Mii lät gal su muitostis Ja su ár'bmo-littostis.

5. Boat'ti áigi visut fuolaid Sīdan ad'dit Ibmilii: Bieb'má goas'kima nai čivgaid Sān ja lillja gār'vohii. Vajáldut'tá gā sán mu? Ii, sán mui'tá mánáid su.

8. Här'rāi luot'tit sáttán dārvos Ilos ja maid mār-rašiin. Sān lä munnje juokke bāddos Nana lad'nin bissomin. Sān lä bák'ti vuomálaš: Lān su suojis dār-vulaš.

G. Gripenstad (1956).

3. Jage áigeh

Gida

472 (L) 1. Gā gidabāiváš idedis Jesus ijas ja šievnjedis Manai ádä iellemii. Dan diet lä agev vārāldin: Gida lä dālve manjelin Ai vuoi'ha-nasa riikan.

478(S) 1. Lea čakčen juöskie boademe, D'lie buoldeh vyskede; Lea giesien lust'e godeme, Jih blämmáh hukkeneh.

2. Vitt'h dälviebiegge šuokkete: D'lie bualná jiel'eme. Men akteb dájráb urreje: Ij mälseñh goass'lege.

3. Ikk'e máj' laste vyskede, Jis buölnieh gieregeh, Jubm'elen ármug's syjtede Ij goass'eg' mälseñeh.

4. Guh hierviesvuode nákkeme, Die annje doajvuo lea: Jiel'emen sárníe boademe Lea Betlehemistie.

5. Die muoreb dájráb frisk'ene Jám'emen rijkesne. Golgátán nálnie gruaneše Ikk'uvesvuodesne.

6. Guh gráveste lea jiel'eme, Ij jámieh goass'lege. Jesus lea gijrebe vâddeme Čoack'emes dälv'esne.

G. Hasselbrink (1956).

Dál've

480(L) 1. De ädnam, jáv're härlugit Du, mijá Áčče, ibmahiid Dal iddja-bieive giet'tuh. Du juol'geduvda ädnam lä, Váiku dat gal'mám, buol'nam lä Ja gieddjekái'ge vássám.

2. Dat bargoáiges gár'gam lä Ja härvas ieriid bieddjam lä, Gák Jubmeli lä lii'kum. De sabbat-ráfen vuoinasta Ja jákkogassan vuordesta Dav boat'te bargoáigev.

3. Dán, jages jakkái ár'mogis, Ádâ gidai ham lib'bogis Dav divras gárnev vuor'kih. Dat viessu šiev'njis hávdenis; Du báiváš rássu šiev'njedis Vast ádâ iellemii dav.

4. Du bivtas, Här'rá, viel'gaha: Du al'me nástiis čuov'gaha, Ja guovsakisah buollih. Ii dune ak'tag šiev'njet lä, Dán mijá juolgii čuovgas läh, Mi mijáv ijan doal'vu.

5. De mijáv čuov'gih báguinat, Vai mii äp lulu gäinostat Dan ädnamin čáddjánít. Ja doalvoh viimag šiev'njedis Kristusa jákkon jábmemis Mijáv du čuov'gis rii'kai.

Z. Topelius (1880). H. Grundström (1956).

480(N) 1. Vel ädnan, jáv'ri här'vásit Dan čoas'-kin áigi ibmašiid, Á Ibmil, gii'talába. Vaik' ruškuda ja sevnjuda, Gáit muitát dán min äd-nama Gá gässeáigi čábba.

2. Lä ädnan guod'dán šaddoidis Ja gár'gan lä dal bargostis; De här'vás čija nuollá. Dat bassi ráfi náv-daša Ja gululaž'žan vuoinada Ja bar'ganáigi vuor'dá.

3. Dán jaxis jakkái árbmulaš Vel sástát gidđii boat'tevaš, Maid gal'bma muotta gák'čá. Gal siebman állá hávdistis, Dán farga váldát gák'časis; Du báiváš dan dal bák'tá.

4. Lä čuovgas gal du bivtasin: Dat guovsakas lä buollimin, Ja čiel'ga nástit ál'lo. Ii dus lát sáv'dnjat, Här'rámet, Min julgiid čuovgas dán nai lát, Mi ijas min dal doal'vo.

5. Min čuv'ge, Här'rá, sániinat, Att mii ät gáida gäinostat Ädnama sáv'dnjatvuttii. Min viežža nam-mii Kristusa Dás márašlágis jábmima Du almi här'vávuttii.

G. Gripenstad (1956).

4. Giedah dābb' gál'gahih, Čalmážah ram'kih, Bak'simah ruop'sahih, Ruop'sahih, cam'kih: »Nás'te Betlehema Ieriida ii doalvo.» Mánáh ja ráinarah Čuovvuh du dás'te, Guoi'teje nás'te. :;

V. Rydberg (1891). H. Grundström (1955).

517 (N) 1. Báite dān šárradit Ádnamis, mēras, Nás'ti, mi baddjánit Cak'kehun Härrás. Nás'ti Betlehemis Lā lái'destād'dji mis, Mánát ja báimanat Mielas du čuvvut, Nás'ti, mi šālgot. :;

2. Judea sāv'dnjadis, Sāv'dnjadis Sion, Guk'kin vel oar'jelis Jád'dá Orion. Báiman, gi nákkasta, Máná, gi oadaša, Gác'caba imašlaš En'geliid goaras, Gáč'caba báit'evaš Nás'ti nai nuortas.

3. Vul'get sii māl'gadis Edena ráddjái: Nás'ti Betlehemis Oappista māk'kái Čada daid ádnamláš Ás'tagiid, báddiid, Att ják'set almálaš Edena áidiid. :;

4. Giedaid dābb' gāigohit, Bak'samat sabmet, Sabmet ja cummistit, Sin buorástat'tet: »Nás'ti Betlehemis Lā lái'destād'dji mis.» Mánát ja báimanat Mielas du čuvvut, Nás'ti, mi šālgot. :;

G. Gripenstad (1956).

518 (L) 1. Čáb'be lat'te al'me lä. Ávon vuoi'net čal'me lä, Gāk dah gāl'le-násteh gáč'čih, Middjii báit'emiina cāceih, Alme guov'lui siei'velih. :;

2. Jāv'laija bále lii. De akt nás'te baddjánii, Mi lii gáikais čuov'gadumos, Almeasen šárradumos Degā báiváš nástiigum. :;

3. Dattag nás'te čábbemus Buk'tá ságav buoremus: Riegádam lá judariida Nāvgā gái'ka ál'mugiida Gānāgis; nāv Čálug lii. :;

4. Lullelánda vii'sásah Miecee čada jálusah Bättin gānāgasav vuoi'net, Sunji vāroidisa guod'det, Gutt lii ážžak riegádam. :;

7. Dattag nás'te lib'bogis Šuonjat Härrá huodnahis. Dat lä Härrá bákko divras, Middjii doarjotid'djen gievrás, Mi galg' al'mái dālvudit. :;

N. F. S. Grundtvig (1815). S. Cavallin (1873). H. Grundström (1955).

518 (N) 1. Čábbis alit al'bmi lä, Háv'ski dasa gáč'čat lä, Mā dat šel'ges nāstit báit'tet, Mā dat mād'djāit ja sevvēt Almi guv'lui bajás min. :;

2. Juov'laija baddjánii Nás'ti dāv'le almiide, Mi hui čuov'gat läi ja šāl'gat Ja läi čábbis ál'bmui gáč'čat. Ábba almi čuv'gii dat. :;

3. Cel'kujuvvun dāv'le läi, Goas dát nás'ti baddjánáš, De buot ál'bmuid lānistād'dji, Buokkaid gānagas ja bās'ti Gal'gá dalle riegádet. :;

4. Nás'ti vii'sáid oappistii Jesus lusa Kananii. Min maid oappis čuv'ges nás'ti, Gā dan čuovvot, de mii boattit Jesus lusa ällimii. :;

7. Dat min čuv'ges nás'ti mi Boastu gei'dnui oappis ii, Lā min Ibmil bassi sādni, Maid min áv'diij bijai Bár'dni, Vai dat al'bmái oappis min. :;

Gir'kosál'bmagtr'ji (1956).

519 (L) 1. Jesus mu ávdās jámetum lä: Rabatum čal'miid, Härrá, vaddeh! Vai sán mu čuov'dá, vārodi sán ležas, ja dan diet luovas läv mán.

2. Á gieresvuotta, sādnes, oavdos! Ii guttig iecce nāvgā Jesus. Lānestum, sálug läv ikkevai. Sidav du iec'cet váimos mán ai.

2. Dát máil'bmi duš'sá goargoinis Ja himoinis gal eret. Gáit Här'rá gal'gá nákkamis Su iežáid dalle rátt'tet. Jábmimis lá li vál'de ge Su vál'ljejuvvun vekkii.

3. In duvhlit báivi állima Dan áigi mǎrrašiigu. Mǎn heti guodǎn dǎvvira, Gǎ nákká állin manno. Mu čuoŋvo fal, Maid áskos dal Lǎn njuol'gat, buori dakkan.

4. Dǎn máilmi rudaid, dǎvviriid Mǎn in das mielǎn oazžu. Mutt' att lǎn sik'kun gadnjaliid Ja guodǎn máilmi goargo, Att šuokkášin Ja ánušin Mu vašulažžaid ávdas.

7. Áv'dal gǎ iddja lakkana Ja mǎn maid manan nákkat, Mǎn čoaggǎn daggár dǎvvira, Mi bisso agǎlažžat. Mǎn ázan dus Att namma mus Állima girjis čuož'žo.

8. Mutt', Jesus, gǎ ain váddjulan, Mu divte árbrmut mái'stit, Vel gǎ lǎn ákktetbáddostan, Áv'dogas doaivo buk'tit. Mus láge dǎn. De álǎn mǎn, Ja jábmin lá mu vuoi'to.

G. Gripenstad (1955).

555

(L) 1. Gǎ, Jesus, das'te vuolgáv mǎn Ja luoitáv vuoiŋatagav, Mu ráfiin vuol'get bájah dǎn Ja hiei'tet mannulagav. Mu rumai hávden vuoiŋada, Dasik dat bajásčuož'žela Här'lugin daga-tuvvum.

2. Dǎššetisvuodav nuoladav; Dav ádnamií mǎn vaddáv. Stuor sálugvuottai gár'vunav, Mas' oasálažžan šaddav. Iellema krǎv'nǎ dǎbben lá, Mi mune ár'beoassen lá, Mav Hǎrrǎ giedas oazžov.

3. Akt mǎr're mǎras boadáv mǎn Dan rievtes ávvo-gáddái. Mu vuoi'ŋanisav duostoh dǎn, Gǎ biejatuvav háv'dái. Šievnjedis boadáv čuoŋ'gasii, Váives Jub-mela huodnahii, Ráfetisvuodas ráfái.

4. Mu goatte mi lá gaikotum Galg' dǎbbe ciegi-tuvvat. Akt paradis lá gárvetum; Galg' munji vadde-tuvvat. Mu čalmeh gal'gih rappasit, Mǎn galgav vuoi'net čiel'gasit Ja dǎb'dát álleslákkái.

7. Dǎn, jábmem, ái've buorak lǎh Daida mah lǎnes-tuvvih, Men dǎn ai ái've biččak lǎh Daida mah čǎd-djǎnuvvih. Mah hájoh lǎh dah bádanii, Mah boandáh lǎh dah háddjunih; Jutt jábmem mǎl'su gǎi'ka.

8. Á dǎn gutt Lǎnestid'dje lǎh, Dan iellemii mu doalvoh, Mi almen Áččát lunne lá Ja masi dǎn mu gǎččoh. Mu dibdeh állit mannamav, Vai mǎn du lusa baddjǎnav Ja sálugiigum básav.

M. G. de la Gardie (b. 1694), P. Högström, H. Grundström (1955).

555

(N) 1. Á Jesus, gǎ dás árrǎnan Ja galgan hǎg'gan ad'dit, Gǎččalanáigi loappa-han, Du lusa oazžon báccit. Mu rumaš jámulazžan lá, Mutt' jábmemáttomin gǎit ge Ja šǎrradin dat čuož'žil.

2. Nákkavašvuoda nuoladan Ja básan sud'dobád-diin. Áv'dogasvuoda gár'vudan, Gǎ mǎn lǎn dǎbbe bad-djin. Állima ruv'dna válmas lá, Maid mǎn lǎn Hǎrrás oazžome Ja mus lá gǎi'biduvvun.

3. Dal goalkes illogád'dǎsan Mǎn básan biegi'gás mǎras. Mu rumaš vál'lá hávdistan. Mutt' vuoi'gña gǎččá Hǎrrás. Sǎv'dnjadis básan čuoŋ'gasii Ja gǎfis val'ljogasvuttii Ja mǎrrašis du illui.

572(L) 1. Dån, vuobme, galgah áppatit Gå lastah čavčan buolnadit: Gal buoreb gida boattá, Gå mǎnnǎ galgav bácciidit Ja oavdos-lákkái ruoniidit Ikkeven áige giesen.

2. Dån, láddáš, galgah áppatit, Att mǎn ai galgav russalit Gukkálaš lán'dai jǎt'tát. Gå dábbe garra dál've lá, De dábbe cábba giesse lá: Mǎn dǎkkǎ áččadavva.

3. Dån, bieiveláddáš, áppatah Maid Här'rá munji gárveta, Gå almeasen girdáh. Du iek'tu skoade čie-gadii, Dån ud'ni skoades háletih: Mu siello sǎjiid oaz'žu.

4. Á Jesu Krist, gutt čuož'želih Iellemii mav dån vad'delih Jǎr'bǎ vǎráldii viides, Dal vaddeh munji hággastat, Vai luluv ruvva ármostat Mu bássášbieivev vuor'det.

A. G. Oehlenschläger (1813). H. F. Lundberg (1889).
H. Grundström (1955).

572(N) 1. Dån, mǎc'ci, gǎl'dnat oappat mu Gå čak'čat fis'kes lastat du: Fas buoret gidđa boattá. Mu muorra čáb'bat runuda Ja čiednjalis su ruot'tasa Agálaš gǎsis dakká.

2. Dån láddiid doak'ki ilulaš, Mu oappat gád'dái gukkilmas Att ilomielain vuolgán. Gå dáb' lá dál'vi jieñainis, Dás bárgas, garra čoaš'kimis Mǎn paradisií manan.

3. Dån báiveláddáš soajálaš Mu oappat oasi ál-mušlaš, Gå allagassii girdát. Dån ik'te leddjet skoadistat, Juo ád'ne njuv'det fǎñ'gilat. Mu siello soajái-duvvá.

4. Gå, Jesus, hávdis čuož'žilit, Állima middjii ádas-tit Ja ábba máil'bmái ad'det. Dal munnje adde álli-mat, Gå nákká gukkesbǎr'jadat, Mu bássášbǎivi vuor'dit.

G. Gripenstad (1955).

572(S) 1. Lǎr'h manneb buolnedh ávune, Guh dadne, buolde, čakčege. Boadá buor'lebe gijre. Vitt'h čoažžuob gruones muorene Ikk'uvesvuoden rijkesne, Goass' giesie lea muv bijre.

2. Lǎr'h manneb vuolg'edh, láddeže, Guh dadne ávuos mielijne Die ammes gædd'ij vöst'e. Goass' dásnie dálvien jieñe lea, Lea duösne Párádijesne Ikk'uves giesien lust'e.

3. Lǎr'h manneb, biejjielábluke, Máb doajvuotame Jubm'ele, Guh hál'eth vuöstie álmien. Jáktán duv gǎpčes garre lij, Dán-bien duv skurjie cuopkenij. Die soajáh šiddieh munnjen.

4. Dadne, gie vidn'ih jám'emeb, Gráveste gödd'ih jiel'emeb, Dájráh máb sealuo sǎjtá. Ármuge Leah muv bijj'elen, Die gukkiesbiejjien minñ'elen Muv poask'-árlede jǎjtá.

G. Hasselbrink (1956).

574(L) 1. Mǎn diedáv hui njálga nakkárav, Mi rubmahav varrásmut'tá. Gal jábmem dat vál'dá rubmahav Ja dǎš'šidit dav gal mát'tá. Men siello lá vuorkán Jubmelin Ja márráhis vajál-dut'tá.

2. Mǎn diedáv ai iekketbáddážav Ja áččadav duolli dalli, Gå gǎinov mǎn váiban vǎzzažav Ja bieiv'e lá lássát galle. Mǎn viellitit sidav iekkedis Ja oad'dát gǎ Jubmel sál'li.

587 (L) 1. Gâc'cájit! dal jiedna čuoddjá, Mi alvos fámulažžat ruoddjá Ja gul'lu háv-dii vuodoida. Gâc'cájit ja čuož'želit dal! Dii nagerdid'djeh, gul'dalit dal, Dii gudih hávdiin oadebet. Jubmela jiedna lä, Jutt iddja ii das lä; Biei've boattá, Dat mañemus, Dat stuoramus, Dat stuorra bie'i've mit'temus.

2. Ädnam, almeh doargestaččih, Ja äñ'gelah dah säivudaččih; Sãn boattá, Bár'ne almaža. Ädnam rap-pas, váreh gač'čih, Ja årromsajiistisa gâč'čih Adama mánáh čákkaniit. Ávvuhih, čierudih: Bálkáv sii ážžu-dih, Gák läh dakkam. Ják'kogisah, Häi'tanisah Sii ážžudih bargoistisa.

3. Boattemistat ávvudalav, Du luoddaida gâ láidâs-talav Sâjâtum sur'gobál'gá nan. Váz'zemsoabbev málsoh pâl'man Ja vâjasvuoliid ávvosál'man: Jutt ávuin háv'dám gâččadav. Gâ mánna vái'bam läv, Oanekav oadám läv Dan šiev'njedin, Dãn mu báv'táh, Munji buvtáh Dav oasev maid dãn gárvetah.

V. 1 F. G. Klopstock (b. 1800). J. O. Wallin (1816).
N. J. Sundelin. H. Grundström (1955).

587 (N) 1. Gâc'cájekket! gâč'čo jiedna, Mi ák'te vuomálaž'žan čuoddjá Ja gul'lu háv-diid sis'kelii. Gâc'cájekket čuož'žilekket, Dii gudet vajáldut'tebettet Din váivi jábmin nakkárii. Ibmiil lä čuor'vome, Gâ iddja nákkán lä, Bâi'vi boattá, Dat mañimus, Dat stuorimus Su dáttoš miel'de čuv'gudus.

2. Ädnan, mârri, al'bmi lik'ket, Ja eñ'gelat maid vulus njeddjet; Lâ Álbmuid Bár'dni boattime. Várit gač'čet stuorra hoappoin, Ja Adam mánát baloin, doaivoin Lât truvnos birra čâg'lgume. Illodit, čirrut

sii, Sãn ärot goab'belii Nu gâ báiman. Áv'dogasat Lât hur'skásat, Mutt' bahát ballet duomostat.

3. Jesus, stuorra háivát muitán, Du luoddaid miel'de gâ mán vázzán Daid bii'ka-lánjaid duol'b-mamin. Lánjât šad'det dalle pâl'bman Ja márašlávla illosál'bman: Lãn iloin háv'dán gâč'čamin. Gâ maññil váiviidan Lãn nákkán hávdistan Ráfálažžat, Dãn báv'tát nu Láddásit mu, Vai agálažžat gâččan du.

G. Gripenstad (1955).

591 (L) 1. Akt čákkalvis biejatam lä allagasan Dan al'melaš ädnama gánagasas, Att boattá sãn äñ'geliigum bajeldasan, Gâ juokká fárt almaži njuo'lgudagas. De ják'kogisah Läh sálugisah Men vuorbetimeh jubmelhäi'tanisah.

2. Á Jesu, vai luluh dãn jákkov lasetit, Att gâr'gu-sah agev mii áruliime, Att mii liime kráv'náme áimon anetit Ja ármostat agev mii viesuliime. Á giedainat dal Dãn lái'distah val, De al'melaš ädnami jâvsátip gal.

Dáluš nordalaš lávlutis. Dárrui prentitum 1718.
H. Grundström (1956).

591 (N) 1. Lâ almálaš Gánagas mârriidan báddo, Gâ čoaggálmás šad'dá vel allagagasas. Su ális lä duhát nai eñ'geliid joav'ko, Ja ad'dá sãn álbmu su njul'gudagas. Dal vánhur'skásat Lât áv'dogasat, Mutt' surohämet lät gal likkohaga.

2. Vuoi, árbmulaš Jesus, mis ásko dal lasit, Att válmasin, gâccimin bissot mii dal, Att ällima ruvna ät galga mii mas'sit, Ät galga ge ärránit árbmostat fal. Min Lãnistäd'dji Ja Árbmihäd'dji Lât almálaš ädnami dâlvudäd'dji.

G. Gripenstad (1956).

Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Bárnje	144S:6	Árnotah, Kristus, mijáv Ármov mii áccáp, Bájah boattet	50L:3 154L:4
Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Čielgsvuode....	144S:2	Áv'dogasat lát, guđet... Áv'dogas dat, gutte...	577N:1 45N:8
Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Eah	144S:4	Áv'dogas dán, gi	582N:1
Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Galgebe	144S:1	Áv'dogas gii iežas	400N:10
Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Leah	144S:5	Ávudh Áččien ieccie- misnie	513S:4 513L:4
Álm'esne, bijj'en' álm'- esne, Man	144S:3	Ávvuheh dal, unna....	513L:4
Almes akt äñ'gel boat- tám lii	63L:1	Bágut dábđástit sidav.	425L:5
Alme ádnamii ih gal....	265L:4	Baháid ja buriid	420N:2
Almis, almis, su almistis Áv'dogasvuotta	144N:5	Bahái ja buorii baddje- lii	420L:2
Almis, almis, su almistis Lá basiid	144N:3	Báite dán šárradit....	517N:1
Almis, almis, su almistis Lá Ibmlil	144N:1	Bájah áiles vájaldusat.	392L:2
Almis, almis, su almistis Lá viesso	144N:6	Bájah lámpo oalljov....	426L:5
Almis, almis, su almistis Lá viesso	144N:2	Bájah mijáv Juok'ke- hažžav	431L:10
Almis, almis, su almistis Lá viesso	144N:4	Bájah sunnuv du bala- diin	233L:4
Almi vuos'tá maid....	549N:2	Bákko ikkálaš	414L:1
Anáh gus dán oamedáb- dáv	92L:5	Bákko jubmelaš	414L:6
Anát gá dán, álmuš....	92N:5	Bák'te, cuov'kanih	302L:1
Anetah mijáv bágonat .	175L:4	Bák'ti, dán gi	302N:1
Árbes čanatum Sud'do- dit mii	154L:5	Bár'ne 1 dan bieiven....	63L:2
Árbev anetah	345L:10	Bassi, bassi, bassi! Allat	4N:3
Ár'bi buoremus	345N:10	Bassi, bassi, bassi áv'- dogasat	4N:2
Árbmo mii ádnót	154N:4	Bassi, bassi, bassi Hár'- rá	4N:1
Árbmo vuoiimi dalle	188N:4	Bassi, bassi, bassi, Hár'- rá Ibmlämet	4N:4
Ármo fábmó dábđátuv- vá	188L:4	Bassivuoig'ga lá mu	136N:1
		Bázieh muv goajguo	447S:1
		Bevdiinis sán nanus....	188N:3
		Biejeđ duv vijries soajáh	451S:1

Bievdenis mii jaskatuv- vap	188L:3	Bässáslib'bame Kristus lá	104L:4
Boadeh dal sisa gullat..	210L:3	Cel'kujuvvun däv'le lái	518N:3
Boadeh, á Ailes Vuoi'g- anis	134L:1	Čábbámus ruvsot maid.	365N:4
Boares lá gir'ko; čuož'žu	163L:1	Čáb'be lat'te al'me	518L:1
Boaris lá gir'ko, Ibmlila	163N:1	Čábbis alit al'bmi	518N:1
Boat' Čoav'dalid'dje... [211L]:1		Čalm'ets mijjen jiermie lea	212S:2
Boattám lá čuolo-bállái.	43L:5	Čuolah pálmávsiid dal.	41L:6
Boat'te huk'so ii lássoda	462L:5	Čuov'ga čuovgas	426N:1
Boattemistat ávvudalav	587L:3	Čuov'ga čuovgas guov- soinás'te	426L:1
Boat'ti áigi visut	462N:5	Čuovga giera, ráfe bád'de	136L:3
Boattiba duskis min....	365N:5	Čuovgah mijá baddjel..	517L:1
Buoredagoin mán in...	302N:2	Čuovg's manneb lij'r'eh jijjen mearkijne	354S:1 414N:2
Buoremus lá dal gier'des	369L:3	Dábbe gal mán dudnje.	77N:5
Buoremus värov Kris- tusii	169L:5	Dább' gal'get nai miin.	492N:4
Buoris boadeh dal, Hár- rázam	63L:8	Dadn' ájneħ Ludnies- tájjá leah	24S:4
Buorre Báiman, älostat.	181N:2	Dadne, gie vidn'ih já- m'emeb	572S:4
Buorre 1 vuordestad'dat	287L:4	Dadneste nög'eb váj- muste	324S:3
Buorre lá fal aive	287N:4	Dagah mijáv vájaldit.	181L:4
Buorre ádnam, gä	345L:9	Daggár jat'to vadde- tuvvá	188L:9
Buorre ádnamii	345N:9	Dah čábbba gieddeh šad- dos	474L:2
Buot lá gárvis, baddján	256N:1	Daina bisu dárvalaž'žan	362N:7
Buot mánat, vuorrasat.	41N:7	Daina hädát muituhala.	188N:7
Buot mi ällá ádnamis..	11N:4	Dál Áč'čái lekkus ráma- dus	67N:6
Buot vaši, bálko, bet- tusa	191N:4	Dal Áč'čái lekkus ráma- dus	127N:9
Bárrámussan middjii šad'dá	188L:2		
Bártaid sisa dal dii....	8N:3		
Báttis dal vasti áibužit.	169L:8		
Báttis vaiķu maggár....	513L:3		
Báttit gáikah, gáččas- tallit	92L:1		
Báttus dal vuoiñalaš...	169N:8		
Báivi čuovgáin bid'ge- juvvu	462N:3		
Bässá čoas'kudallat....	570L:3		

Gal šiv'njádusa čábba- vuot.....	174L:3	Guh lidd'ij fuove buol- desne.....	472S:2
Geč'čet visut, gáččas- tallet.....	92N:1	Guh muv min'jem's biejjie boad'.....	396S:5
Gefiid sán valljit.....	48N:2	Guh neaguoh mijjen já- bieh.....	447S:2
Geff'ijde durje má boan- dene.....	48S:2	Gul', Jubmel ármos....	205L:1
Giedah dább' gál'gahih	517L:4	Guodih sii goadesa....	517L:3
Giedaid dább' gäigohit.	517N:4	Guok'tástallama šiev'- njedav.....	259L:3
Giedaiguin dak'kun huodnahis.....	163N:2	Guovso ittá váriin.....	521N:1
Gieresvuodas sán bigodii	256L:2	Gá áč'če ár'molas'tá...	16L:3
Gieresvuotta sárnotikke	347L:4	Gá anáh áiles mállásav.	194L:9
Gietta, juol'ge ráigatuv- vum.....	92L:2	Gá boattá Lánistád'dji.	421N:4
Gii aive dik'tá Här'rá...	369N:1	Gá bássat váivis.....	301N:4
Gii buorádusa suddoistis	190N:7	Gác'cájekket!.....	587N:1
Gii gáttamátton guos'si lá.....	190N:8	Gác'cájit! dal jedna....	587L:1
Gii njuol'ga du dal.....	193N:16	Gác'cádiin ciegg'g'iv....	377L:4
Gii'tet Härrá almálaš...	11N:1	Gác'cáh, siello, hieve- daž'žat.....	112L:8
Gii'tit su ja gudnev....	8L:3	Gáččotum Libba mállásii	104L:1
Gii'to iellema bágoestat.	66L:4	Gá dal sud'dár ájátallá.	188L:10
Gii'to lekkus Ibmiili...	11N:3	Gá doalat bassi mállá- sat.....	194N:9
Giitos dal dudnje divras	577N:3	Gá doargestih vuodoh várálda.....	571L:12
Gir'ko sin gá'ka lá...	169L:2	Gá doargestih ádnama vuodoh.....	571N:12
fies'titum.....	169N:2	Gá duobmobiel've ál'gá	105L:5
Gir'kos lá lámaš maid...	426L:4	Gá dán boattet galgah.	202L:3
Gir'kut vágav nanustat- teh.....	67L:7	Gá galgan vuol'git.....	95N:5
Goalmaktes Jubmeli...	95S:5	Gá gidabáiváš.....	472L:1
Goass' dástie manne vualgáb.....	303S:2	Gá gid'abái'vi čuov'ga- sis.....	472N:1
Goje gájkelasseb.....	51S:2	Gá gullen bassi bák'ku- mat.....	194N:2
Guh doajvutij profet'e.	472S:1	Gá guosseh ak'ti vájál- din.....	146L:5
Guh gijren biejjie gok- sijne.....	478S:6	Gá gác'cán mán dal...	193N:7
Guh gráveste lea jiel'eme	478S:4	Gá gác'cán oad'dimis..	377N:4
Guh hierviesvuode nák- keme.....			

Gá hádástuvvat.....	175N:8	Gá suddo mui'to váimov	299L:4
Gá, Här'rá, dán min báv'tát.....	105N:5	Gá unna cizázah.....	207L:3
Gá Här'rá Kristus rie- gádii.....	67L:1	Gá vái've lá, de gieres- vuotta.....	364L:3
Gá Här'rá Kristus rie- gádii.....	67N:1	Gá vái've lá, de jábmem	364L:5
Gá Ibmiel dán ja álmuš.	96N:2	Gá vái've lá, de ják'ko.	364L:2
Gáit gáččot dán min...	187N:2	Gá vái've lá, de njim- murad'dá.....	364L:1
Gá, Jesus, das'te.....	555L:1	Gá vái've lá, de vái'mo.	364L:4
Gák gal'gap viessot, jábmet.....	105L:4	Gá vázzán dábbe.....	119N:1
Gá Ibmiel suovvá.....	299N:7	Gá vuos'tái manná...	369L:5
Gá, Jesus, hávdis.....	572N:4	Gá váráldin mán vázza- žav.....	119L:1
Gák Jubmel sittá, muina	299L:7	Gáze, rákkáleh.....	345L:1
Gák mán dal állásit...	200L:1	Gáze rákkusiin.....	345N:1
Gá láddáš hoappostis.	207N:3	Gáze, soađe dal.....	345N:11
Gá láp hájet čák'káhime	305L:4	Gáinoniska vájaldadiin	233L:3
Gá lá šarádak.....	414L:3	Gájtuo löks dudnjen báguste.....	66S:4
Gá miece doakkeh....	472L:2	Gá, Jesus-namma.....	66N:1
Gá mán ain lán.....	302N:4	Gáš, almašmáddoh....	540L:2
Gá mán galgav mannat	396L:4	Gáš, dábbe guk'ken....	595L:4
Gá mán loappahan mu.	396N:5	Gáš guovsoinás'te....	586L:1
Gá mán manan oadás- tallat.....	396N:4	Gáš, gák máriid báiváš.	521L:2
Gá mácei láddit.....	472N:2	Gáš, gá lá dat gutt....	63L:7
Gá máraid miel'de....	595N:2	Gáš, Jesus háv'skes namma lá.....	66L:1
Gá nástijis namatis....	460L:2	Gáš, mán gulav rákkál- visat.....	168L:4
Gá niekko mijá áige....	447L:2		
Gá niekko nákket jagit.	447N:2		
Gá nubben bielen čuož'- žop.....	301L:4	Hád'dje áppádusaid...	259N:3
Gá oavsi las'ta fiskuda.	478N:3	Háv'ski lá ádnan.....	21N:1
Gás dal álmuš váivi- duvvu.....	305N:4	Hearluoh lea eadneme.	21S:1
Gá siv'dnidit min....	86N:3	Hearluohvuoden gijg'e- me.....	212S:3
Gás mán dal dárvo....	540N:3	Hievedum dán gutt bá- jah.....	421L:1
Gá soai lába mátkistáška	233N:3	Hievedum liege dán...	577L:3
Gá suddoh mijáid died'- din.....	86L:2	Hievedum lákkis Jub- mel mu.....	32L:4

Men dune, Här'rá, al- menat	434L:2	Mii rákkisvuotta	519N:2
Men dán, á Här'rá Je- susam	63L:11	Mii ábba váimos	154N:3
Men gág'gu bássat	596L:2	Mii áš'kot Vuoiŋa ala	26N:3
Men Här'rá ár'mo bissu	16L:4	Mijá bieievah gáč'čih	570L:1
Men jábmem lá middjii	571L:8	Mijá gadnjali	305L:3
Men Jubmel dalle ár- mestii	37L:3	Mijá vái've biejalalai	188L:8
Men Jubmel ii du hil- gota	584L:2	Min Áč'čái, Ibmilii	12N:3
Men jus dán ud'ni	205L:2	Min bisot bassi	175N:4
Men jus sárarvissai	256L:4	Min bis'suvažžat gázihat	438N:2
Men kruosse, gusnie	74S:2	Min ballái jarget	214N:1
Men mu vái'mo villitu- vai	426L:2	Min čuv'ge, Här'rá	480N:5
Men Sinai birra šuoludii	174L:6	Min divte, Jesus	193N:17
Mi ávkiid lá dat almažii	189L:11	Min fábmó ii lát manin ge	124N:2
Middja läp Här'rá tem- pelaš	163L:3	Min gáfis lagamusa	421N:3
Middjii Vuoi'ŋanisat	426L:3	Min Här'rá al'bmái ma- nai dal	127N:1
Mi fuovaid lá dább'	146L:1	Min Ibmilii lá áibas	369N:6
Mii bier'rip sámmálak- kái ai	67L:5	Min Jesus mát'tá	154N:7
Miides gud'ne lá	345L:7	Min lánda vár'jal	492N:1
Mii dudnje sittat gullat	187N:6	Min nana lad'ni Ibmil lá	124N:1
Mii dudnje, Bäs'ti, áskil- dit	104N:4	Min njálmi rabas	214N:2
Mii giu'talip Ja hievedip	431L:1	Min oai'vámuš	431N:7
Mii giu'talit Ja	431N:1	Min rákkadus	431N:3
Mii gáppádus mu	336N:2	Min sud'dobáddit	154N:5
Mii hávdis lá čuov'ga	102N:1	Min suddot lát dal	299N:3
Mii hág'game Ja siel- lome	431L:6	Min ávdas oaffaruš'šui sán	104N:2
Mii hájot oaz'žot	193N:15	Minŋ'emes die dadneb rákkeb	400S:11
Mii ják'kep Vuoi'ŋ'na nala	26L:3	Mis lá jier'bmi	212N:2
Mii mus lá rákkadussan	336N:3	Mi sub'zasiid lá dat	571L:2
Mii oaffaruššat ber'ret maid	67N:5	Mit'tit dal riek'ta	63L:5
		Mi váiviid mát'tá lásedit	189L:10
		Mu agev dán bálustalah	138L:4
		Mu ái'na jaskatusav	336L:4
		Mu ávvuhatteh surgo sin	138L:9
		Mu bájah rái'na áppat	397L:5
		Mu bájah vuoiŋastallat	331L:2
		Mu bar'gui gáčča	429N:9

Mu bar'gui gáččah ár- muin	429L:9	Mu siello háliida	207N:2
Mu buorre dagoin, maid	299N:6	Mu siello, iežat gárvetah	189L:1
Mu daga, Jesus, vii'sásin	280N:8	Mu siellun! Máinu	16N:1
Mu divte, Här'rá, mui'- tit	540N:1	Mu sis'te áš'ko	397N:8
Mu doala paradisastat	475N:10	Mu siv'dnit ja mu vár'- jal	429N:10
Mu doalvoh urtasgár'- dásit	267L:4	Mu sud'donoadev dáb- dáv mán	269L:2
Mu goatte mi lá	555L:4	Mu suddot lát hui lássa- dat	269N:2
Mu gáfes váimo váfis	331N:2	Mu suod'dijh ja šiv'nje- dah	429L:10
Muh ak'ti dat bái've	571N:4	Mu suova nubbástut'tit	429N:8
Mu hállo váimo	595N:1	Mut' Ibmil ládisvuotta	16N:4
Muh jábmema giu'talup	571N:8	Mutt' dán lát ák'ta	434N:2
Mu hág'ga, rumai	324L:2	Mutt' guk'sus lá	174N:6
»Mu Här'rá celkii Här'- rásan	127N:6	Mutt', Jesus, gá ain	552N:8
Mui'tup álu, atte ái'ge	217L:3	Mutt' jás dán ád'ne	205N:2
Mu jienav, Jesusam, gulah	63L:13	Mutt' min vái'bmo	426N:2
Mu lái'de sánis duodalaš	138N:2	Mutt' ruos'sa, oaffar- áitar	74N:2
Mu lái'revieso	555N:4	Mutt' stuorra gáfivuo- dastat	63N:11
Mu lusa báze; bái'vi	447N:1	Muttu jás it gullat	256N:3
Mu lusa boade, Jesusan	194N:8	Mu vái'bmo gáčča	63N:7
Mu laráh, baháv njuv'- det	397L:3	Mu váimo sisa boadeh dal	189L:14
Mu laráh vuollegaz'zan	397L:2	»Mu varra gál'gá	37N:6
Mu oappat bahá njuv'- dit	397N:3	Muv éaliev vojmes	275S:10
Mu oappat goargos	397N:2	Muv hiege, kroappe, vuoŋenes	324S:2
Mu oappat sádnái	397N:5	Muv minŋ'em's bád- duon sisnie	95S:6
Mu oappat állin áigi	425N:6	Muv vájmuo dadneb gájtá	95S:4
Mu rehelaž'zan	420N:3	Mu väkktet du maid	63N:14
Mu siello ávvot	32N:4	Mu väkktet gudnis	397N:6
Mu siello, de dal	475L:1	Mu väkktet njuo'lga gávahit	138N:8
Mu siello, de dal	429N:1	Mu áro-báddos boade	95N:6
Mu siello, giiteh Här'- rá	16L:1		
Mu siello, gáč'cáh	429L:1		
Mu siello háliida	207L:2		

Ä Jesu Krist, gutt čuož'- želih.....	572L:4	Ä oai'vi varahuvvan...	95N:1
Ä Jesu, luoiteh án'dagis	194L:3	Ä rái'na Lib'ba.....	24L:4
Ä Jesu, Lánestid'djeme	190L:9	Ä rákkis Jesus Kristus	474N:4
Ä Jesu, middjii gáikaida	582L:5	Äroh čuovgas viesodii- nam.....	259L:4
Ä Jesu, niedalažžaid...	51L:4	Äroh mu lunne.....	447L:1
Ä Jesus, Bár'dni äccálaš	24N:3	Ä siello, lávlu.....	69N:3
Ä Jesus, daid gät.....	51N:4	Ä siellum, bájah Ju'm'- lev.....	369L:1
Ä Jesus, dal du vägat..	187N:1	Ä Sion, de dal čuož'želah	68L:1
Ä Jesus, du dat ás'si...	175N:7	Ä stuorra dávvir mu...	200N:3
Ä Jesus, du varra.....	260N:5	Ä varra-, hávve-oai've.	95L:1
Ä Jesus, gá dás ärránan	555N:1	Äv'dal gá iddja.....	552N:7
Ä Jesus, rákkis viel'lja- met.....	96N:4	Äv'dál gá vierre-viises- vuot.....	582L:2
Ä Jesus, ällin lái'bámet	191N:1	Äv'dál gá väráld šad'- dam.....	32L:5
Ä Jesu, vai luluh dán..	591L:2	Ävt' Ibnil ala.....	26N:1
Ä Jesu, vānakiidat....	187L:1	Ä vuoi, doat'tal juo...	256N:4
Ä Jesu, äroh mijáina.	118L:3	Ä värrolib'ba al'melaš	104L:5
Ä Jutt.....	175L:1		
Ä Jubmel, almen Äč'- čám.....	425L:2		
Ä Jubmel, dán läh lib'- bogis.....	194L:4	Ädnagah ja siradikke..	233L:2
Ä Jubmel, munji sätteh	442L:9	Ädnama gud'ne, härlug- vuot.....	552L:2
Ä Jubmel, sád'nán....	336L:1	Ädnam, almeš doarges- taččih.....	587L:2
Ä juovlabád'do ilulas..	55N:1	Ädnam ja jáv're härlugit	480L:1
Äk'ta bai'vi, bádduš...	355N:1	Ädnan iešrádálaš.....	169N:3
Äk'tage ii al'bmái....	265N:1	Ädnan, mārra, al'bmi..	587N:2
Äk'tage ii ane dārvo...	513N:1	Äh čuoovo mu dah dáv- verah.....	552L:4
Äk'tage ii, dajat.....	181N:5	Äi ávkot gud'ni.....	194N:11
Äkt äsen guod'dá su... 41N:3		Äigádii mažen čuovoime	163L:5
Ä ládis Ibnil, Äččážan	32N:5	Äi mu alla oai'vámuzžat	120N:3
Ä lái'de ruonas gied'dái mu.....	191N:2	Äi värre-oappat.....	582N:2
Älmuš gal'gá iežas....	188N:6	Ällin njuolgadussan...	502N:3
Ä maggir ár'mo lä....	299L:3	Äŋ'gelah dav lāv'lun...	21L:3
Ä maggir ärron-nuoppe	336L:2	Äŋ'geliidat rájah.....	570L:2
Ä muotot dán nu allat.	95N:2	Äp mii galga dásšä raččat	502L:3
Ä njálga uššolm.....	594L:8		

SÁLMAI JÄR'GÁLID'DJEH

Dánne vuollelin nammaduvvih dah pärsánah gudih läh sál-
maid jär'gálam sábmái. Iežá pärsánai birra, mah läh juogu
čállám jala jär'gálam sálmaid ja mah nammaduvvih dán
girjen, gäččah Sverjilaš sál'magirjen 1937.

COLLINDER, Erik Alfred Torbjörn (Björn) (r. 1894), fil. d.r.,
suobmelaš-ugrilaš gielai práffassor Uppsalan. Sál'ma 364.
EDIN, Pehr (1723–1803), gir'kohär'rá Ár'vehávren. Sál'mah
76. 94.

FJELLSTRÖM, Pehr (1697–1764) práv'stá ja gir'kohär'rá Lyck-
selan. Sál'mah 37. 41. 63. 66. 96. 99. 190. 306. 439. 563.
600.

GRIPENSTAD, Georg (r. 1919), fil. mag., komminister Muodos-
luob'balin (Muodoslompola). Sál'mah 3N. 4N. 8N. 11N.
21N. 27N. 43N. 45N. 48N. 51N. 53N. 55N. 63N. 66N.
68N. 69N. 70N. 74N. 76N. 77N. 86N. 89N. 92N. 94N.
95N. 96N. 99N. 102N. 105N. 106N. 107N. 112N. 118N.
119N. 120N. 123N. 125N. 134N. 138N. 144N. 154N. 163N.
168N. 169N. 174N. 175N. 181N. 187N. 188N. 190N. 193N.
194N. 200N. 205N. 207N. 210N. 212N. 214N. 217N. 230N.
233N. 238N. 251N. 259N. 260N. 265N. 267N. 280N. 287N.
299N. 301N. 302N. 305N. 306N. 331N. 336N. 345N. 347N.
355N. 362N. 365N. 377N. 392N. 394N. 396N. 397N. 400N.
414N. 420N. 421N. 425N. 426N. 429N. 431N. 434N. 447N.
451N. 459N. 460N. 462N. 472N. 474N. 475N. 478N. 480N.

- 484N. 502N. 512N. 513N. 517N. 519N. 521N. 525N. 540N.
 549N. 552N. 555N. 560N. 563N. 570N. 571N. 572N. 577N.
 582N. 584N. 586N. 587N. 591N. 593N. 594N. 595N. 600N.
 GRUNDSTRÖM, Harald (r. 1885), fil. d.r., komminister Jokk-
 mokken, dán sál'magirje redaktör. Sálmah 3L. 4L. 8L.
 11L. 12L. 16L. 24L. 26L. 32L. 37L. 41L. 43L. 45L. 48L.
 50L. 51L. 53L. 55L. 63L. 66L. 67L. 68L. 69L. 70L. 74L.
 76L. 77L. 89L. 92L. 94L. 95L. 96L. 99L. 102L. 104L.
 105L. 106L. 107L. 112L. 118L. 119L. 120L. 123L. 124L.
 125L. 127L. 134L. 135L. 136L. 138L. 144L. 146L. 154L.
 163L. 168L. 169L. 174L. 175L. 181L. 187L. 188L. 189L.
 190L. 191L. 194L. 200L. 202L. 205L. 207L. 210L. 212L.
 214L. 230L. 233L. 238L. 251L. 256L. 259L. 260L. 265L.
 267L. 269L. 280L. 299L. 301L. 302L. 305L. 324L. 331L.
 336L. 345L. 347L. 355L. 362L. 365L. 377L. 392L. 394L.
 397L. 400L. 414L. 420L. 421L. 426L. 429L. 431L. 434L.
 438L. 439L. 442L. 447L. 459L. 460L. 462L. 472L. 474L.
 475L. 478L. 480L. 484L. 492L. 502L. 512L. 513L. 517L.
 518L. 521L. 525L. 540L. 549L. 552L. 555L. 560L. 563L.
 570L. 571L. 572L. 574L. 577L. 582L. 584L. 586L. 587L.
 591L. 594L. 595L. 600L.
 GRÖNLUND, Conrad (1794–1882), präv'stå ja gir'kohär'rá
 Åselan. Sálmah 256. 280. 560.
 GRÖNLUND, Pehr Olov (1788–1846), gir'kohär'rá Vilhelminan.
 Sálmah 16. 24. 41. 50. 63. 66. 77. 89. 118. 119. 125. 134.
 136. 168. 259. 324. 394.
 HASSELBRINK, Karl Gustav (r. 1900), fil. d.r., gir'kohär'rá
 vuostak Káresavvunin, dan manjel Bjärträan (Bjärträ).
 Sálmah 21S. 24S. 41S. 48S. 51S. 63S. 66S. 74S. 94S. 95S.
 118S. 144S. 212S. 275S. 303S. 324S. 354S. 396S. 400S.
 420S. 434S. 447S. 451S. 460S. 472S. 478S. 512S. 513S.
 519S. 572S. 600S.

- HOLMBOM, Petrus (1705–1763), vuostak lektor Hernösandan,
 dan manjel gir'kohär'rá Själevadan. Sálmah 127. 212.
 214. 396. 442.
 HÖGSTRÖM, Petrus Martini (1714–1784), gir'kohär'rá Gälli-
 vären, dan manjel präv'stå ja gir'kohär'rá Skielletin
 (Skellefteå). Sálmah 12. 50. 92. 120. 191. 397. 426. 429.
 555.
 KADDIK, Johan Arvid (r. 1904), sáme sár'nedid'dje Árje-
 pluvén. Sálmah 175L. 369L. 425L.
 LÆSTADIUS, Johan (1700–1755), gir'kohär'rá Árjepluvén.
 Sál'ma 188.
 LÆSTADIUS, Petrus (1802–1841), gir'kohär'rá Vibyggeråan
 (Vibygerå). Sálmah 364. 582.
 LINDAHL, Erik (1717–1793), präv'stå ja gir'kohär'rá Lyckse-
 lan. Sálmah 107. 135. 138. 144. 207.
 LINDGREN, Erik Otto (1884–1952), präv'stå ja gir'kohär'rá
 Jokkmokken. Sálmah 21L. 27L. 86L. 306L.
 RANBERG, Johan (r. 1906), pastorsadjunkt Vazážin (Vittangi).
 Sál'ma 396L.
 RHEN, Gustaf Edvard (1795–1865), gir'kohär'rá Älfkarleöan
 (Älfkarleö), Uppsala länan. Sálmah 26. 260. 420. 434.
 438. 540. 549. 600.
 RUONG, Israel (r. 1903), fil. d.r., docenta, sáme skåvlåi äzä-
 tid'dje (dárkastid'dje). Sálmah 287L. 340L. 492N. 593L.
 SUNDELIN, Nils Johan (1808–1877), gir'kohär'rá Lyckselan.
 Sálmah 105. 106. 552. 587.

EFTERSKRIFT

Den nya psalmbok som härmed överlämnas till den samiska allmogen i Sverige är avfattad på tre dialekter, nämligen nordsamiska som talas i Kautokeino församling i Norge och med mindre variationer i Karesuando församling i Sverige, lulesamiska som talas i Gällivare och Jokkmokks församlingar, samt sydsamiska som talas i trakterna söder om Arjeplog, här närmast Vilhelmina. En psalm (nr 571) är avfattad på jukkasjärvisamisk dialekt. Hela antalet psalmer är 350, varav 157 på nordsamiska, 162 på lulesamiska och 31 på sydsamiska. En del psalmer ha sålunda tre versioner: en lulesamisk betecknad med »L» (inom parentes efter nummersiffrorna), en nordsamisk betecknad med »N» och en sydsamisk betecknad med »S». Alla de här översatta psalmerna äro hämtade ur Den Svenska Psalmboken av år 1937, med undantag av tjugofyra som hämtats direkt ur den under utarbetande varande nya lapska kyrkopsalmboken (Gir'kosál'bmagir'ji) i Norge men ha sina motsvarigheter i Den Svenska Psalmboken, samt två som ej finnas i 1937 års psalmbok, nämligen den rutströmska psalmen: »Kom, huldaste Förbarmare», satt under nummer 211, den andra den bland den finsktalande befolkningen i Norrbotten särskilt älskade psalmen: Wanhurskaat iloon kannetaan, Kuin

armost' heille annetaan »Till glädjen de rättfärdiga, Fast i sig själv ovärdiga» (nummer 576 i Ruotsin suomenkielinen virsikirja av år 1949), vilken placerats under nummer 280. Båda dessa senare ha satts inom klammer ([ ]), avsett att utmärka att de ej höra till 1937 års psalmbok.

Texten i de ur den norsksamiska kyrkopsalmboken hämtade psalmerna har här och där måst ändras något med hänsyn till de i Sverige brukliga psalmmelodierna.

För att psalmbokens omfång ej skulle bli alltför stort ha i en del psalmer någon eller några verser utslutits, där så kunnat ske utan att sammanhanget alltför mycket brytes. Av bekvämlighetsskäl har i den samiska psalmboken varje psalm fått samma nummer som motsvarande psalm i den svenska psalmboken, varför nummerföljden i den förra ej är fortlöpande.

Det i de lulesamiska och nordsamiska psalmerna använda stavningssättet överensstämmer med den av Kungl. Skolöverstyrelsen år 1948 godkända, för Sverige och Norge överenskomna gemensamma lapska rättstavningen, för vilken en kort redogörelse beträffande de nytillkomna beteckningarna här lämnas:

å betecknar ett mer eller mindre långt a såsom i Adam eller Ámmá (mansnamn); c = ts i t. ex. cuoz'za (uttal: tsuoddsa) »hinna»; cc = hts i t. ex. báccet (uttal: báhtset) »stanna kvar»; č = tj och čč = htj i t. ex. čáčče (uttal: tjáhtje) »vatten»; c'c = hts i t. ex. rie'cot (uttal: rihttsot) »naken»; č'č = htj i t. ex. áč'čē (uttal: áhtjtje) »fader»; z = ts och zz = tts i t. ex. ii báze (uttal: bátse) »han blir icke kvar» och cuozzav (uttal: tsuottsav) »hinna»; z'z = dds i t. ex. buoz'zot

(uttal: buoddsot) »i blottat tillstånd»; ž = tj och žž = ttj i t. ex. ražatit (uttal: ratjatit) »ivrigt sträva eller bemöda sig» och čuožžov (uttal: tjuottjov) »jag står»; ž'ž = dtj i t. ex. čuož'žot (uttal: tjuodtjot) »att stå»; š = sj i t. ex. šarra (uttal: sjarra) »klar»; d = läspat d-ljud; ŋ = ängljud.

I övrigt märkes att k, p och t uttalas med ett »h» framför; deras lenare motsvarigheter, g, b och d uttalas något hårdare än i svenskan, närmast såsom k, p och t i finskan; stå de dubbelskrivna med tecknet ' emellan, uttalas de mjukt såsom i svenskan, t. ex. oab'ba (uttal: åabbá) »syster», men oabbážah (uttal: åappátjah) »systrar inbördes»; låd'de (uttal: lådde) »fågel», men láddáš (uttal: láttásj) »liten fågel», »sparv»; biegg'ga (uttal: bieggga) »vind», men bieggadit (uttal: biekkatit) »blåsa litet». Tecknet ' markerar också de s. k. glidvokalerna.

Relativpronomina gii och mii äro betonade och betyda 'den (det) som', gi och mi däremot obetonade och betyda 'som'.

Det i de sydlapska psalmerna använda stavnings-sättet följer i huvudsak samma principer, jfr Bergsland-Hasselbrink, Sámiens lukkeme-gärjá.

Tecknet ' användes dock på annat sätt, d. v. s. mellan konsonant och kort vokal (som kan försvinna i uttalet), för att beteckna ljust (palatalt) uttal av dessa och föregående vokal, t. ex. jám'eme »död», jiel'eme »liv», badn'esne »på bottnen», guvv'este »från bilden», jfr (med mörkt uttal) jámeme »är död», jiele »luftdrag», bádnene »drunknar», luvves »våt».

I övrigt märkes, att å och ä beteckna korta ä-ljud (det senare med i-haltig början), æ och ea de mot-

svarande långa, t. ex. gállie »huru många», bállá »är rädd», gæll'e »äkta man», bealluo »skälla, bjällra»; att å betecknar kort och o långt å-ljud, t. ex. gárruoh »vänstra», gorvede »kläder på sig»; att y betecknar kort y- eller ö-ljud (med i-haltig början, ibland med dragning åt u eller o), ö långt ö-ljud (med i-haltig början, när tecknet ' icke följer), t. ex. skyllede »går till nattvarden», völgede »blir vit», völg'ij »for»; och att î betecknar ett kort i-ljud med mörk början, t. ex. vidd'ij »gav».

Januari 1958.

Psalmbokens redaktör.

